

Podnikatelský plán na založení denního stacionáře pro seniory v Olomouci

Bc. Monika Staníková

Diplomová práce
2020

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav managementu a marketingu

Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE (projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Bc. Monika Staníková**
Osobní číslo: **M17690**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management ve zdravotnictví**
Forma studia: **Kombinovaná**
Téma práce: **Podnikatelský plán na založení denního stacionáře pro seniory v Olomouci**

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Na základě odborné literatury charakterizujte podnikání v neziskovém sektoru.
- Na základě platné legislativy charakterizujte systém poskytování sociálních služeb.

II. Praktická část

- Analyzujte současnou situaci v poskytování sociálních služeb v oblasti péče o seniory v Olomouci.
- Navrhněte projekt založení denního stacionáře pro seniory v Olomouci.

Závěr

Rozsah diplomové práce: **cca 70 stran**
Forma zpracování diplomové práce: **Tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

- GOPEE, Neil a Jo GALLOWAY. *Leadership and management in healthcare*. 3rd edition. Los Angeles: SAGE, 2017, 297 s. ISBN 978-14739-6502-7.
- NOWICKI, Michael. *Introduction to the financial management of healthcare organizations*. Seventh edition. Chicago: Health Administration Press, 2018, 484 s. ISBN 978-1-56793-904-0.
- PRUDKÁ, Šárka. *Sociální služby pro seniory v kontextu sociální politiky*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, 236 s. ISBN 978-807478-839-0.
- SYNEK, Miloslav a Eva KISLINGEROVÁ. *Podniková ekonomika*. 6., přeprac. a dopl. vyd. Praha: C.H.Beck, 2015, 526 s. ISBN 978-80-7400-274-8.
- TAUŠL PROCHÁZKOVÁ, Petra a Eva JELÍNKOVÁ. *Podniková ekonomika – klíčové oblasti*. Praha: Grada, 2018, 255 s. ISBN 978-80-271-0689-9.

Vedoucí diplomové práce: **prof. MUDr. Jaroslav Slaný, CSc.**
Ústav managementu a marketingu

Datum zadání diplomové práce: **6. ledna 2020**
Termín odevzdání diplomové práce: **21. dubna 2020**

L.S.

doc. Ing. David Tuček, Ph.D.
děkan

Ing. Jiří Bejtkovský, Ph.D.
ředitel ústavu

Ve Zlíně dne 6. ledna 2020

**PROHLÁŠENÍ AUTORA
BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE**

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen přípouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považuji se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 16. 03. 2020

Jméno a příjmení: Bc. Monika Staníková

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Předložená diplomová práce se zabývá tématem navržení podnikatelského plánu na založení Denního stacionáře pro seniory. Teoretická část diplomové práce popisuje specifika neziskového sektoru, podnikání a také systém poskytování sociálních služeb dle platné legislativy v České republice. Analytická část předkládá analýzu demografické struktury obyvatel města Olomouce, PEST analýzu, analýzu konkurence a dotazníkové šetření. Projektová část je zaměřena na vypracování podnikatelského plánu na založení denního stacionáře pro seniory v Olomouci.

Klíčová slova: neziskový sektor, podnikatelský plán, sociální služby, denní stacionář, senior

ABSTRACT

The submitted diploma thesis deals with topic of designing a business plan to founding a senior day care center. The theoretical part of diploma thesis describes the specifics of the nonprofit sector, business and also the system of providing social services according to valid legislation in the Czech Republic. The analytical part presents an analysis of the demographic structure of the inhabitants of Olomouc, PEST analysis, an analysis of the competition and a questionnaire survey. The project part is focused on the elaboration of a business plan to founding a senior day care center in Olomouc.

Keywords: nonprofit sector, business plan, social services, day care center, senior

Touto cestou bych ráda poděkovala mému vedoucímu, prof. MUDr. Jaroslavu Slanému, CSc., za odborné, trpělivé a věcné vedení, poskytování cenných rad, připomínek a podpory při vypracovávání mé diplomové práce.

Stupeň úcty ke stáří udává stupeň ušlechtilosti a pravé ceny u všech národů a kultur.

Ladislav Klíma

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	5
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	7
I TEORETICKÁ ČÁST	9
1 SPECIFIKA PODNIKÁNÍ V NEZISKOVÉM SEKTORU	10
1.1 HISTORIE NEZISKOVÉHO SEKTORU	12
1.2 DĚLENÍ NEZISKOVÉHO SEKTORU	13
1.3 VYBRANÉ FORMY NESTÁTNÍCH NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ	16
1.4 FINANČNÍ ŘÍZENÍ NEZISKOVÉHO SEKTORU.....	18
1.5 PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ V NEZISKOVÉM SEKTORU	20
1.6 MARKETINGOVÉ ŘÍZENÍ NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ.....	21
1.7 INOVATIVNÍ ČINNOST V NEZISKOVÉM SEKTORU	22
2 PODNIK, PRÁVNÍ FORMY A PODNIKATELSKÝ PLÁN	23
2.1 VYMEZENÍ POJMU PODNIK.....	23
2.2 PRÁVNÍ FORMY.....	24
2.2.1 Fyzická osoba.....	24
2.2.2 Právní osoba	25
2.3 PODNIKATELSKÝ PLÁN	26
3 SYSTÉM POSKYTOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB DLE PLATNÉ LEGISLATIVY	29
3.1 PRÁVNÍ LEGISLATIVA SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	29
3.2 FINANCOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB.....	31
3.2.1 Příspěvek na péči.....	31
3.3 DRUHY A FORMY SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	32
3.3.1 Sociální poradenství	33
3.3.2 Služby sociální péče	33
3.3.3 Služby sociální prevence.....	34
3.3.4 Terénní, ambulantní a pobytové sociální služby.....	35
4 ZHODNOCENÍ TEORETICKÉ ČÁSTI	36
II PRAKTICKÁ ČÁST	37
5 ANALÝZA SOUČASNÉ SITUACE POSKYTOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V OBLASTI PÉČE O SENIORY V OLOMOUCI	38
5.1 DEMOGRAFICKÁ STRUKTURA OBYVATELSTVA MĚSTA OLOMOUCE.....	38
5.2 PEST ANALÝZA	42
5.2.1 Politicko-legislativní oblast.....	42
5.2.2 Ekonomická oblast	44
5.2.3 Sociálně-demografická oblast	46
5.2.4 Technologická oblast	48
5.3 ANALÝZA KONKURENCE	50
5.4 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ.....	52
5.4.1 Analýza získaných dat.....	54
6 ZHODNOCENÍ ANALYTICKÉ ČÁSTI	65

7	PODNIKATELSKÝ PLÁN NA ZALOŽENÍ DENNÍHO STACIONÁŘE PRO SENIORY	66
7.1	PRÁVNÍ FORMA ORGANIZACE	66
7.2	REGISTRACE NOVÉ SOCIÁLNÍ SLUŽBY	68
7.3	POSLÁNÍ A CÍLE	69
7.4	CÍLOVÁ SKUPINA	70
7.5	MÍSTO POSKYTOVÁNÍ SOCIÁLNÍ SLUŽBY	71
7.6	ROZSAH POSKYTOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB.....	72
7.7	PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ	74
7.8	MARKETINGOVÝ PLÁN	76
7.9	FINANČNÍ ANALÝZA	77
7.10	ČASOVÝ HARMONOGRAM.....	89
7.11	OT ANALÝZA	90
7.12	ANALÝZA RIZIK.....	91
	ZÁVĚR	94
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	96
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	101
	SEZNAM OBRÁZKŮ	102
	SEZNAM TABULEK.....	103
	SEZNAM PŘÍLOH.....	104

ÚVOD

Předložená diplomová práce se zabývá tématem navržení podnikatelského plánu na založení denního stacionáře pro seniory v Olomouci. V současné době, kdy se celosvětově zvyšuje průměrný věk obyvatelstva, je řešení sociálních služeb pro seniory velmi aktuální. Tyto změny ve společnosti je důležité vnímat a vytvářet vhodná řešení pro nastalou situaci nejen v České republice.

Sociální služby pro seniory se dostávají do popředí v rámci sociální politiky a je jim připisována mnohem větší váha, než tomu bývalo kdysi, což je velmi důležitým a pozitivním faktem. Zároveň dochází k významné podpoře rodin, které pečují o své seniory, jak v oblasti zajištění péče kvalifikovaným personálem v domácím prostředí, tak formou zajištění financí od státu, aby tyto služby mohly být hrazeny a rodiny se nedostávaly do tíživých situací, nebo naopak senioři nebyli ochuzeni o pomoc v důsledku nedostatku financí v rodině.

Stáří je neodmyslitelnou součástí lidského života. V současné době, kdy se zvyšuje věk obyvatelstva, je o to důležitější zajistit seniorům co nejkvalitnější a nejpříjemnější období, které pro ně stáří může znamenat. Je důležité si uvědomit, že senioři celý život pracovali v mnoha různých oborech a předávali svou moudrost a zkušenosti svým dětem a přátelům, či studentům a je poté na lidech, kteří se od nich učili, aby jim tuto vstřícnost určitým způsobem vrátili.

V tomto směru jsou pro seniory právě vhodné ambulantní sociální služby, které podporují seniory v péči o jejich osobu, pomáhají jim udržet či posilovat jejich samostatnost a tak prodloužit možnost setrvání v jejich přirozeném prostředí a zároveň umožnit pečující rodině chodit běžně do práce či vyřídit si vlastní záležitosti. V neposlední řadě je velmi významným přínosem pobyt seniorů v sociálních službách v tom, že se dostanou do kontaktu s osobami v podobném věku, se kterými spíše než s mladšími lidmi mohou sdílet své vzpomínky, zdravotní stav či radosti ze svých dětí a vnoučat.

Senioři jsou velmi křehké osoby, a je velmi důležité věnovat jim potřebnou péči a pomoci jim prožít co nejdůstojnější stáří.

Diplomová práce, která se zabývá návrhem nové sociální služby pro seniory, se v teoretické části zabývá specifiky podnikání v neziskovém sektoru, jeho dělením, vybranými formami neziskových organizací, dále jeho financováním, marketingem, perso-

nálním zajištěním a v neposlední řadě inovativní činností. Analytická část diplomové práce se zabývá demografickou strukturou obyvatel města Olomouce, dále PEST analýzou, analýzou konkurence a analýzou dat získaných dotazníkovým šetřením. V praktické části diplomové práce je navržen podnikatelský plán na založení nové sociální služby denního stacionáře pro seniory v Olomouci od registrace, přes finanční analýzu až po analýzu rizik.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním cílem předložené diplomové práce je navržení podnikatelského plánu na založení denního stacionáře pro seniory v Olomouci. V rámci teoretické části práce budou zmapována specifika podnikání v neziskovém sektoru, dále teoretická východiska podniku, forem podnikání a podnikatelského plánu a také systém poskytování sociálních služeb v rámci platné legislativy v České republice. V rámci analytické části bude provedena analýza demografické struktury obyvatel Olomouce, PEST analýza mapující makroprostředí podniku, dále analýza konkurence a dotazníkové šetření.

Hlavním cílem dotazníkového šetření bude zjištění zájmu obyvatel Olomouce o zřízení nové sociální služby – denního stacionáře pro seniory. Hlavní výzkumná otázka dotazníkového šetření tedy zní:

Mají obyvatelé Olomouce zájem o zřízení nové sociální služby denního stacionáře pro seniory?

Odpověď na hlavní výzkumnou otázku bude zjišťována pomocí dotazníkového šetření, které bude realizováno formou kvantitativního výzkumu ve formě dotazníku o 10 otázkách, kde bude 8 otázek uzavřených a 2 otázky otevřené, 2 poslední otázky dotazníku budou zjišťovat pohlaví a věk respondentů. Výběr respondentů bude náhodný, respondenti budou vyhledáváni v čekárnách ambulancí a na lůžkových odděleních ve zdravotnických zařízeních, další část respondentů bude vyhledávána na ulici v centru města. Dotazníkové šetření bude probíhat vždy formou osobního rozhovoru, kdy výzkumník v tomto spatřuje jako největší přínos eliminaci možnosti nesprávného vyplnění dotazníku.

Do dotazníkového šetření bude zapojeno minimálně 300 respondentů v časovém rozpětí 3 měsíců ve městě Olomouc. Všichni dotazovaní budou informováni o anonymitě šetření a získaná data budou publikována pouze v rámci diplomové práce.

Na základě výzkumné otázky byly sestaveny 4 hypotézy:

H1: Alespoň 50 % respondentů si myslí, že je nabídka sociálních služeb v Olomouci nedostačující.

H2: Alespoň 50 % respondentů by využilo v případě založení nové sociální služby denního stacionáře pro seniory pro sebe či někoho z rodiny nebo blízkého okolí možnosti tuto službu navštěvovat.

H3: Respondenti vidí jako největší přínos pro sebe či své blízké ve zřízení nové sociální služby denního stacionáře pro seniory odpočinek pro rodinu/pečující osobu.

H4: Respondenti by byli nejčastěji ochotni měsíčně na využívání služby denního stacionáře vynaložit finanční částku v rozmezí 501 – 2 000 Kč.

Za pomoci stanovených hypotéz bude zjišťován zájem obyvatel Olomouce o zřízení nové sociální služby denního stacionáře pro seniory a zjištěná data budou statisticky analyzována a převedena do grafického znázornění.

Na základě zjištěných dat bude navržen podnikatelský plán na založení denního stacionáře pro seniory v Olomouci.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 SPECIFIKA PODNIKÁNÍ V NEZISKOVÉM SEKTORU

Neziskový sektor lze popsat jako sektor, v němž instituce a organizace, které jej tvoří, nejsou založeny primárně pro účel dosažení určitého zisku. Hlavní rozdíl mezi neziskovými organizacemi a ostatními komerčními organizacemi je v tom, že komerční organizace chtějí dosáhnout co nejvyššího zisku, oproti těmto se nezisková organizace snaží dosáhnout přímé produkce co nejvyššího užitku a blahobytu uživatelů. (Gopee a Galloway, 2017, s. 33-34)

Neziskové organizace mohou také provozovat podnikatelskou činnost za účelem dosažení zisku, ten však, ale slouží pouze k vlastnímu rozvoji potenciálu organizace. Nezisková organizace je tedy podnik vytvořený za účelem jisté výroby a také možnosti poskytovat určitou službu, z jeho podstaty ale není možné, aby jeho zisk náležel osobám, které organizaci zřídily, vedou nebo poskytují finanční pomoc. Neziskové organizace mohou být také nazývány jako nevýdělečné organizace, jsou také známy pod anglickým synonymem „non-profit organization“. Neziskové organizace jsou součástí tzv. třísektorového národního hospodářství. (Pelikánová, 2018, s. 15)

V současné právní legislativě České republiky nenajdeme žádné pevné ukotvení pojmu nezisková organizace. I přesto jde ale o termín, který je běžně používán ve společensko-ekonomických vztazích i v praxi veřejné správy. Existuje mnoho definic, které jsou svou podstatou velmi podobné. (Pelikánová, 2018, s. 22)

Rektořík ve své publikaci popisuje neziskový sektor jako specifickou část národního hospodářství, která za pomoci subjektů, které ji tvoří, získává finance na svou činnost za pomoci tzv. přerozdělovacích procesů, které spadají pod podrobnou kontrolu veřejných financí. Dále autor uvádí, že hlavním cílem neziskové sféry není dosažení zisku ve finančním pojetí, ale dosažení určitého užitku ve formě převážně veřejné služby. V této skutečnosti vidí Rektořík hlavní ekonomický rys neziskového sektoru, který má své výhody, ale i nevýhody. (Rektořík, 2010, s. 14)

Boukal ve své publikaci vymezuje neziskový sektor jako určitou skupinu subjektů, které byly založeny s hlavním cílem dosažení přímého užitku, kdy je tento užitek popisován jako služba veřejnosti. *Tyto subjekty nakládají majetkem financovaným vlastními zdroji, které pocházejí buď od soukromých subjektů (zřizovatel, další subjekty), nebo od veřejných subjektů na základě přerozdělovacích procesů.* Existuje také možnost využití dalších cizích

zdrojů, například bankovních půjček. Veškerý majetek spadá do vlastnictví neziskové organizace, nebo zůstává v držení jeho zřizovatele (veřejný subjekt). (Boukal, 2009, s. 10)

Neziskové organizace jsou velmi důležitou součástí dnešní společnosti, které sdružují velké množství občanů, pro které nabízejí široké spektrum služeb. Tyto organizace se také nemalou částí podílejí na rozvoji ekonomického, společenského ale i politického života obyvatel ve státě. Existence neziskových organizací je důležitá nejen z hlediska jejich přidané ekonomické hodnoty, ale také protože se významným podílem podílí na zaměstnanosti v zemi. Neziskové organizace zasahují takřka do všech sfér života občanů a nemalým dílem jej ovlivňují, jsou ale také ukazatelem úrovně vyspělosti populace v zemi a jsou schopny iniciovat změny, které tento stupeň vyspělosti ještě zvýší. (Pelikánová, 2018, s. 15)

Podíl neziskových organizací na hrubém domácím produktu je v dnešní době velmi diskutabilní. Není možné mezinárodní srovnání vzhledem k tomu, že je v každé zemi neziskový sektor vymezen trochu jiným způsobem. V roce 2017 bylo na území České republiky v Registru ekonomických subjektů evidováno 147 857 neziskových organizací, kdy ekonomicky aktivních bylo pouze 26,5 % z nich. Dle statistiky Nejvyššího kontrolního úřadu je nejnižší podíl ekonomicky aktivních neziskových organizací z celkového počtu neziskových organizací v Karlovarském kraji (18,3 %), dále v Ústeckém kraji (20,5 %) a v Praze (20,8 %). Dle statistiky Českého statistického úřadu bylo v roce 2017 zaregistrováno v Registru ekonomických subjektů o téměř 10 000 neziskových organizací více, než v roce 2016. *Neziskový sektor se v roce 2016 podílel na tvorbě hrubého domácího produktu 1,66 %. Produkce se zvýšila na 118,5 mld. Kč. Počet zaměstnanců vyjádřený v přepočtených úvazcích v roce 2016 byl 104 087, což činí meziročně mírný pokles o 0,18 %. Podíl na celkové zaměstnanosti ČR je 2,0 %.* (Aktivní je pouze čtvrtina registrovaných neziskových organizací, ©2019)

Rada vlády pro nestátní neziskové organizace je *stálým poradním, iniciativním a koordinačním orgánem vlády České republiky v oblasti nestátních neziskových organizací*. Tento vládní orgán byl zřízen v roce 1992 jako Rada pro nadace, v roce 1998 došlo k jeho transformaci na Radu pro nestátní neziskové organizace. Rada pro nestátní neziskové organizace předkládá dokumenty vládě a snaží se o vytvoření vhodného prostředí pro vznik a fungování neziskových organizací na našem území. (Rada vlády pro nestátní neziskové organizace, ©2009-2019)

1.1 Historie neziskového sektoru

Z historického hlediska jsou počátky neziskového sektoru na našem území datovány do 19. století, kdy bylo naše území součástí Rakouska-Uherska. V dřívějších dobách zajišťovala péči o chudé, nemocné a staré občany převážně křesťanská církev. (Rektořík, 2010, s. 32)

Mimo území Českých zemí se však neziskové organizace začaly formovat již o jedno století dříve, a to na konci 18. století na území Francie během Velké francouzské revoluce, kdy se v tehdejší Evropě začala formovat občanská společnost. Důvodem vzniku neziskových organizací byla touha občanů participovat na vedení státu a společnosti a také snaha o zmírnění dopadů selhání trhu, hlavně v sociální sféře. (Synek a Kislingerová, 2015, s. 460)

Důležitým historickým milníkem pro neziskové organizace na našem území je rok 1811, kdy vešel v platnost obecní zákoník rakouský, na jehož základě bylo možné založit právnickou neziskovou osobu. Nebyl však povolen vznik organizací, které jakýmkoliv způsobem porušovaly zákon nebo bezpečnost. (Krechovská, Hejduková a Hommerová, 2018, s. 24)

V 19. století, v období národního obrození, nastal rozkvět spolkové činnosti, kdy vznikalo velké množství vlasteneckých spolků, které se zaměřovaly na podporu kultury, umění a vzdělání, některé z nich, např. Sokol, jsou aktivní dodnes. Po roce 1918, kdy vznikl samostatný Československý stát, se otevřely dveře pro vznik mnoha nestátních iniciativ, které se zabývaly otázkami z oblasti sociální a zdravotní péče, dále se zabývaly kulturou, vzděláváním obyvatel, spoluprací s dětmi a v neposlední řadě charitou. Tyto dobrovolné neziskové organizace byly zřizovány na základě spolkového práva a během dalších let docházelo k jejich značnému rozkvětu. Tento rozkvět však trval pouze do roku 1939, kdy bylo Československo okupováno Německem a následně vznikl na našem území protektorát, ve kterém bylo možno vykonávat spolkovou činnost pouze v rámci Národního souručenství a Kuratoria. (Rektořík, 2010, s. 32-33)

Po konci druhé světové války byl opět předpoklad pro rozkvět neziskového sektoru na našem území, avšak vítězství komunistického režimu v únoru 1948 vše změnilo a návaznost na západní vizi byla přerušena. Ovšem i komunistický režim na našem území byl nucen reagovat na změny v sociální oblasti a tím i neziskovém sektoru. Veškerá činnost nezisko-

vého sektoru však spadala výhradně pod dohled tzv. Národní fronty, která byla řízena komunistickou stranou. (Rektořík, 2010, s. 33-34)

Během komunistického režimu byla možnost sdružování občanů ve 3 formách:

- společenské (masové) organizace;
- politicko-propagační sdružení;
- družstva. (Krechovská, Hejduková a Hommerová, 2018, s. 25)

Ojedinele vznikala občanská seskupení, která se snažila prosadit dodržování základních lidských práv a svobod, vydávání necenzurovaného textu nebo také participaci na ochraně životního prostředí. Průlomovým letopočtem se stal rok 1989, kdy došlo k Sametové revoluci. Pádem komunismu se opět otevřela možnost zakládání nadací, nezávislých spolků a také možnost aktivního zapojení obyvatelstva do této činnosti. (Rektořík, 2010, s. 33-34)

Vývoj neziskového sektoru po roce 1989 může být rozčleněn do 5 etap:

- rok 1990 – 1992 – vznik prvních právních úprav neziskového sektoru;
- rok 1993 – 1996 – skepticismus vůči neziskovému sektoru, obzvláště nevládnímu;
- rok 1997 – 2001 – vřelejší postoj státu k neziskovému sektoru, vznik zákona o nadacích, obnova Rady vlády pro nestátní neziskové organizace;
- rok 2002 – 2013 – dochází k rozsáhlé reformě veřejné správy (vznik krajů a následná decentralizace veřejných rozpočtů), vstup České republiky do Evropské unie (květen 2004);
- rok 2014 – současnost – vznik nového občanského zákoníku, nové parametry pro fungování neziskových organizací, vznik nových zákonů. (Krechovská, Hejduková a Hommerová, 2018, s. 25-26)

1.2 Dělení neziskového sektoru

Neziskové organizace je možno rozdělit z několika hledisek. Podle zřizovatele se neziskové organizace dělí na státní a nestátní. Zřizovatelem státních neziskových organizací je buďto stát, kraje, obce nebo jejich další organizační složky. Zřizovatelem nestátních neziskových organizací jsou občané, pro tento typ neziskových organizací lze použít název „non-governmental organization“, který se běžně používá v zahraničí. (Pelikánová, 2018, s. 17)

Další možností dělení neziskových organizací je na organizace veřejně prospěšné, které slouží k uspokojování potřeb veřejnosti (zdravotnictví, vzdělání, veřejná správa), a organizace vzájemně prospěšné, které jsou založeny za účelem naplňování společného zájmu jich samých (kulturní aktivity, profesní zájmy). (Pelikánová, 2018, s. 27)

Státní (vládní) neziskové organizace *zajišťují pro obyvatelstvo veřejné služby, které mají formu čistých nebo smíšených statků*. Hlavní roli mezi státními neziskovými organizacemi mají organizační složky, které jsou zřizovány buďto na úrovni státní nebo na úrovni územních samosprávných celků a nemají vlastní právní subjektivitu, a příspěvkové organizace, které jsou zřizovány na státní úrovni i úrovni územních samosprávných celků, mají však vlastní právní subjektivitu, tzn., jsou právnickými osobami a zároveň účetními jednotkami. (Krechovská, Hejduková a Hommerová, 2018, s. 26-27)

Hlavní právní předpisy, které upravují fungování státních neziskových organizací, jsou:

- *zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně souvisejících zákonů ve znění pozdějších předpisů;*
- *zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění.* (Krechovská, Hejduková a Hommerová, 2018, s. 26)

Nestátní (nevládní) neziskové organizace lze vymezit určitými specifickými rysy. Těmito rysy jsou:

- veřejná prospěšnost – tyto organizace si kladou za cíl veřejné dobro a blaho jak jednotlivců, tak společnosti jako jednoho celku;
- dobrovolnost – organizace využívají spolupráci s dobrovolníky, kteří vykonávají v organizaci určitou práci bez nároku na honorář a organizace také mohou dostávat dary;
- neziskovost – zisk, který případně organizace získá ze své činnosti, nemůže být přerozdělen mezi vlastníky nebo vedoucí pracovníky, může být použit pouze k dalšímu vlastnímu rozvoji organizace;
- samosprávnost – tyto organizace nepodléhají kontrole státu;
- soukromé vlastnictví – *základní struktura nestátní neziskové organizace je ve své podstatě soukromá.* (Pelikánová, 2018, s. 17)

Nestátní neziskové organizace dále vykonávají některé funkce, které by v případě jejich neexistence musely být zajištěny ze strany státu. Jedná o tyto funkce:

- ekonomická – nestátní nezisková organizace působí na trhu práce jako zaměstnavatel a také producent i spotřebitel určitých statků;
- sociální – tato funkce zahrnuje funkci servisní (poskytování a vykonávání určitých služeb a statků) a funkci participační (dochází ke sdružování občanů a jejich podílení se na společenském životě);
- politická – funkce, která zahrnuje funkci ochránářskou (ochrana jak jednotlivce, tak skupin před porušením jejich základních lidských práv) a funkci demokratizační (možnost občanů podílet se na společenském životě a veřejném mínění, a tak rozvíjet demokracii);
- informační – nestátní neziskové organizace poskytují občanům informace, a tak dochází k rozvoji společnosti a její osvětě;
- kontrolní – laickou veřejností je kontrolováno dodržování demokracie při veřejné volbě atd. (Pelikánová, 2018, s. 18)

Mezi nestátní neziskové organizace se řadí:

- *spolky;*
- *fundace (nadace, nadační fond);*
- *ústavy;*
- *sociální družstva;*
- *politické strany a politická hnutí;*
- *zájmová sdružení právnických osob;*
- *registrované církve a náboženské společnosti;*
- *školské právnické osoby;*
- *veřejné výzkumné instituce;*
- *honební společenstva;*
- *a odborové organizace.* (Krechovská, Hejduková a Hommerová, 2018, s. 28-29)

1.3 Vybrané formy nestátních neziskových organizací

Spolek

Spolek je právnickou osobou, která byla založena za účelem plnění zájmu těch, kteří jej založili. Předchůdcem spolků byla občanská sdružení, která však přestala dne 1. 1. 2014, kdy vešel v platnost nový občanský zákoník (zákon č. 89/2012 Sb.), existovat. Účel založení spolku může být soukromý, veřejný nebo v jejich kombinaci. Vznik spolku se datuje ke dni, kdy byl zapsán do veřejného rejstříku a musí nést název „spolek“ nebo „zapsaný spolek“. Nejvyšším orgánem je členská schůze, která musí zasedat minimálně jednou ročně. Statutárním orgánem je výbor nebo předseda. Zákon upravující spolky je zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. (Krechovská, Hejduková a Hommerová, 2018, s. 29-31)

Nadace

Nadace je prvním typem fundace, která je založena na základě poskytování dlouhodobé služby veřejnosti, její účel může být veřejně prospěšný nebo dobročinný. Nadace je založena nadační listinou, která má formu zakládací listiny a musí být sepsána notářem. Název nadace musí obsahovat slovo „nadace“. Statutárním orgánem je minimálně 3 členná správní rada, kontrolním orgánem je dozorčí rada. Nadace poskytuje nadační příspěvky, jejichž poskytováním realizuje své poslání. Právní úprava nadace je upravena v zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. (Krechovská, Hejduková a Hommerová, 2018, s. 31-32)

Nadační fond

Nadační fond je druhým typem fundace, který je založen taktéž za účelem dosažení obecně prospěšných cílů, jako je rozvoj duchovních hodnot, ochrana základních lidských práv nebo ekologie. U nadačního fondu na rozdíl od nadace není předpoklad jeho dlouhodobé existence vzhledem k faktu, že jsou všechny jeho finanční prostředky rychle spotřebovány a fond následně zanikne. V tomto případě existuje možnost transformace nadačního fondu na nadaci. Právní úprava nadačního fondu je vymezena v zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. (Boukal, 2009, s. 51-56)

Ústav

Ústav je právnickou osobou, která je založena za účelem plnění užitečné činnosti pro občany. Ústavy poskytují své služby na nediskriminačním základě, tzn. „všechny osoby jsou si rovny“. Ústav je zřizován na základě zakládací listiny a vzniká dnem zapsání do veřejného rejstříku. Statutárním orgánem je ředitel, který spadá pod kontrolu správní rady a tato

struktura je dána zákonem. Zákon, jímž se ústavy řídí, je zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Předchůdcem ústavu byla obecně prospěšná společnost, která byla legislativně vymezena v zákoně č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech, tento zákon však k 1. 1. 2014 přestal platit. (Krechovská, Hejduková a Hommerová, 2018, s. 34-35)

Sociální družstvo

Sociální družstvo je novou formou právnické osoby, která je upravena v zákoně č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích. Sociální družstvo se soustavně snaží o dosahování obecné prospěšnosti a snaží se o soudržnost a podporu znevýhodněných občanů, převážně v oblasti zaměstnání a sociálních služeb s přihlédnutím k místní příslušnosti. Sociální družstvo vzniká dnem zapsání do rejstříku na základě společenské smlouvy přijaté ustavující schůzí. (Pelikánová, 2018, s. 36)

Politické strany a politická hnutí

Všechny politické strany musí být registrovány na Ministerstvu vnitra České republiky na základě předložené petice, která čítá podpisy minimálně 1 000 lidí. Zákon upravující fungování politických stran a politických hnutí je zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a politických hnutích. (Pelikánová, 2018, s. 36)

Zájmová sdružení právnických osob

Tato sdružení nemají právní osobnost a od ledna 2014 již není dovoleno zakládání nových zájmových sdružení právnických osob. Právní úprava zájmových sdružení je vymezena zákonem 40/1964 Sb., občanský zákoník – nyní neplatný. (Pelikánová, 2018, s. 37)

Registrované církve a náboženské společnosti

Registraci nové církve provádí Ministerstvo kultury České republiky zápisem do příslušného rejstříku na základě podaného návrhu s minimálně 300 podpisy. Právní úprava pro registrované církve a náboženské společnosti je uvedena v zákoně č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností. (Pelikánová, 2018, s. 36)

Školské právnické osoby

Školská právnická osoba je zřízena na základě zákona č. 561/2004 Sb., školského zákona, a její hlavní činností je poskytování vzdělání podle ustanovení tohoto zákona. Zřizovatelem může být ministerstvo, kraj, obec nebo jiná právnická či fyzická osoba. Tento typ právnické osoby je zřízen na základě zřizovací listiny a vzniká dnem zapsání do rejstříku

školských právnických osob. Statutárním orgánem je ředitel. (Česko, 2004, s. 10297-10303)

Veřejné výzkumné instituce

Veřejná výzkumná instituce je právníkou osobou, jejíž hlavní činností je jak provádění výzkumné činnosti, tak i zajištění infrastruktury ve výzkumu, která je financována z veřejných prostředků. Název musí obsahovat „veřejná výzkumná instituce“ a je zřízena dnem vydání zřizovací listiny jejím zřizovatelem. Veřejná výzkumná instituce vzniká dnem zápisu do rejstříku veřejných výzkumných institucí. Fungování veřejných výzkumných institucí je definováno v zákoně č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích. (Česko, 2005, s. 5998-6000)

Honební společenstva

Honební společenstvo má formu právníkové osoby, která je založena na základě zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti. Honební společenstvo vzniká na základě registrace provedené u příslušného orgánu státní správy myslivosti podle závazných stanov, název musí obsahovat „honební společenstvo“ a dále název obce, ve které spolek existuje. Členy honebního společenstva tvoří vlastníci a spoluvlastníci honebních pozemků v obci. (Pelikánová, 2018, s. 36)

Odborové organizace

Odborovou organizací se rozumí právníká osoba, která vznikla za účelem sdružování zaměstnanců a k následnému prosazování jejich pracovních, politických a hospodářských zájmů. Odborová organizace vzniká dnem podání návrhu Ministerstvu vnitra České republiky, které tento návrh nemůže zamítnout. Nejvyšším orgánem je rada zaměstnanců, která musí mít minimálně 3 členy. (Pelikánová, 2018, s. 36)

1.4 Finanční řízení neziskového sektoru

Dříve bylo hlavním cílem financování organizace investovat co nejrychleji získané prostředky, ale bez ohledu na to, jak efektivně byly využity. V současnosti dochází nejdříve k analýze získaných dat a poté se teprve rozhoduje, jakým způsobem budou finance použity. Díky tomuto se finanční řízení stává velmi důležitou součástí managementu i v neziskové organizaci. (Nowicki, 2018, s. 7)

Ta taktéž jako ostatní právní formy organizací potřebuje ke svému správnému fungování dostatek financí, aby byla schopna plnit účel, pro který byla založena a mohla naplňovat své vytyčené cíle a plány pro budoucí fungování a rozvoj. Finanční řízení v neziskové organizaci můžeme definovat jako ekonomickou činnost, která je zaměřena zejména na získávání takového množství kapitálu a dalších peněžních prostředků, aby byla organizace schopna řádně plnit své stanovené cíle a poslání. Tyto finanční prostředky by měly být využity co nejefektivnějším způsobem. Během pohybu těchto financí se organizace dostává do různých peněžních vztahů s ostatními subjekty jak mimo organizaci, tak i uvnitř.

Mezi hlavní úkoly finančního řízení v neziskové organizaci se řadí:

- zajištění potřebného kapitálu a cash flow – tímto je zajištěn plynulý chod organizace;
- zajištění finanční stability a soběstačnosti organizace – znamená vyrovnanost mezi příjmy a výdaji organizace;
- zajištění likvidity organizace – zajišťuje schopnost organizace plnit své finanční závazky v dané výši a v daném čase;
- zajištění účelné a hospodárné využití financí – mapovat aktuální vývoj okolního prostředí, efektivně využívat finanční prostředky a snižovat náklady;
- zajištění výkonnosti organizace – znamená plnění cílů, které si organizace vytyčila.

Ke splnění těchto úkolů v rámci finančního řízení by organizace měla vykonávat tyto činnosti – finanční plánování, zajišťovat zdroje financí, efektivní řízení cash flow, řádnou evidenci všech operací, monitoring a následnou kontrolu a také pravidelné hodnocení finanční situace v organizaci. (Krechovská, Hejduková a Hommerová, 2018, s. 55-58)

Nestátní neziskové organizace by měly mít více zdrojů financování, důležitá je také samofinanční činnost, tzn. získávání peněžních prostředků z prodeje vlastních výrobků nebo poskytování služeb, investováním nebo členskými příspěvky. Dalším zdrojem financí by pro neziskovou nestátní organizaci měl být tzv. fundraising, což znamená, že se organizace sama aktivně podílí na získávání vnějších zdrojů financí. V tomto případě se nemusí jednat pouze o finanční prostředky, ale také dary, informace nebo know-how, jedná se tedy o hmotné i nehmotné zdroje financí. (Pelikánová, 2018, s. 38-40)

Také neziskové organizace jsou povinny vést řádně účetnictví a odvádět daně. Dle současné právní úpravy mají neziskové organizace možnost vybrat si ze dvou variant vedení účetnictví, a to jednoduché účetnictví nebo podvojně účetnictví. Výběr účetního systému

by měl vycházet z toho, o jaký typ neziskové organizace se jedná, dále vytyčenými podmínkami fungování, hlavními cíli organizace a v neposlední řadě také způsobem, jakým je organizace financována. Právní úprava pro vedení jednoduchého účetnictví vychází ze zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů a také vychází z vyhlášky č. 325/2015 Sb., která provádí některá ustanovení výše zmíněného zákona. V případě výběru podvojného účetnictví se vychází taktéž ze zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů a z vyhlášky č. 504/2002 Sb., *kteřou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví, ve znění pozdějších předpisů*. Dále se vychází z Českých účetních standardů pro účetní jednotky, u kterých taktéž není hlavním předmětem činnosti podnikání (č. 401 – 414). (Krechovská, Hejduková a Hommerová, 2018, s. 71)

V oblasti daňové se vychází ze zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, dále ze zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, dále zákona č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí. Dále je nutno se řídit zákonným opatřením senátu č. 340/2013 Sb., ve znění pozdějších předpisů a také o dani z nabytí nemovitých věcí. Posledním dokumentem, kterým se neziskové organizaci musí při odvodu daně řídit, je daňový řád č. 208/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů. (Pelikánová, 2018, s. 53)

1.5 Personální zajištění v neziskovém sektoru

Personální činnost je obecně zaměřena na vyhledávání nových pracovníků a jejich následné zařazení do pracovního procesu v organizaci. Hlavní náplní práce personalisty, a to nejen v neziskové organizaci, je plánování počtu zaměstnanců a jejich následné zajištění, péče o kvalifikační růst zaměstnanců dle platné legislativy, tvorba vhodných podmínek pro výkon jejich práce a také jejich odměňování. Obzvláště v neziskovém sektoru je důležité, aby zaměstnanci organizace byli kvalifikovaní, motivovaní, aktivní, a hlavně vnitřně ztotožnění s posláním organizace, aby odváděli dobrou službu veřejnosti, kterou organizace přislíbila vykonávat. Neziskový sektor má však určité specifikum, a tím je dobrovolnická činnost. Dobrovolnickou činnost jedinec provádí ve prospěch druhé osoby, to vše však bez nároku na finanční nebo jakýkoliv jiný zisk. Dobrovolníkem se v České republice mů-

že stát občan starší 15 let. Dobrovolnická činnost má v neziskovém sektoru nezastupitelnou roli. (Boukal, 2009, s. 125-127)

1.6 Marketingové řízení neziskových organizací

Dle Staňkové (2013, s. 72) je *marketing filozofií podnikání*, tvoří hlavní myšlenku, která proniká do všech činností v organizaci. Jedním z klíčových pojmů v moderním pojetí marketingu je marketingový mix. Jedná se o soubor nástrojů marketingu, které určitá organizace využívá k tomu, aby dosáhla svých stanovených marketingových cílů na trhu. Základní rozdělení marketingových nástrojů do 4 primárních skupin, známých jako **4P** je následující:

- *product – produkt – výrobek či služba;*
- *price – cena;*
- *place – místo, kde bude výrobek prodáván nebo prováděna služba;*
- *promotion – propagace.*

Hlavním cílem marketingu je dosažení takové kombinace všech 4 proměnných, která dokáže v co nejvyšší míře uspokojit zákazníky. V praxi to tedy znamená nabídnout na správný trh co nejatraktivnější výrobek nebo službu, za co nejlepší cenu a v nejvhodnější čas. (Šimková, 2012, s. 97-101)

V rámci řízení zdravotnických zařízení a sociálních služeb je vhodné spojit přístup 4P s přístupem 4C (customer value, cost, convenience, communication). Tímto spojením vznikne následující marketingový mix:

- *produkt jako hodnota pro klienta;*
- *cena jako náklady klienta;*
- *místo poskytování služby s důrazem na pohodlí klienta;*
- *komunikace s klientem nejen pomocí nástrojů propagace.*

Při marketingovém řízení zdravotnických zařízení a služeb je potřeba brát zřetel taktéž na lidský faktor, který je jeho nedílnou součástí. (Staňková, 2013, s. 93-94)

Hlavní funkce marketingu v neziskovém sektoru lze rozdělit do 4 základních skupin:

- atraktivita pro podporovatele – zapojení organizací do projektů, prezentace sebe sama na různých akcích, benefiční akce;

- atraktivita pro dobrovolníky – zvolit vhodná místa a akce pro nábor nových dobrovolníků, sdělit jim všechny výhody spojené s dobrovolnictvím, představení vize organizace;
- budování vztahů – tzv. relationship management – navazování a udržování vztahů s vedením, dalšími institucemi, dobrovolníky či představiteli státní správy;
- komunikace se společností – reklamy, inzerce, články v časopisech. (Krechovská, Hejduková a Hommerová, 2018, s. 114)

1.7 Inovativní činnost v neziskovém sektoru

Inovace je neoddelitelnou součástí každého podnikání, týká se taktéž i neziskového sektoru. I nezisková organizace by měla do svého fungování zapojovat nové postupy a tím zlepšovat chod organizace, ale třeba se tímto způsobem i zviditelnit na trhu. Každý nový dobře zpracovaný nápad může organizaci přinést výhodu proti konkurenci. Na proces inovace může být nahlíženo 4 způsoby:

- produktová inovace – organizace zavádí nové nebo zdokonaluje stávající produkty a služby;
- procesní inovace – dochází ke zlepšování chodu určitých postupů, například zjednodušení administrativních procesů;
- marketingové inovace – inovativní přístup k prezentaci organizace samotné, například prezentace na sociálních sítích;
- organizační inovace – *nová metoda organizace v podnikové praxi nebo externích vztazích*. (Taušl Procházková a Jelínková, 2018, s. 218-220)

2 PODNIK, PRÁVNÍ FORMY A PODNIKATELSKÝ PLÁN

Podnikatelský sektor je vedle veřejného sektoru nedílnou součástí národního hospodářství v každém státě a oba tyto sektory se silně ovlivňují. Veřejný sektor ovlivňuje podnikatelský mírou financí, které uvolní na vědu a výzkum nebo vzdělávání a také určuje míru, jakou se podniky mohou podílet na partnerských projektech. Dále veřejný sektor určuje výši daní a rozděluje dotace, určuje výši úrokových sazeb a v neposlední řadě vydává závazné právní normy. Podnikatelský sektor naopak ovlivňuje veřejný sektor tím, že udává výši daňových výnosů, výši odvodů na zdravotní a sociální pojištění a také výrazně ovlivňuje míru nezaměstnanosti v zemi. (Tetřevová, 2009, s. 45)

2.1 Vymezení pojmu podnik

Podnik představuje soubor výrobních faktorů (práce, půda, kapitál a technologie), prostřednictvím nichž se jejich vlastníci snaží o dosažení předem definovaných cílů. Podnik lze tedy definovat jako určitou jednotku, v níž dochází k výrobě určitého výrobku nebo produkci určité služby. Každý podnik má předem stanoveny své cíle, tím nejzákladnějším je dosažení co nejvyššího zisku, dále prosperita podniku a jeho dlouhodobé fungování. (Tetřevová, 2009, s. 46)

Dvořáček a Slunčík ve své publikaci definují podnik jako určitý subjekt, jehož hlavní činností je poskytování určitých služeb a zboží na trhu. Podle těchto autorů není hlavní prioritou ziskovost podniku, ale to, že nabízí své služby občanům, a právě tímto jim přináší určitý zisk. Dále není důležitá právní forma, kterou podnik má, ale to, že se podnik dokáže udržet na trhu a dále se rozvíjet. (Dvořáček a Slunčík, 2012, s. 1)

Podle zákona č. 89/2012 občanského zákoníku, je podnik vymezen jako obchodní závod, který je *organizovaný soubor jmění, který podnikatel vytvořil a který z jeho vůle slouží k provozování jeho činnosti. Má se za to, že závod tvoří vše, co zpravidla slouží k jeho provozu.* (Česko, 2012 a, s. 1082)

Každý podnik se nachází v určité struktuře, která vytváří jeho, i okolí. Každý podnik se nachází na určitém území, kde na něj působí síly konkurenčních firem, je také ovlivňován strukturou obyvatelstva a také možností zajištění určitých zdrojů potřebných pro podnikání. Okolí podniku můžeme rozdělit na prostředí vnitřní a prostředí vnější. Vnitřní prostředí podniku je charakterizováno silami, které působí uvnitř něj. Sem se řadí zaměření podnikání, zdroje, kterými podnik disponuje, zaměstnanci a jejich bezpečné pracovní pro-

středí. Vnější prostředí podniku lze rozdělit na mikrookolí a makrookolí. Mikrookolí podniku může podnik zčásti sám ovlivnit, makrookolí ovlivnit příliš nemůže. Do makrookolí se řadí vládní zásahy, ekonomická stabilita země, legislativa, úroveň vyspělosti společnosti a techniky a také v neposlední řadě globalizace. Podnik, který chce dosáhnout zisku, musí vstupovat do konfrontace s konkurencí a představit zákazníkovi co nejlepší nabídku, která ho zaujme více než nabídka od konkurence, aby podnik dosáhl kýženého zisku. (Dvořáček a Slunčík, 2012, s. 1-5)

S pojmem podnik je neodlučně spojen pojem podnikatel. Podle občanského zákoníku je podnikatel charakterizován jako osoba, která vykonává výdělečnou činnost samostatně, na vlastní účet a zodpovědnost a činí tak soustavně na základě živnostenského oprávnění. Hlavním cílem této činnosti je dosažení zisku. Za podnikatele je tedy považována každá osoba zapsaná v obchodním rejstříku. (Česko, 2012 a, s. 1072-1073)

2.2 Právní formy

V právní legislativě České republiky existují dvě právní formy podnikání, a to buď jako fyzická osoba, nebo jako osoba právnická. Jak bylo zmíněno v předchozí podkapitole, podle občanského zákoníku je podnikatelem každý, kdo vykonává samostatnou výdělečnou činnost z vlastních financí a na jeho vlastní odpovědnost na základě živnostenského zákona a koná tak soustavně v delším časovém intervalu za účelem dosažení zisku. (Česko, 2012 a, s. 1072-1073)

2.2.1 Fyzická osoba

Každá fyzická osoba může provozovat živnost, pokud splní podmínky dané zákonem o živnostenském podnikání. Všeobecné podmínky pro možnost podnikat jako živnostník fyzickou osobou jsou plnoletost, dále způsobilost k právním úkonům a trestní bezúhonnost. Zvláštní podmínka, kterou je potřeba pro možnost podnikání jako živnostník splnit, je splňovat odbornou či jinou způsobilost a také tuto způsobilost doložit potřebnými dokumenty. Dle zákona o živnostenském podnikání je živnost definována jako *soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených tímto zákonem*. Každý, kdo provozuje živnostenskou činnost, ji provozuje pod svým jménem a za své podnikání ručí výhradně celým svým majetkem. Provozování živnostenské činnosti je možné na základě živnostenského oprávnění, a to ve formě buďto živnostenského listu nebo koncesní listiny. Ne všechny druhy podnikání

musí být podloženy živnostenským oprávněním. Živnostenské oprávnění nemusí mít například lékaři, veterináři, advokáti a další vyjmenovaní v § 3 zákona č. 455/1991 Sb., zákon o živnostenském podnikání. (Česko, 1991, s. 2122-2125)

Živnostenský zákon rozděluje živnostenské činnosti na činnosti ohlašovací a činnosti koncesované.

Živnosti ohlašovací se dále dělí:

- řemeslné – podmínkou pro provozování této živnosti je odborná způsobilost v oboru, které bylo dosaženo získáním výučního listu;
- vázané – živnost může být provozována na základě odborné způsobilosti získané jinak, než vyučením v oboru;
- volné – v tomto případě není pro zahájení provozování živnosti zákonem stanovena žádná odborná způsobilost.

Všechny ohlašovací živnosti jsou vyjmenovány v příloze č. 1 a č. 2 živnostenského zákona. (Česko, 1991, s. 2127)

Koncesované živnosti jsou živnosti, které podnikatel může vykonávat až po prokázání odborné způsobilosti k jejímu výkonu dle podmínek zákona na základě koncese – státního povolení. Tato odborná způsobilost se prokazuje buďto výučním listem, maturitním vysvědčením v oboru nebo doložením praxe v oboru. Všechny koncesované živnosti jsou vyjmenovány v příloze č. 3, živnostenského zákona. (Česko, 1991, s. 2128)

2.2.2 Právnícká osoba

V současné právní úpravě České republiky neexistuje žádná jednotná definice právnícké osoby. Ve své publikaci tedy Fiala vymezil právnícké osoby *jako umělé (právem vytvořené) útvary, odvozené od fyzických osob a zásadně vybavené právními způsobilostmi adekvátními osobám fyzickým, tj. způsobilostí k právům a povinnostem a způsobilostmi k právním a protiprávním úkonům.* (Fiala, 2012, s. 22)

Každá právnícká osoba má od svého vzniku až do svého zániku právní osobnost, je povinna vést záznamy o svém majetku a musí být zapsána do veřejného rejstříku právníckých osob. Právnícká osoba může být založena za účelem veřejným či soukromým, vychází se z její hlavní činnosti. (Česko, 2012 a, s. 1038-1041)

Právnícké osoby se dělí:

- **veřejnou obchodní společnost** – je založena minimálně dvěma společně podnikajícími osobami na základě společenské smlouvy, které společně ručí za případné dluhy. Název obsahuje spojení veřejná obchodní společnost (veř. obch. spol., v. o. s.), popřípadě jméno společníka a spol. Zisk i ztráta se dělí mezi všechny společníky rovným dílem;
- **komanditní společnost** – je společnost, kde ne všichni společníci ručí za dluhy stejným dílem – komandant ručí omezeně, komplementář ručí svým majetkem neomezeně a tato společnost vzniká na základě společenské smlouvy. Název obsahuje spojení komanditní společnost (kom. spol., k. s.). Zisk se dělí mezi společníky podle poměru jejich peněžních vkladů;
- **společnost s ručením omezeným** – je to společnost, ve které všichni její společníci ručí za vzniklé dluhy společně, podíl společníků je určován poměrem počátečního finančního vkladu. Název obsahuje společnost s ručením omezeným (spol. s r.o., s. r. o.). Vzniká na základě společenské smlouvy, společníci jsou zapsáni do seznamu společníků. Minimální výše počátečního vkladu je 1 Kč;
- **akciovou společnost** – počáteční kapitál této společnosti je rozdělen na daný počet akcií (cenných papírů). Společnost je založena na základě přijetí stanov a podílovém úpisu akcií. Akcionáři jsou zapsáni do seznamu vedeného společností. Název musí obsahovat akciová společnost (akc. spol., a. s.). Zisk i ztráta je rozdělena mezi všechny akcionáře stejným dílem. Počáteční vklad je minimálně 2 000 000 Kč nebo 80 000 EUR;
- **družstvo** – založeno minimálně 3-mi členy za účelem vzájemné podpory nebo i podnikání na základě stanov schválených ustanovující schůzí. Název nese družstvo. Každý člen je povinen zaplatit základní členský vklad. Další formy družstva jsou družstvo bytové a družstvo sociální. (Česko, 2012 b, s. 1385-1479)

2.3 Podnikatelský plán

V době vzniku samostatné České republiky nebyli podnikatelé příliš oblíbenou skupinou obyvatelstva. Díky špatné prezentaci sebe samých je lidé vnímali spíše jako zbohatlíky, kteří si mysleli, že jim patří svět. V dnešní době je názor na podnikatele diametrálně odlišný. Jsou spatřováni jako dřiči, kteří budují rodinné firmy a mění svět. Názor mnoha lidí také ovlivnily příběhy zakladatelů různých aplikací jako Facebook a také to, k jakému

jmění si jejich zakladatelé přišli. I kvůli těmto příběhům se pohled na podnikání v dnešní době změnil a mnoho lidí nad ním začíná reálně uvažovat. V současné době se celkově mění koncepce podnikání, kdy už nejde jen o dosažení zisku, ale podnikatelé se snaží efektivně a inovativně řešit aktuální problémy ve světě. V roce 2017 se v celosvětovém žebříčku nejlepších států pro podnikání na světě dle Světové banky umístila Česká republika na 27. místě. (Svobodová a Andera, 2017, s. 11)

Práce tvoří značnou část života každého pracujícího jedince a je tedy žádoucí, aby byl s jeho prací spokojený. Pokud tedy není spokojen jako zaměstnanec, může se pustit do vlastního byznysu. Hned ze startu je ale potřeba mít jasnou vizi a podnikatelský plán. (Svobodová a Andera, 2017, s. 12)

Podnikatelský plán lze tedy charakterizovat jako *písemný dokument, který popisuje všechny podstatné vnější i vnitřní okolnosti související s podnikatelským záměrem. Je to formální shrnutí podnikatelských cílů, důvodů jejich reálnosti a dosažitelnosti a shrnutí jednotlivých kroků vedoucích k dosažení těchto cílů.* (Srpová a kol., 2011, s. 14)

Každému podnikatelskému plánu by měla předcházet analýza, která ukáže, že je podnikatelský záměr na trhu skutečně žádoucí a má šanci do budoucna prosperovat. Je důležité zaměřit se na analýzu jak vnitřních podmínek, například analýzou 7S nebo 4P marketingovým mixem, tak vnějších podmínek, jako například SWOT analýzou, Porterovým modelem konkurenčních sil nebo SLEPT (PEST) analýzou. (Koráb, Peterka a Režňáková, 2007, s. 47-52)

Podnikatelský plán může být sestavován před zahájením podnikání ale i v jeho průběhu při rozšíření služeb nebo výroby. Cílem podnikatelského plánu je co možná nejpřesněji ověřit životaschopnost nápadu na podnikání. Díky podnikatelskému plánu může potenciální podnikatel zjistit, jak velký finanční obnos potřebuje do začátku, jestli podnikat sám či se společníky, porovnat výdaje s očekávanými příjmy, zjistit všechny legislativní podmínky, které musí splnit a také to, jestli je o jeho podnikatelský záměr na trhu zájem. (Svobodová a Andera, 2017, s. 69-70)

Podnikatelský plán není pevně ukotven žádným právním předpisem, odvíjí se od konkrétních požadavků investorů, měl by však obsahovat několik základních bodů:

- **titulní strana** – ponese obchodní název a logo nové firmy, název Podnikatelský plán a jméno autora, zakladatelů a datum založení;
- **obsah** – stručně sepsaný, aby byla čtenáři usnadněna orientace v dokumentu;

- **úvod** – úvodem čtenáři autor krátce představí předložený dokument, velmi důležité je uvést, o kolikátou verzi dokumentu se jedná;
- **shrnutí** – shrnutím má autor podnikatelského plánu čtenáře nabudit k dočtení celého dokumentu, podrobnější popis než v úvodu;
- **popsání podnikatelského záměru** – v této části čtenáři autor prezentuje, v čem spatřuje podnikatelskou příležitost. Je potřeba čtenáře přesvědčit o tom, že předložený podnikatelský záměr je opravdu potřebný a autor je nejvhodnějším kandidátem pro jeho realizaci. V této části podnikatelského plánu je potřeba popsat výrobek či službu, která bude nabízena na trhu, dále její výhody oproti konkurenčním nabídkám a také poukázat na potřebnost produktu ze strany zákazníka;
- **cíle podniku a jeho vlastníků** – v této části autor předkládá argumenty, proč je zrovna on nejvhodnějším kandidátem pro realizaci předloženého podnikatelského záměru. Předkládá také cíle podniku a způsob, jakým jich chce dosáhnout. Nedílnou součástí je také představení vedení firmy a podložení jejich kvalit dosaženým vzděláním a úspěšně vedenými projekty; (Srpková a kol., 2011, s. 14-19)
- **analýza trhu** – jde o představení trhu, na který chce podnikatel vstoupit, uvedení překážek vstupu na tento trh a také charakteristika konkurenčních sil. Důležitou součástí této části je také popis zákazníků, kterým bude výrobek či služba určena;
- **výrobní (obchodní) plán** – v případě výrobní firmy popisuje celý výrobní proces, v případě nevýrobní firmy bude tato část obsahovat informace o procesu poskytování služeb;
- **marketingový plán** – předkládá, jakým způsobem budou výrobky či služby propagovány a může uvádět odhadovaný objem produkce služeb a tím nastítnit budoucí prosperitu a výnosnost podniku;
- **organizační plán** – v této části podnikatelského plánu je vymezena forma jeho vlastnictví, rozveden management podniku, podíly vlastníků a organizační struktura;
- **hodnocení rizik** – v této části jsou vymezena nejzávažnější rizika;
- **finanční plán** – autor překládá očekávaný přehled příjmů a výdajů, vývoj cash-flow a odhad rozvahy ke stanovenému datu;
- **přílohy** – obsahují doplňující informace, které není vhodné začlenit do textu, text obsahuje odkazy na tyto přílohy. (Koráb, Peterka a Režňáková, 2007, s. 37-38)

3 SYSTÉM POSKYTOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB DLE PLATNÉ LEGISLATIVY

Sociální služby hrají velmi důležitou a specifickou roli v rámci společnosti dnešní doby. Dle Molka je jejich hlavním cílem řešení nepříznivé zdravotní i sociální situace nejen seniorů, ale i osob s mentálními či fyzickými handicapy, rodin a jejich dětí, osob nezaměstnaných nebo také obětí trestných činů, kterým jejich aktuální nepříznivá situace nedovoluje zapojení do běžného společenského, kulturního nebo ekonomického života. Dále uvádí několik společných znaků sociálních služeb:

- sociální služby jsou nehmotné;
- jsou uživatelem spotřebovávány ihned;
- jsou variabilní;
- služby a jejich potřeba jsou neoddělitelně spjaty. (Molek, 2011, s. 8-10)

Sociální služby jsou poskytovány lidem, kteří jsou společensky znevýhodněni, a jejich hlavním cílem je zlepšení kvality života těchto lidí. Dále se sociální služby snaží tyto jedince začlenit do společnosti, na druhé straně se snaží chránit společnost před riziky, která tito jedinci mohou představovat. Sociální služby se při práci s jedincem nezaměřují jen na něj samotného, ale také na jeho primární rodinu a sociální prostředí, jehož je jedinec součástí. Široká škála sociálních služeb spadá podle svého zaměření do rezortů více ministerstev – mezi tyto patří ministerstvo práce a sociálních věcí, ministerstvo zdravotnictví, ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a také ministerstvo spravedlnosti. (Matoušek, 2011, s. 9-10)

Zřizovatelem zařízení sociálních služeb mohou být obce a kraje v rámci samostatné působnosti, ministerstvo práce a sociálních věcí a v neposlední řadě nestátní neziskové organizace. (Kaczor, 2015, s. 215)

3.1 Právní legislativa sociálních služeb

Základním zákonem, který upravuje sociální služby v rámci České republiky je zákon č. 108/2006 Sb., zákon o sociálních službách, který doplňuje prováděcí vyhláška č. 505/2006. Podle § 3 tohoto zákona je sociální služba charakterizována jako *činnost nebo soubor činností zajišťujících pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení*. (Česko, 2006 a, s. 1257)

Zákon č. 108/2006 dále ukládá, že *rozsah a forma pomoci a podpory poskytnuté prostřednictvím sociálních služeb musí zachovávat lidskou důstojnost osob. Pomoc musí vycházet z individuálně určených potřeb osob, musí působit na osoby aktivně, podporovat rozvoj jejich samostatnosti, motivovat je k takovým činnostem, které nevedou k dlouhodobému setrvání nebo prohlubování nepříznivé sociální situace, a posilovat jejich sociální začleňování. Sociální služby musí být poskytovány v zájmu osob a v náležitě kvalitě takovými způsoby, aby bylo vždy důsledně zajištěno dodržování lidských práv a základních svobod osob.* (Česko, 2006 a, s. 1257)

Hlavním přínosem zákona č. 108/2006 Sb., byla povinnost registrace pro všechny poskytovatele sociálních služeb. Díky tomuto kroku byly získány informace o rozsahu a charakteru sítě poskytovaných sociálních služeb na našem území. Na základě registrace mohly žádat registrované sociální služby o dotace z veřejných rozpočtů. Nově také byly srovnány rozdíly mezi soukromými a veřejnými poskytovateli sociálních služeb, kteří mají díky tomuto právnímu předpisu stejná práva, ale i povinnosti. Další významnou změnou, kterou nový právní předpis přinesl, bylo zavedení příspěvku na péči. (Prudká, 2015, s. 19)

Další změny, které zákon přinesl, byly kategorizace sociálních služeb – byly vymezeny konkrétní druhy a formy těchto služeb, bylo zavedeno plánování sociálních služeb a standardy poskytování sociálních služeb a také byl stanoven minimální stupeň odborného vzdělání sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách společně s plánováním jejich dalšího vzdělávání. (Malík Holasová, 2014, s. 53)

Vyhláška č. 505/2006, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, obsahuje několik důležitých bodů ve vztahu k péči o seniory:

- vymezuje základní činnosti u každého druhu sociální služby a určuje maximální možnou výši úhrad za poskytování některých sociálních služeb;
- vymezuje zdravotní stav žadatele, kterému nebude poskytnuta sociální služba;
- věnuje se náplni kvalifikačního kurzu pro pracovníky v sociálních službách;
- definuje standardy kvality poskytování sociálních služeb;
- vymezuje škálu hodnocení schopnosti zvládat úkony péče o vlastní osobu;
- obsahuje vzor zvláštního oprávnění pracovníka obce při sociálním šetření. (Malíková, 2011, s. 48-49)

3.2 Financování sociálních služeb

Financování sociálních služeb v rámci České republiky má vícero zdrojů, a to zdroje soukromé a veřejné. Významným zdrojem financování sociálních služeb je stát a územně samosprávné celky – kraje a obce. V menší míře se na financování sociálních služeb podílí sami uživatelé sociálních služeb, dále se na tomto podílí ministerstvo zdravotnictví formou úhrad za ošetrovatelskou péči a část úhrad za sociální služby je placena formou příspěvku na péči. (Prudká, 2015, s. 27)

Některé sociální služby jsou klientovi poskytovány zcela zdarma, tyto jsou vymezeny v § 72 zákona č. 108/2006 Sb., ostatní sociální služby poskytované klientovi za úhradu jsou definovány v § 73 – 77 zákona č. 108/2006 Sb. (Kaczor, 2015, s. 216)

3.2.1 Příspěvek na péči

Příspěvek na péči se poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby za účelem zajištění potřebné pomoci. Nárok na příspěvek na péči má každá fyzická osoba starší 1 roku, která je odkázána na pomoc druhé osoby v rámci zajištění péče o svoji osobu a soběstačnosti z důvodu dlouhodobého nepříznivého zdravotního stavu, který je charakterizován jako stav omezující duševní, smyslové nebo fyzické schopnosti jedince při zajištění péče o svoji osobu a z lékařského hlediska trvá déle než 1 rok. (Česko, 2006 a, s. 1257-1259)

Při určování stupně závislosti osoby na pomoci druhé osoby se hodnotí tyto oblasti:

- *mobilita;*
- *orientace;*
- *komunikace;*
- *stravování;*
- *oblékání a obouvání;*
- *tělesná hygiena;*
- *výkon fyziologické potřeby;*
- *péče o zdraví;*
- *osobní aktivity;*
- *péče o domácnost (u osob starších 18 ti let).* (Příspěvek na péči, ©2019)

Výše příspěvku na péči je rozdělena podle věku uživatele, a to od 1 roku do 18 ti let a nad 18 let. V roce 2018 bylo příjemcem příspěvku na péči více než 357 000 obyvatel ČR (3,4 % celkového počtu obyvatel starších 1 roku). Výše příspěvku na péči je rozdělena do 4 stupňů, vyplácí se každý kalendářní měsíc:

Od 1 roku do 18 ti let:

- I. stupeň – lehká závislost – 3 300 Kč;
- II. stupeň – středně těžká závislost – 6 600 Kč;
- III. stupeň – těžká závislost – 9 900 Kč, pokud je osoba uživatelem pobytové sociální služby, 13 900 Kč v ostatních případech;
- IV. stupeň – úplná závislost – 13 200 Kč, pokud je osoba uživatelem pobytové sociální služby, 19 200 Kč v ostatních případech.

Od 18 let:

- I. stupeň – lehká závislost – 880 Kč;
- II. stupeň – středně těžká závislost – 4 400 Kč;
- III. stupeň – těžká závislost – 8 800 Kč, pokud je osoba uživatelem pobytové sociální služby, 12 800 Kč v ostatních případech;
- IV. stupeň – úplná závislost – 13 200 Kč, pokud je osoba uživatelem pobytové sociální služby, 19 200 Kč v ostatních případech.

Žádost o příspěvek na péči se podává na kontaktním pracovišti krajské pobočky Úřadu práce v místě trvalého bydliště žadatele. (Příspěvek na péči, ©2019)

3.3 Druhy a formy sociálních služeb

Hlavním cílem sociálních služeb je:

- zachování lidské důstojnosti klientů, kterým jsou služby poskytovány;
- při jejich poskytování se řídit individuálními potřebami jedinců;
- aktivně rozvíjet dovednosti a schopnosti jedinců;
- zlepšovat nebo alespoň zachovat v co nejvyšší míře soběstačnost klientů;
- poskytovat služby klientům dle jejich nejlepšího zájmu a v co nejvyšší kvalitě.

Základní činnosti při poskytování sociálních služeb jsou pomoc při běžné péči o svou osobu, pomoc při hygieně, pomoc se stravou, poskytnutí ubytování, pomoc při zajištění běžného chodu domácnosti, vzdělávání, aktivizační činnosti, sociální poradenství, zprostřed-

kování kontaktu se společností, pomoc při uplatňování práv klienta, telefonická krizová pomoc, nácvik dovedností vedoucích k sociálnímu začlenění a pomoc a podpora při vytváření pracovních návyků.

Dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, existují 3 druhy sociálních služeb:

- sociální poradenství;
- služby sociální péče;
- služby sociální prevence. (Sociální služby, ©2019)

3.3.1 Sociální poradenství

Sociální poradenství zahrnuje poradenství základní a odborné, vždy je poskytováno bezplatně. **Základní sociální poradenství** je jednou ze základních činností při poskytování sociálních služeb a poskytuje klientovi informace, které mu pomáhají řešit jeho nepříznivou sociální situaci. **Odborné sociální poradenství** je zaměřeno na specifické potřeby sociálních skupin – např. manželské poradny, občanské poradny a součástí je také půjčování kompenzačních pomůcek. (Malíková, 2011, s. 44)

3.3.2 Služby sociální péče

Služby sociální péče pomáhají jedinci při zajištění jeho fyzické a psychické soběstačnosti tak, aby bylo možné jej v co nejvyšší míře zapojit do běžného života ve společnosti. Služby sociální péče mohou být poskytovány jako terénní, ambulantní nebo pobytové v závislosti na zdravotním stavu uživatele. Některé služby sociální péče mohou být poskytovány za úhradu ze strany uživatele. Dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, se mezi služby sociální péče řadí následující služby:

- osobní asistence;
- pečovatelská služba;
- tísňová péče;
- průvodcovské a předčitatelské služby;
- podpora samostatného bydlení;
- odlehčovací služby;
- centra denních služeb;
- denní a týdenní stacionáře;
- domovy pro osoby se zdravotním postižením;

- domovy pro seniory;
- domovy se zvláštním režimem;
- chráněné bydlení;
- a služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče. (Česko, 2006 a, s. 1268-1271)

3.3.3 Služby sociální prevence

Hlavním cílem těchto služeb je zabránění sociálního vyloučení jedinců, u kterých by k tomu mohlo dojít z důvodu nevhodného životního stylu, návyků nebo nepříznivé životní situace, dále pomoci těmto jedincům tuto situaci v případě vzniku překonat a chránit společnost před vznikem dalších nežádoucích jevů ve společnosti. Některé služby sociální prevence mohou být poskytovány za úhradu ze strany uživatele.

Dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, se do služeb sociální prevence řadí následující služby:

- raná péče;
- telefonická krizová pomoc;
- tlumočnické služby;
- azylové domy;
- domy na půl cesty;
- kontaktní centra (K-centra);
- krizová pomoc;
- intervenční centra;
- nízkoprahová denní centra;
- nízkoprahová zařízení pro děti a mládež;
- noclehárny;
- služby následné péče;
- sociální aktivizační služby pro rodiny s dětmi (SAS);
- sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením;
- sociálně terapeutické dílny;
- terapeutické komunity;
- terénní programy;
- a služby sociální rehabilitace. (Česko, 2006 a, s. 1271-1274)

3.3.4 Terénní, ambulantní a pobytové sociální služby

Sociální služby mohou být poskytovány ve formě terénní, ambulantní nebo pobytové služby.

Terénní sociální služby jsou takové služby, které jsou osobám poskytovány v jejich přirozeném sociálním prostředí (nejčastěji osobní asistence a pečovatelská služba).

Ambulantní sociální služby jsou takové služby, za kterými jedinec dochází sám nebo v doprovodu jiné osoby do zařízení poskytující sociální služby, součástí ambulantních služeb však není ubytování (nejčastěji denní stacionáře a K-centra).

Pobytovými sociálními službami se rozumí takové služby, které jsou jedinci poskytovány současně s ubytováním (například domovy pro seniory, chráněné bydlení či azylové domy). (Malíková, 2011, s. 42)

4 ZHODNOCENÍ TEORETICKÉ ČÁSTI

Teoretická část diplomové práce mapovala 3 oblasti. V první kapitole je popsán neziskový sektor od jeho počátků v rámci České republiky, ale je zmíněn i zahraniční vliv na tuto oblast společnosti. Dále bylo popsáno rozdělení neziskového sektoru a vybrané formy neziskových organizací. Kapitola se dále zabývá specifiky finančního řízení neziskového sektoru, personálního zajištění, marketingové strategie a také inovativní činností. Druhá kapitola je zaměřena na podnikání a jeho vzájemný vztah s veřejným sektorem. Je zde definován pojem podnik a s ním spojený pojem podnikatel, jsou vymezeny právní formy a popsán podnikatelský plán. Poslední kapitola teoretické části je zaměřena na sociální služby a právní legislativu s tímto spojenou, dále financování sociálních služeb a jejich dělení. Hlavním právním předpisem, který upravuje sociální politiku a poskytování sociálních služeb, je zákon č. 108/2006 Sb., zákon o sociálních službách, společně s vyhláškou č. 505/2006 Sb., kterou se provádí některá další ustanovení výše zmíněného zákona.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 ANALÝZA SOUČASNÉ SITUACE POSKYTOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V OBLASTI PÉČE O SENIORY V OLOMOUCI

Následující kapitola je zaměřena na analýzu demografické struktury obyvatelstva ve městě Olomouci, dále se zaměřuje na politicko-legislativní, ekonomické, sociálně-demografické a technologické faktory pomocí PEST analýzy, analyzuje konkurenci v rámci poskytování ambulantních sociálních služeb v Olomouci a pomocí dotazníkového šetření bude zjištěna potřeba vytvoření nové sociální služby – denního stacionáře pro seniory v Olomouci.

5.1 Demografická struktura obyvatelstva města Olomouce

Olomouc je jedno z 26 statutárních měst České republiky, patří mezi základní územní samosprávné celky, není však dále členěno na městské části nebo městské obvody s vlastními orgány samosprávy. (Důvod a způsob založení povinného subjektu – statutárního města Olomouce, ©2012)

Olomouc je krajským městem Olomouckého kraje, který se rozkládá na území střední Moravy, celková výměra kraje činí 5 267 km², a svou velikostí zaujímá 8. místo na stupnici velikosti krajů ČR. Olomoucký kraj ve své severní části sousedí s Polskem, na východě s Moravskoslezským krajem, na jihu se Zlínským a Jihomoravským krajem a západní hranici tvoří kraj Pardubický. V severní části kraje se nachází pohoří Jeseníky, jižní část je tvořena úrodnou Hanou a územím protéká řeka Morava. K datu 30. 6. 2019 čítal Olomoucký kraj 632 156 obyvatel, je tedy 6. nejlidnatějším krajem ČR. Na území kraje se nachází 402 obcí, z toho 3 statutární města – Olomouc, Prostějov a Přerov. Kraj se řadí k průměrně zalidněným s hodnotou 121 obyv./km². Nejvyšší hustota zalidnění je na Přerovsku – 157 obyv./km², Olomoucko obsadilo druhé místo s hodnotou 143,4 obyv./km². Struktura obyvatelstva Olomouckého kraje se podobá trendu zvyšujícího se počtu obyvatel v poproduktivním věku, tedy ve věku 65 let a více, stejně jako v rámci celé republiky. Olomoucký kraj je tvořen 5 okresy – Jeseník, Olomouc, Prostějov, Přerov a Šumperk. Společně se Zlínským krajem tvoří Olomoucký region soudržnosti NUTS II – Střední Morava. (O Olomouckém kraji, ©2019)

V následující tabulce je zobrazena projekce obyvatel Olomouckého kraje od roku 2020–2070, kdy dle předpokladů bude docházet k postupnému navyšování počtu obyvatel ve věku 65 let a více v každé dekádě.

Tabulka č. 1 *Projekce obyvatel Olomouckého kraje v letech 2020 – 2070 (Zdroj: ČSÚ – Projekce obyvatelstva v krajích ČR – do roku 2070, ©2019)*

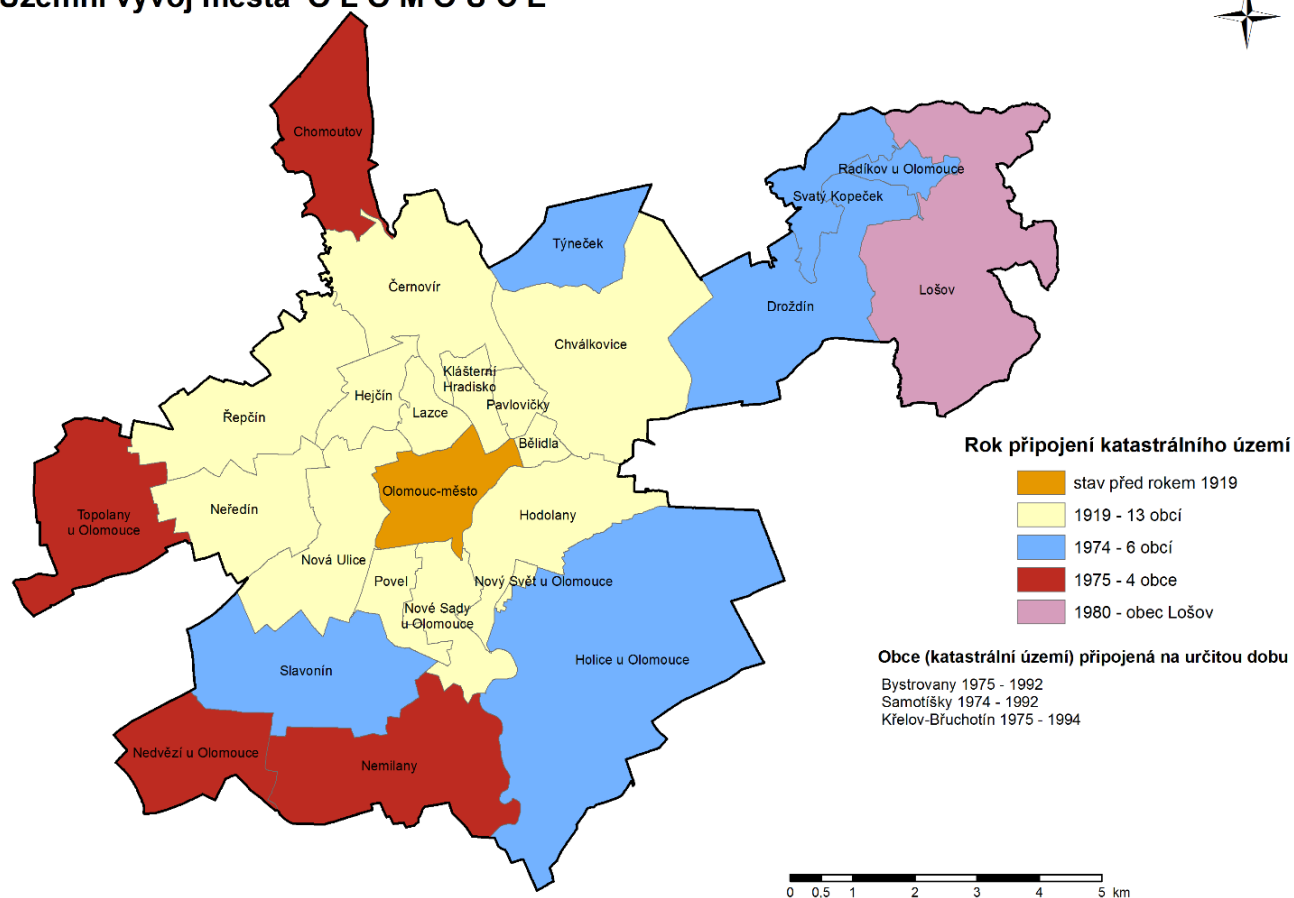
	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok
	2020	2030	2040	2050	2060	2070
Počet obyvatel celkem	631 961	615 610	590 257	566 015	540 053	509 518
Z toho ve věku 65 +	130 944	147 172	161 548	177 004	176 458	154 372

Statutární město Olomouc je právnická osoba, která v právních vztazích jedná svým vlastním jménem a na svou zodpovědnost. Statutární město Olomouc vzniklo jako samostatná právnická osoba dne 24. listopadu 1990, kdy proběhly volby do zastupitelstev v obcích a vešel v platnost zákon č. 367/1990 Sb., zákon o obcích, který byl později nahrazen novým zákonem č. 128/2000 Sb., zákonem o obcích. Město Olomouc spravuje své záležitosti samostatně v rámci tzv. samosprávy, v zákonem povoleném rozsahu vykonává také státní správu v rámci tzv. přenesené působnosti. Město hospodaří se svým majetkem podle zvláštního zákona a předem sestaveného rozpočtu a provádí vyúčtování nejpozději do 3 měsíců po skončení předchozího kalendářního roku. Nejvyšším orgánem města je zastupitelstvo, výkonným orgánem potom rada města, dalším orgánem města je magistrát, který je tvořen primátorem, který zastupuje město navenek, dále náměstký, tajemník a dalšími zaměstnanci. (Důvod a způsob založení povinného subjektu – statutárního města Olomouce, ©2012)

První historická zmínka o Olomouci pochází z roku 1055 v Kosmově kronice, kdy vzniklo olomoucké knížectví, a byl postaven Olomoucký hrad. Díky své výhodné pozici ve středu Moravy se Olomouc stala jedním z nejvýznamnějších měst v zemi a toto postavení si udržela dodnes. V současné době je Olomouc 6. největším městem České republiky. (O městě, ©2012)

Významným milníkem v územním vývoji města Olomouce je rok 1919, kdy byly poprvé připojeny některé okolní obce. Plocha města se zvětšila z původních 271 ha na současných 10 333 ha. Postupné připojení okolních obcí je znázorněno na následujícím obrázku. (Územní vývoj města Olomouce, ©2020)

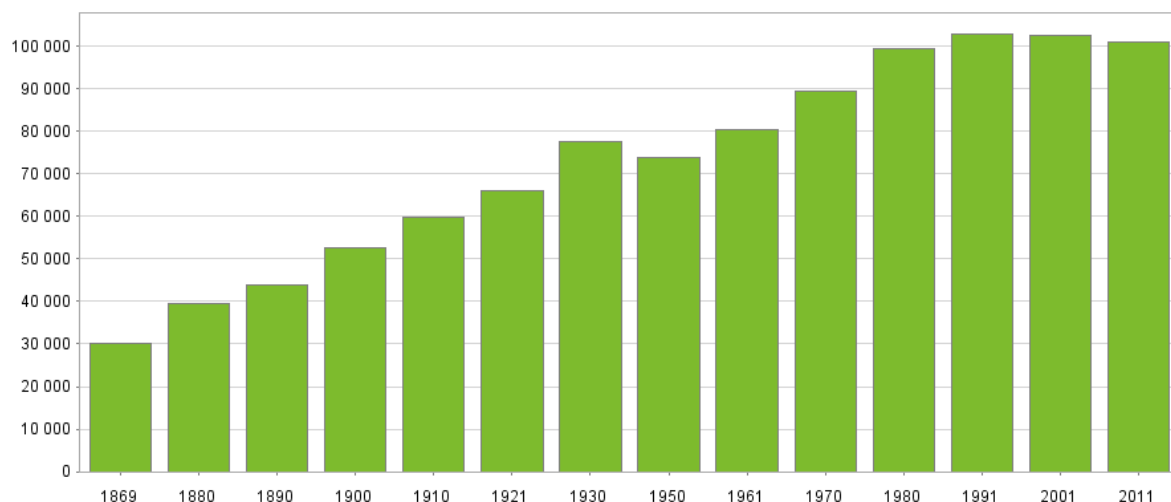
Územní vývoj města O L O M O U C E

Obrázek č. 1 Územní vývoj města Olomouce (Zdroj: ČSÚ)

Dle Českého statistického úřadu na území města Olomouce k datu 31. 12. 2018 žilo 100 523 obyvatel, což řadí město Olomouc na 6. místo v lidnatosti měst České republiky.

Na následujícím obrázku je znázorněn přírůstek obyvatel podle sčítání lidu od roku 1869. Jak z obrázku vyplývá, po roce 1990, kdy se město Olomouc stalo statutárním městem, přesáhl poprvé počet obyvatel 100 000 (1991).

Obrázek č. 2 Přírůstek obyvatel města podle sčítání lidu 1869 – 2011 (Zdroj: ČSÚ)

Dle údajů Českého statistického úřadu k datu 31. 12. 2018 žilo na území města Olomouce 100 523 obyvatel, z toho bylo 47 632 mužů (47,4 %) a 52 891 žen (52,6 %), podle dostupných dat dochází v tomto městě každoročně k mírnému nárůstu počtu obyvatel. Věkové rozdělení obyvatelstva ukazuje, že nejpočetnější věková skupina byla v produktivním věku 15 až 64 let, kdy do ní spadalo 63 705 obyvatel. Druhou nejpočetnější skupinu tvořili senioři ve věku 65 let a více, jejichž počet ve městě byl 20 386 a každoročně mírně stoupá. Nejméně početnou skupinu obyvatel tvořili děti a mladiství do 14 let, jejich počet čítal 16 432. Průměrný věk obyvatel města Olomouce byl v roce 2018 42,5 roku. (Veřejná databáze, ©2020 a)

K datu 30. 9. 2019 bylo v Olomouci evidováno celkem 1 096 sňatků a jen 407 rozvodů. V témže období bylo evidováno celkem 1 935 živě narozených obyvatel, zemřelých bylo 1 797, přirozený přírůstek měl tedy kladnou hodnotu a to 138 obyvatel. Do města se ve sledovaném období přistěhovalo celkem 2 600 obyvatel, vystěhovalo se 2 406 obyvatel, přírůstek stěhování měl také kladnou hodnotu a to 194 nových obyvatel. Přírůstek obyvatel byl tedy celkově kladný, a to s hodnotou 332 nových obyvatel. (Stav a pohyb obyvatelstva v ČR – 1.-3. čtvrtletí 2019, ©2019)

5.2 PEST analýza

PEST analýza se zaměřuje na analýzu prostředí vybraného pro podnikatelský záměr, pro účely předložené diplomové práce bude analýza zaměřena na prostředí v rámci České republiky.

5.2.1 Politicko-legislativní oblast

Česká republika je svrchovaný, jednotný a demokratický právní stát založený na úctě k právům a svobodám člověka a občana. Zdrojem veškeré státní moci jsou občané státu a tato moc je vykonávána za pomoci orgánů moci zákonodárné, výkonné a soudní. Politický systém České republiky je založen na svobodném a dobrovolném vzniku a volné soutěži politických stran respektujících základní demokratické principy a odmítajících násilí jako prostředek k prosazování svých zájmů. Politická rozhodnutí vychází z názoru většiny, vyjádřeného ve svobodných a rovných volbách a dbají na efektivní využívání přírodních zdrojů. Součástí ústavní soustavy ČR je také Listina základních práv a svobod, která je chráněna soudní mocí. Právní řád ČR je uspořádán hierarchicky:

- ústava a ústavní zákony;
- zákony a zákonná opatření;
- nařízení vlády a vyhlášky ministerstev;
- obecně závazné vyhlášky.

Mezinárodní smlouvy v rámci evropského práva, které byly ratifikovány a vyhlášeny, jsou pro ČR pevně závazné a mají přednost před českým zákonem, a to i před zákonem ústavním. (Česko, 1993, s. 5-7)

Moc zákonodárná v České republice náleží Parlamentu ČR, který je tvořen dvěma komorami – Poslaneckou sněmovnou a Senátem. Poslanecká sněmovna čítá 200 poslanců, kteří jsou voleni do 4-letého volebního období, v Senátu zasedá 81 senátorů na dobu 6 let a každé 2 roky je obnovena jedna třetina z nich. Mandát poslance nebo senátora vzniká na základě zvolení a následného složení slibu. Hlavní činností Parlamentu ČR je schvalování zákonů, ratifikace mezinárodních smluv, schvalování státního rozpočtu nebo vyhlášení válečného stavu a vyslání jednotek Armády České republiky mimo její území. (Česko, 1993, s. 7-10)

Moc výkonná je v rámci České republiky rozdělena mezi prezidenta a vládu ČR. Prezident je volen Parlamentem ČR a úřadu se ujímá na dobu 5 let po složení slibu. Mezi hlavní

funkce prezidenta patří jmenování a odvolání předsedy a dalších členů vlády, zastupování státu navenek a podepisování zákonů. Vláda České republiky je vrcholným orgánem výkonné moci, je složena z předsedy vlády, místopředsedů vlády a ministrů a svým jednáním je odpovědna Poslanecké sněmovně. Součástí výkonné moci je i státní zastupitelství, které zastupuje veřejnou žalobu v trestním řízení. (Česko, 1993, s. 11-13)

Moc soudní je vykonávána jménem republiky nezávislými soudy. Soudci jsou při výkonu státní moci nezávislí a nestranní, zároveň jsou vázáni zákonem. Ústavní soud je soudním orgánem, jehož hlavním úkolem je ochrana ústavy. Ústavní soud je složen z 15 soudců, kteří jsou jmenováni na období 10 let prezidentem ČR se souhlasem Senátu. Mezi další činnosti, které Ústavní soud vykonává, patří rušení ústavních a dalších zákonů, řešení ústavních stížností a spory o rozsah kompetencí státních orgánů a orgánů územní samosprávy. Do soustavy soudů se řadí Nejvyšší soud, Nejvyšší správní soud, vrchní, krajské a okresní soudy. Všichni účastníci soudního řízení mají před soudem stejná práva, jednání soudu je veřejné a ústní a rozsudek se vyhláší vždy veřejně. (Česko, 1993, s. 13-15)

Mezi další důležité součásti politicko-legislativní oblasti se řadí Nejvyšší kontrolní úřad, který je nezávislým orgánem, vykonávajícím kontrolu nad hospodařením se státním majetkem a plněním státního rozpočtu. Do této oblasti se dále řadí Česká národní banka, jejíž hlavním cílem je péče o stabilitu měny. Česká republika je rozčleněna na územní samosprávné celky – obce a dále vyšší samosprávné celky – kraje. *Územní samosprávné celky jsou územními společenstvími občanů, která mají právo na samosprávu*, tedy jsou samostatně spravována zastupitelstvem, mohou tedy mít vlastní majetek a hospodařit podle jejich rozpočtu. Každá obec je součástí vyššího samosprávného celku – kraje. (Česko, 1993, s. 15)

Základním dokumentem, ze kterého vychází při realizaci svých strategických cílů vláda, je Programové prohlášení vlády zveřejněné dne 27. června 2018. Vzhledem k aktuálnímu trendu zvyšujícího se věku občanů ve společnosti je nutné, aby se tomuto faktu přizpůsobila také legislativa a další plánování sociální politiky do budoucna. Jako jedny z hlavních cílů zveřejněných v programovém prohlášení vlády bylo celkové zlepšení podmínek života seniorů, zabránění jejich diskriminace, dále prosazení zvýšené právní ochrany seniorů a v neposlední řadě návrat úcty a respektu ke stáří a všem jeho aspektům. Dalším cílem bylo prosazení novely zákona o důchodovém pojištění, jejíž hlavní myšlenkou bylo navýšení základní výměry důchodu na 10 % průměrné mzdy, současně však zachovat zavedená pravidla týkající se valorizace důchodů v návaznosti na růst mezd a index spotřebitelských

cen. Ještě výraznějšího zvýšení důchodů se dostane seniorům, kteří dosáhnou věku 85 let – jejich důchod bude paušálně navýšen o 1 000 Kč. (Programové prohlášení vlády, ©2018)

Je důležité zmínit fakt, že každý sedmý český senior žije pod hranicí příjmové chudoby – tedy 14,2 % z celkového počtu, dalších 30 % je rizikem chudoby ohroženo – tedy každý třetí senior. V praxi tedy tato změna znamená, že si senioři každý měsíc přilepší v průměru o 900 Kč s platností od 1. ledna 2020. (Sněmovna schválila zákon o důchodovém pojištění, ©2000-2020)

Dalším cílem bylo sestavení odborného pracovního týmu pro důchodovou reformu, který předloží alternativy řešení současné situace do budoucna tak, aby byl budoucí systém dlouhodobě stabilní, jasně definovaný a finančně zajištěný v takové podobě, která si získá podporu nejen politiků, ale i široké společnosti. V neposlední řadě se chce vláda zaměřit na zmapování a následné vytvoření dostatečné sítě sociálních služeb, tak aby byly pokryty všechny potřeby klientů z hlediska kvality, včasnosti a finanční dostupnosti. Velké podpory se dostane službám podporujícím co nejdelší pobyt klienta v jeho přirozeném domácím prostředí a dojde také k podpoře paliativní péče, včetně péče hospicové. (Programové prohlášení vlády, ©2018)

Pro účely předložené diplomové práce, jejímž cílem je sestavení podnikatelského plánu na založení sociální služby denního stacionáře pro seniory, je na místě zmínit právní předpisy, které sociální služby definují. Základním zákonem je zákon č. 108/2006 Sb., zákon o sociálních službách, a dále vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení tohoto zákona. Za předchůdce zákona o sociálních službách je považována Bílá kniha v sociálních službách z roku 2003, svým obsahem je však spíše doporučujícím dokumentem pro další rozvoj sociální politiky.

V rámci zveřejněného žebříčku vyjadřujícího Index vnímání korupce se ČR ve srovnání s dalšími 180 státy propadla až na 44 místo, kdy získala pouhých 56 bodů z možných 100. Evropský průměr je přitom celých 64 bodů. Za hlavní příčinu propadu je považována stagnace protikorupční legislativy a také *privatizace veřejného zájmu*. (Česko se v Indexu vnímání korupce 2019 propadlo o 6 pozic, ©2020)

5.2.2 Ekonomická oblast

Mezi klíčové ukazatele vývoje ekonomiky patří hrubý domácí produkt. Můžeme jej charakterizovat jako *souhrn hodnot přidaných zpracováním ve všech odvětvích v činnostech*

považovaných v systému národního účetnictví za produktivní, který je vyjádřen ve stálých cenách. V rámci České republiky k datu 30. 9. 2019 meziročně vzrostl hrubý domácí produkt o 2,5 %, oproti minulému kalendářnímu čtvrtletí stoupl o 0,4 %, což značí oproti prvním dvěma čtvrtletím roku 2019 mírné zpomalení dynamiky. K meziroční dynamice HDP přispěly hlavně výdaje na konečnou spotřebu a zahraniční obchod. Meziroční růst cen spotřebitelů ve třetím kvartálu 2019 dosáhl 2,8 % – došlo k velmi vysokému nárůstu cen za bydlení, vodu, energie i paliva. V neposlední řadě došlo k rychlému zdražení potravin, konkrétně meziročně o 3,5 %, výrazněji se však zvyšovaly ceny služeb než zboží, což můžeme připisovat silnému růstu mezd, ke kterému došlo a má výrazný vliv na nárůst nákladů. Obecně lze tedy říci, že ve třetím kvartále hospodářský růst zpomalil. Meziroční růst celkové zaměstnanosti ve třetím kvartálu zpomalil na 0,6 %. Míra nezaměstnanosti se nijak výrazně neměnila, stále zůstává na historicky nejnižších hodnotách a zároveň si drží prvenství mezi státy EU. Obecná míra nezaměstnanosti byla ve 3. čtvrtletí na hodnotě 2,1 %, míra ekonomické aktivity se zastavila na 60,5 %. Inflaci můžeme obecně definovat jako růst cenové hladiny v určitém čase. Průměrná míra inflace v roce 2019 byla dle údajů ČSÚ 2,8 %, což je o 0,7 procentního bodu více než v roce předchozím. Průměrná hrubá měsíční nominální mzda meziročně vzrostla o 6,9 % na 33 697 Kč, reálně se zvýšila o 4 %. Průměrná hrubá měsíční mzda byla v prvním čtvrtletí roku 2019 v Olomouckém kraji 28 989 Kč, meziročně vzrostla o 7,9 %. Minimální mzda dosahovala hodnoty 13 350 Kč, s platností od 1. ledna 2020 se došlo k jejímu navýšení na 14 600 Kč. Daňové zatížení mezd v České republice v roce 2019 dosahovalo necelých 44 %, což je 7. nejvyšší z 36 členských států Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj. Státní rozpočet v roce 2019 skončil se schodkem 28,5 miliardy Kč. V tomto roce dosáhly výdaje na sociální dávky celkové hodnoty 602,1 miliardy Kč, což je meziročně o bezmála 45 miliard Kč více než v roce předcházejícím, což je nárůst o 8,2 %. Největší podíl na tomto nárůstu má navýšení důchodů. (Vývoj ekonomiky České republiky, ©2019)

Sociální dávky jsou velmi významnou položkou, se kterou musí státní rozpočet každý rok počítat. V roce 2020 se bude ještě podíl těchto dávek zvyšovat – dojde k navýšení rodičovského příspěvku z 220 000 Kč na 300 000 Kč pro všechny aktivně pobírající rodiče, dále valorizace důchodů a paušální navýšení důchodu pro seniory starší 85 let a v neposlední řadě dojde k navýšení normativních nákladů na bydlení spojených s příspěvkem na bydlení v důsledku zvyšování nájemného a poplatků za služby spojené s domácností.

5.2.3 Sociálně-demografická oblast

Česká republika vznikla dne 1. ledna 1993 rozdělením bývalého Československa. V současné době má rozlohu 78 866 km², je rozdělena do 14 správních krajů, na jejím území leží 6 253 obcí, pro účely senátních voleb je rozdělena na 81 obvodů a pro účely přidělení dotací z Evropské unie jsou kraje rozděleny do 8 regionů soudržnosti.

K datu 30. 9. 2019 žilo na území České republiky celkem 10 681 161 obyvatel, což staví Českou republiku na 84. místo v míře lidnatosti státu ve srovnání se všemi ostatními státy. Na růstu počtu obyvatel se v roce 2018 z velké části podílela zahraniční migrace formou mechanické měny, která zvýšila počet obyvatel o bezmála 38 600, oproti tomu přirozená měna čítala pouze 1 100 obyvatel. Z celkového počtu obyvatel tvořili 5 244 194 muži (49,2 %), mírně vyšší počet tvořily ženy, celkem 5 405 606 (50,8 %). Z hlediska rozdělení společnosti podle věku tvoří nejpočetnější skupinu obyvatel lidé v produktivním věku 15 až 64 let a to s počtem 6 870 123 obyvatel, druhou nejpočetnější skupinu tvořili lidé v seniorském věku 65 let a více a to počtem 2 086 617 obyvatel. Nejméně početnou skupinu obyvatelstva tvořili děti a mladiství ve věku do 14 let, a to v počtu 1 693 060 obyvatel. Průměrný věk matek prvorodiček vzrostl na 28,4 let a úhrnná plodnost byla 1,71 dítěte na jednu ženu. (Úvod: Vývoj obyvatelstva v roce 2018, ©2019)

K datu 30. 9. 2019 bylo v České republice uzavřeno 47 122 sňatků, manželství ukončených rozvodem bylo 17 641, trend rozvodů v současné době klesá. Ke sledovanému datu bylo evidováno 85 182 živě narozených dětí, zemřelých bylo 83 708, přirozený přírůstek tedy čítal celkem 1 474 obyvatel. Do Česka se přistěhovalo 49 196 obyvatel, vystěhovalo se 19 309, celkový přírůstek měl tedy prozatím kladnou hodnotu, konkrétně 31 361 obyvatel. (Stav a pohyb obyvatelstva v ČR – 1.-3. čtvrtletí 2019, ©2019)

Na následujícím obrázku je znázorněno věkové složení obyvatelstva v rozmezí let 2008 – 2018, na kterém je zřejmé postupné zvyšování počtu osob v seniorském věku 65 let a více. Během sledovaného desetiletí také vzrostl průměrný věk dožití obyvatel, u žen na 81,9 let a u mužů na 76,1 let. (Úvod: Vývoj obyvatelstva v roce 2018, ©2019)

Věková skupina	2008	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Počet obyvatel (tis.) celkem	10 467,5	10 512,4	10 538,3	10 553,8	10 578,8	10 610,1	10 649,8
v tom ve věku: 0–9	1 003,7	1 117,6	1 132,0	1 142,2	1 148,0	1 145,9	1 139,1
10–19	1 113,6	939,7	932,2	939,6	957,9	987,0	1 021,3
20–29	1 492,1	1 349,8	1 320,9	1 280,6	1 239,3	1 202,8	1 167,0
30–39	1 736,7	1 711,2	1 666,2	1 621,5	1 579,1	1 541,8	1 512,2
40–49	1 362,5	1 487,8	1 531,0	1 577,8	1 627,3	1 676,0	1 724,4
50–59	1 495,4	1 351,8	1 348,2	1 338,5	1 326,3	1 317,9	1 320,2
60–69	1 213,4	1 386,3	1 398,4	1 414,4	1 403,3	1 383,1	1 358,9
70–79	688,3	756,2	790,7	818,9	872,7	928,2	973,8
80–89	335,5	365,4	367,9	367,0	367,9	368,4	371,4
90+	26,4	46,7	50,8	53,5	56,9	59,0	61,5
Počet obyvatel (tis.) ve věku: 0–14	1 480,0	1 577,5	1 601,0	1 623,7	1 647,3	1 670,7	1 693,1
15–64	7 431,4	7 109,4	7 056,8	6 997,7	6 942,6	6 899,2	6 870,1
65+	1 556,2	1 825,5	1 880,4	1 932,4	1 988,9	2 040,2	2 086,6
Podíl věkové skupiny (%) ¹⁾ : 0–14	14,1	15,0	15,2	15,4	15,6	15,7	15,9
15–64	71,0	67,6	67,0	66,3	65,6	65,0	64,5
65+	14,9	17,4	17,8	18,3	18,8	19,2	19,6

Obrázek č. 3 Věkové složení obyvatelstva 2008 – 2018 (Zdroj: ČSÚ)

V roce 2018 se zvýšila populace obyvatel v seniorském věku 65 let a více o 46 400 obyvatel, což obecně potvrzuje proces stárnutí populace. Průměrný věk obyvatel České republiky se zvýšil na 42,3 let a věkový medián vzrostl na 42,6 let. Dle údajů Českého statistického úřadu ve sledovaném období mezi lety 2008 – 2018 došlo k nárůstu průměrného věku obyvatel o 1,9 roku, nárůst věkového mediánu byl dokonce o 3,4 roku. Index ekonomické závislosti ukazuje, že k datu 31. 12. 2018 připadalo na 100 osob v produktivním věku (20 až 64 let) celkem 66 osob ekonomicky neaktivních, tedy ve věku 0 až 19 let a 65 let a více a během sledovaného období tento trend nepřetržitě vzrůstal. Stejná vzrůstající bilance je také u indexu stáří, který porovnává počet závislých složek, tedy dětí a seniorů ve společnosti. K datu 31. 12. 2018 připadlo na 100 dětí ve věku do 15 let celkem 123 obyvatel v seniorském věku nad 65 let a více. (Úvod: Vývoj obyvatelstva v roce 2018, ©2019)

Vzdělání je jedním z velmi důležitých ukazatelů životní úrovně obyvatel a v rámci České republiky je upraveno zákonem č. 561/2004 Sb., školským zákonem, který uvádí, že vzdělání je založeno na principu rovného přístupu pro všechny občany ČR a EU, musí být poskytnuto nediskriminačně a podle individuálních potřeb každého jedince. Vzdělání je chápáno jako veřejná služba a je realizováno na základě vzdělávacích programů. V rámci ČR je povinná předškolní docházka v posledním roce před nástupem do 1. třídy a následně 9-letá školní docházka a tato povinnost je vymahatelná zákonem. (Česko, 2004, s. 10262-10265)

Ve školním roce 2017/2018 se výuky účastnilo celkem 1 730 282 dětí, žáků a studentů a to jak v denním, tak distančním studiu, ve výše zmíněné hodnotě nejsou započtení studenti veřejných a soukromých vysokých škol. Ti tvoří samostatnou část vzdělávání definovanou zákonem č. 111/1998 Sb., zákonem o vysokých školách. Dle dostupných dat ČSÚ se výuky na vysokých školách, jak veřejných, tak soukromých v akademickém roce 2016/2017 účastnilo celkem 311 367 studentů a to jak v prezenčním, tak distančním studiu, kdy studium úspěšně dokončilo necelých 25 % z nich. (Veřejná databáze, ©2020 b)

Životní úroveň obyvatel České republiky se od vstupu do Evropské unie v květnu 2004 výrazně zvýšila. Dle informací uvedených Evropskou komisí, byla před vstupem do EU životní úroveň českých obyvatel rovna 69 % průměru tehdejších 15 států EU, v roce 2017 však dosáhla již 83 %. I když dochází ke zvyšování mezd v rámci ČR, dochází také ke zvyšování mezd v ostatních státech a tak je průměrný roční čistý výdělek v ČR stále nižší než v okolních státech. Ceny v ČR jsou stále nižší než evropský průměr, velmi rychlým tempem se mu však přibližují. (Životní úroveň v Česku se zvedá: Ceny jsou ale v průměru v EU bližší než mzdy, ©2019)

Významným sociálním ukazatelem je také míra nezaměstnanosti v České republice. Ta byla v roce 2018 na historickém minimu, a to hodnotou 2,2 %, stejně jako měla vcelku nízkou hodnotu v rámci Evropské unie – 6,3 %.

5.2.4 Technologická oblast

Věda a výzkum jsou z dlouhodobého hlediska jedny z klíčových prvků, které umožňují zvyšování produktivity, ekonomický růst, zaměstnanost a celkovou soudržnost společnosti jako sociálního celku. Oba tyto prvky zasahují do všech sfér dnešní společnosti. K datu 31. 12. 2018 dle ČSÚ výdaje na vědu a výzkum v rámci ČR meziročně vzrostly o téměř 14 %, což činí nárůst výdajů na celkovou hodnotu 102,8 miliard Kč. Ve srovnání s rokem 2008 byly veškeré výdaje na vědu, výzkum a inovace v roce 2018 v téměř dvojnásobné hodnotě. Podíl výdajů na vědu a výzkum na hrubý domácí produkt v roce 2018 činil 1,93 %. Nejvýznamnějším zdrojem financování vědy a výzkumu jsou podniky, které se na tomto podílí z 58,3 % – finance ve výši 60 miliard Kč. Dalším významným zdrojem financí je český stát, který se na financování podílel částkou cca 35 miliard Kč. V letech 2010 – 2015 byla věda a výzkum v ČR z velké části financována i zahraničními zdroji, hlavně v rámci dotačních programů Evropské unie, od roku 2016 však došlo k výraznému poklesu přílivu těchto financí. Prostředky z EU směřují hlavně k podpoře vysokoškolského

výzkumu. I přes zvyšující se výdaje vynaložené na vědu a výzkum v ČR náš stát stále zůstává za průměrem Evropské unie v ukazateli intenzity – podíl výdajů na vědu a výzkum na HDP, který byl v roce 2018 2,11 %, celkově však ČR v rámci EU zaujímá 10. místo. Nárůst výdajů spojených s vědou a výzkumem je také výrazně ovlivněn zvyšováním mezd, které tvoří více než polovinu prostředků vynakládaných na vědu a výzkum, konkrétně v roce 2018 činily 54,3 miliardy Kč. V roce 2018 pracovalo ve vědě a výzkumu celkem 113 400 fyzických osob, což je dle ukazatele přepočteného počtu pracovníků vědy a výzkumu celkem 1,38 % z celkového počtu zaměstnaných osob v celé České republice. (Ukazatele vědy a výzkumu – 2018, ©2019)

<i>mil. Kč běžné ceny</i>											
Zdroje financování VaV	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
podnikatelské celkem	25 934	24 657	26 757	29 890	33 464	37 832	43 262	45 607	48 217	53 839	59 947
veřejné celkem	23 306	25 606	25 755	32 272	38 238	39 621	41 286	42 382	31 202	35 540	41 657
veřejné z ČR	22 342	24 301	23 539	26 179	26 616	27 045	28 034	28 563	28 535	31 232	35 037
veřejné ze zahraničí	964	1 305	2 216	6 093	11 622	12 576	13 252	13 820	2 667	4 307	6 621
ostatní z ČR	631	612	461	591	658	400	556	674	691	1 008	1 150
celkem	49 872	50 875	52 974	62 753	72 360	77 853	85 104	88 663	80 109	90 386	102 754

<i>struktura v %</i>											
Zdroje financování VaV	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
podnikatelské celkem	52,0%	48,5%	50,5%	47,6%	46,2%	48,6%	50,8%	51,4%	60,2%	59,6%	58,3%
veřejné celkem	46,7%	50,3%	48,6%	51,4%	52,8%	50,9%	48,5%	47,8%	38,9%	39,3%	40,5%
veřejné z ČR	44,8%	47,8%	44,4%	41,7%	36,8%	34,7%	32,9%	32,2%	35,6%	34,6%	34,1%
veřejné ze zahraničí	1,9%	2,6%	4,2%	9,7%	16,1%	16,2%	15,6%	15,6%	3,3%	4,8%	6,4%
ostatní z ČR	1,3%	1,2%	0,9%	0,9%	0,9%	0,5%	0,7%	0,8%	0,9%	1,1%	1,1%
celkem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Obrázek č. 4 Zdroje financování vědy a výzkumu 2008 – 2018 (Zdroj: ČSÚ)

Na obrázku č. 4 jsou přehledně znázorněny zdroje financování vědy a výzkumu v letech 2008 – 2018. Zatímco u financování ze strany podniků je vidět od roku 2009 každoroční nárůst, na straně veřejných zdrojů z ČR a dalších českých zdrojů je vidět mírnější a pomalejší nárůst. U veřejných zdrojů ze zahraničí je vidět dosažení maximálních zdrojů (EU) v roce 2015, poté došlo k výraznému snížení financí na vědu a výzkum v ČR, toto je způsobeno převážně vyčerpáním financí z dotačních programů Evropské unie. V rámci diplomové práce, která je zaměřena na vznik nové sociální služby pro seniory, je na místě se zaměřit na technologický pokrok v této oblasti. Ten se týká převážně vývoje nových zdravotnických pomůcek pro seniory, aby jim byla zajištěna co nejlepší péče nejen v domácím prostředí. Mezi tyto pomůcky lze zařadit elektrický nebo mechanický vozík, francouzské hole, chodítka, sedáky do vany, madla, polohovací lůžka, antidekubitní matra-

ce, polohovací polštáře, dále stoličky do sprchy, sedadla na WC, zvedáky, schodolezy nebo dioptrické brýle. Na zvyšování věku obyvatelstva se také podílí vývoj nových léků v rámci klinických studií, které spadají pod přísnou kontrolu Státního ústavu pro kontrolu léčiv.

5.3 Analýza konkurence

Analýza konkurence je v rámci podnikatelského plánu jedním ze základních faktorů, na který je potřeba se zaměřit před začátkem podnikání. V rámci předložené diplomové práce se bude analýza konkurence zaměřovat na další sociální služby poskytované seniorům v Olomouci. Jako hlavní zdroj pro vyhledávání těchto služeb byl použit Elektronický katalog poskytovatelů sociálních služeb Olomouc, dostupný na webových stránkách <https://kpss.olomouc.eu/katalog/>, a dále přímo konkrétní webové stránky sociálních služeb.

Denní stacionář Pamatováček zahájil svou činnost v roce 2009 a od té doby poskytuje uživatelům se sníženou soběstačností způsobenou Alzheimerovou či jinou demencí, ambulantní službu, která seniorům pomáhá setrvat co nejdéle v přirozeném prostředí. Kapacita služby je 15 uživatelů, kteří mohou službu navštěvovat každý všední den v čase 7 – 17 hod a péči o ně zajišťuje proškolený personál. Uživatelé služby zde mohou například trénovat paměť, zapojit se do aktivního cvičení nebo muzikoterapie. Závazek poskytování služby je sestaven zcela podle vůle uživatele. (Denní stacionář, ©2020)

Centrum denních služeb Olomouc zajišťuje osobám od 50 let věku trpícím určitým chronickým duševním onemocněním pomoc při zajištění péče o jejich osobu a tak podporuje jejich setrvání co nejdéle v přirozeném domácím prostředí. Celková kapacita zařízení je 34 uživatelů a péče je poskytována kvalifikovaným personálem od pondělí do soboty v čase 6.30 – 19 hod. Uživatelé mohou využít služby hygienické péče nebo denního pobytu, který zahrnuje výchovné a vzdělávací aktivity, trénink paměti, reminiscenci nebo třeba muzikoterapii, popřípadě kombinaci těchto dvou. (Centrum denních služeb, ©2020)

Denní stacionář Domino poskytuje uživatelům individuální podporu při jejich rozvoji či zachování soběstačnosti. Klienty této služby jsou dospělí lidé ve věku od 18 let (horní věková hranice není stanovena), kteří trpí mentálním, kombinovaným tělesným či smyslovým postižením nebo duševním onemocněním. Podmínkou užívání této služby je samostatná pohyblivost uživatele, vzhledem k tomu, že prostory stacionáře nejsou bezbariérově řešeny. Kapacita služby je 18 míst a služby jsou poskytovány každý všední den v čase 7 – 15.30 hod. Služba uživatelům poskytuje sociálně aktivizační služby, dále kontakt se spole-

čenským prostředím nebo pomoc při uplatňování jejich práv. (Denní stacionář Domino, ©2008)

Další služby, které pomáhají svým klientům setrvat co nejdéle v jejich přirozeném prostředí, jsou krátce představeny níže.

Českomoravská provincie kongregace sester premonstrátek poskytuje pečovatelskou službu osobám, které potřebují pomoci s péčí o vlastní osobu a také domácnost od jiné osoby. Služba je poskytována v přirozeném prostředí seniora na základě individuálně sestavené smlouvy, kapacita není zveřejněna. Dalším poskytovatelem pečovatelské služby je **Charita Olomouc**, která poskytuje v rámci pečovatelské služby jak základní, tak i fakultativní činnosti při péči o osobu či domácnost uživatele. Charita Olomouc poskytuje taktéž ošetrovatelskou péči na základě indikace ošetroujícího lékaře a je poskytována zdarma zdravotními sestrami, včetně mobilní paliativní péče klientům v terminálním stádiu, kapacita služeb není zveřejněna. **Pomadol s.r.o.** poskytuje terénní pečovatelskou službu osobám se sníženou soběstačností v jejich přirozeném prostředí, zároveň také poskytuje terénní zdravotní ošetrovatelskou službu, která je poskytována na základě indikace ošetroujícího lékaře a k tomu vyškoleným personálem, kapacita služby není zveřejněna. Posledním poskytovatelem pečovatelské služby jsou **Sociální služby pro seniory Olomouc, p. o.**, které taktéž poskytují pečovatelskou službu osobám, které z důvodu zhoršeného zdravotního stavu nebo věku potřebují v péči o sebe sama nebo domácnost pomoc druhé osoby, maximální kapacita činí 160 osob za den. Posledním poskytovatelem ošetrovatelské péče je **Středisko domácí ošetrovatelské péče Olomouc s.r.o.** Krom pečovatelské služby mohou senioři využít také službu osobní asistence, kterou v Olomouci zajišťuje **Maltézská pomoc**. Tato služba je taktéž určena osobám, které potřebují pomoci s péčí o svou osobu od druhé osoby a chtějí setrvat v domácím prostředí. Kontakt na tuto službu může předat například ošetroující lékař nebo spolupracující sociální pracovník, služba je taktéž placená. (Filtrace poskytovatelů sociálních služeb, ©2020)

Všichni výše zmínění poskytovatelé se při sestavování ceníku za úhrady řídí vyhláškou č. 505/2006, která stanovuje maximální výši úhrad za poskytnuté služby pečovatelské služby.

Pokud již senior není schopen zůstat ve svém přirozeném prostředí, může být umístěn do pobytové sociální služby. V Olomouci funguje několik zařízení pobytových služeb pro seniory. Prvním z nich je **Domov seniorů Pohoda Chválkovice p. o.**, který poskytuje

seniorům od 60 let věku z důvodu zhoršení zdravotního stavu nebo věku a nutnosti péče jiné osoby během dne pobytovou sociální službu, kapacita zařízení je 334 lůžek. Domov seniorů Pohoda Chválkovice p.o. také nabízí službu **Chráněné bydlení**, která je určena osobám od 50 let věku, které jsou z důvodu chronického onemocnění závislé na pomoci druhé osoby, zároveň jsou však schopny částečné soběstačnosti a mobility, kapacita služby je 49 míst. Dalším poskytovatelem chráněného bydlení jsou **Sociální služby pro seniory Olomouc, p.o.**, kde platí zcela totožné podmínky, kapacita služby je 77 uživatelů. Dalším poskytovatelem pobytové sociální služby je **Domov pro seniory Senecura Seniorcentrum Olomouc**, která vznikla v roce 2015 a čítá celkovou kapacitu 32 lůžek pro osoby od věku 55 let nebo pokud dosáhli věku rozhodného pro přiznání starobního důchodu. Součástí Senecura Seniorcentrum Olomouc je také **Domov se zvláštním režimem**, který má kapacitu 80 lůžek a je určen pro osoby trpící určitým druhem demence. (Filtrace poskytovatelů sociálních služeb, ©2020)

5.4 Dotazníkové šetření

Hlavním cílem dotazníkového šetření bylo zjištění zájmu obyvatel Olomouce o zřízení nové sociální služby – denního stacionáře pro seniory, zdali si myslí, že je v Olomouci dostatek sociálních služeb, jestli by novou sociální službu vůbec navštěvovali, jakou částku měsíčně by byli ochotni vynaložit za užívání této služby, a jaký největší přínos vidí pro sebe či své blízké ve zřízení této služby.

Hlavní výzkumná otázka dotazníkového šetření tedy zní:

Mají obyvatelé Olomouce zájem o zřízení nové sociální služby denního stacionáře pro seniory?

Odpověď na hlavní výzkumnou otázku byla zjišťována pomocí dotazníkového šetření, jehož výsledky jsou prezentovány v následující kapitole. Dotazníkové šetření bylo realizováno formou kvantitativního výzkumu ve formě dotazníku o 10 otázkách, kde bylo 8 otázek uzavřených a 2 otázky otevřené, 2 poslední otázky dotazníku zjišťovaly pohlaví a věk respondentů. Výběr respondentů byl náhodný, výzkumník respondenty vyhledával v čekárnách ambulancí a na lůžkových odděleních ve zdravotnických zařízeních, menší část respondentů byla vyhledávána na ulici v centru města. Dotazníkové šetření probíhalo vždy formou osobního rozhovoru, kdy výzkumník v tomto spatřoval jako největší přínos eliminaci možnosti nesprávného vyplnění dotazníku.

Data byla výzkumníkem získána od celkem 300 respondentů. Dotazníkové šetření probíhalo v období od listopadu 2019 do začátku února 2020 ve městě Olomouc. Respondenti byli předem informováni o anonymitě dotazníku a použití získaných dat pouze v rámci předložené diplomové práce.

Na základě výzkumné otázky byly sestaveny 4 hypotézy:

H1: Alespoň 50 % respondentů si myslí, že je nabídka sociálních služeb v Olomouci nedostačující.

H2: Alespoň 50 % respondentů by využilo v případě založení nové sociální služby denního stacionáře pro seniory pro sebe či někoho z rodiny nebo blízkého okolí možnost tuto službu navštěvovat.

H3: Respondenti vidí jako největší přínos pro sebe či své blízké ve zřízení nové sociální služby denního stacionáře pro seniory odpočinek pro rodinu/pečující osobu.

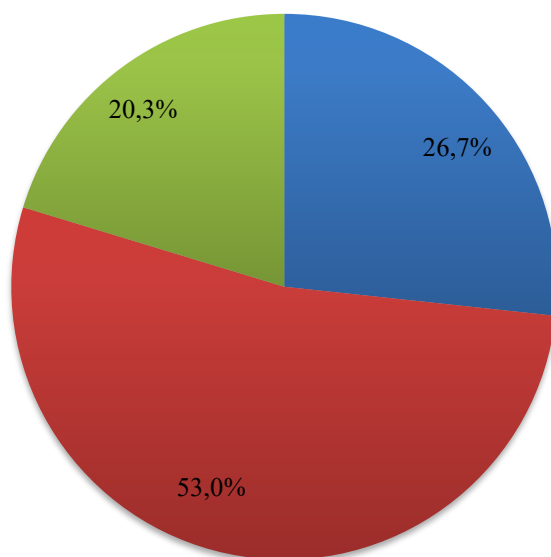
H4: Respondenti by byli nejčastěji ochotni měsíčně na využívání služby denního stacionáře vynaložit finanční částku v rozmezí 501 – 2 000 Kč.

5.4.1 Analýza získaných dat

Otázka č. 1: Myslíte si, že je nabídka sociálních služeb pro seniory v Olomouci dostačující?

Graf č. 1

■ Ano ■ Ne ■ Nevím

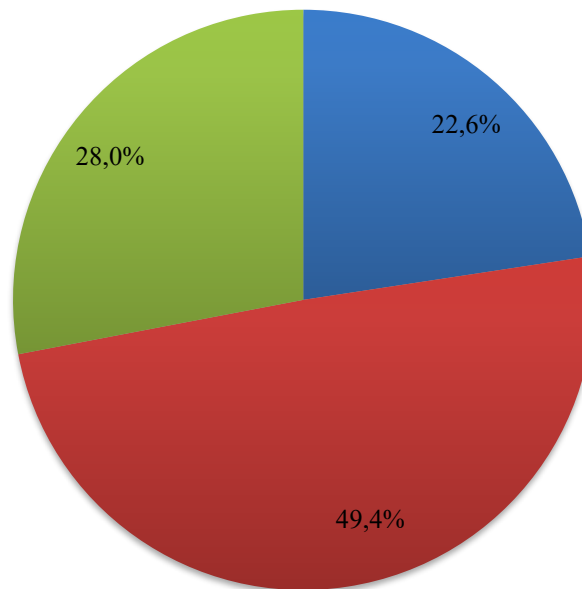

Otázka č. 1 zjišťovala, zdali si respondenti myslí, že je nabídka sociálních služeb pro seniory v Olomouci dostačující. Celých 53 % respondentů na tuto otázku odpovědělo, že ne, tedy že nabídka služeb dostačující není, 26,7 % dotázaných na otázku odpovědělo, že nabídka sociálních služeb v Olomouci je dostačující a zbylých 20,3 % respondentů odpovědělo, že neví. Hypotéza H1 ve znění „alespoň 50 % respondentů si myslí, že je nabídka sociálních služeb v Olomouci nedostačující“ se tedy potvrdila vzhledem k faktu, že celých 53 % z dotázaných respondentů si myslí, že je tato nabídka sociálních služeb nedostačující.

Otázka č. 2: Myslíte si, že jsou občané Olomouce o této nabídce služeb dostatečně informováni?

Graf č. 2

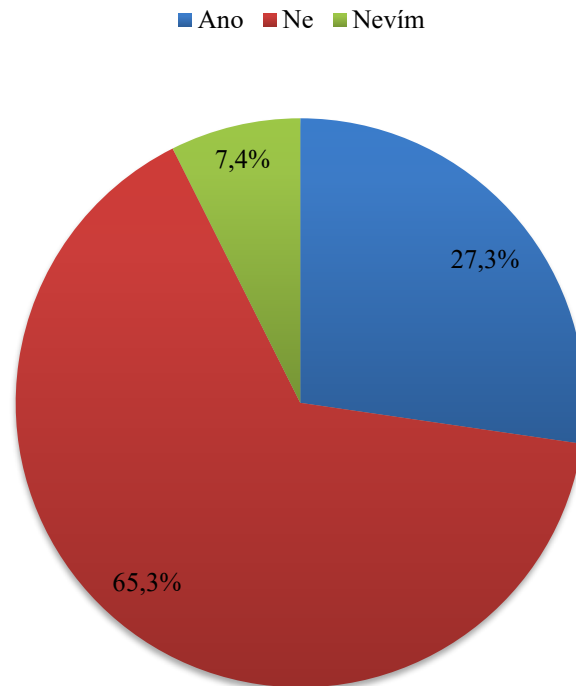
■ Ano ■ Ne ■ Nevím

Otázka č. 2 zjišťovala, jestli si respondenti myslí, že jsou občané Olomouce o této nabídce služeb dostatečně informováni. Celých 49,4 % respondentů odpovědělo, že ne, tedy že obyvatelé o této nabídce dostatečně informováni nejsou. Dalších 28 % respondentů odpovědělo, že neví a zbylých 22,6 % respondentů odpovědělo, že jsou občané Olomouce o nabídce sociálních služeb informováni dostatečně.

Otázka č. 3: Jste Vy sám/a nebo někdo z Vaší rodiny či blízkého okolí uživatelem sociální služby?

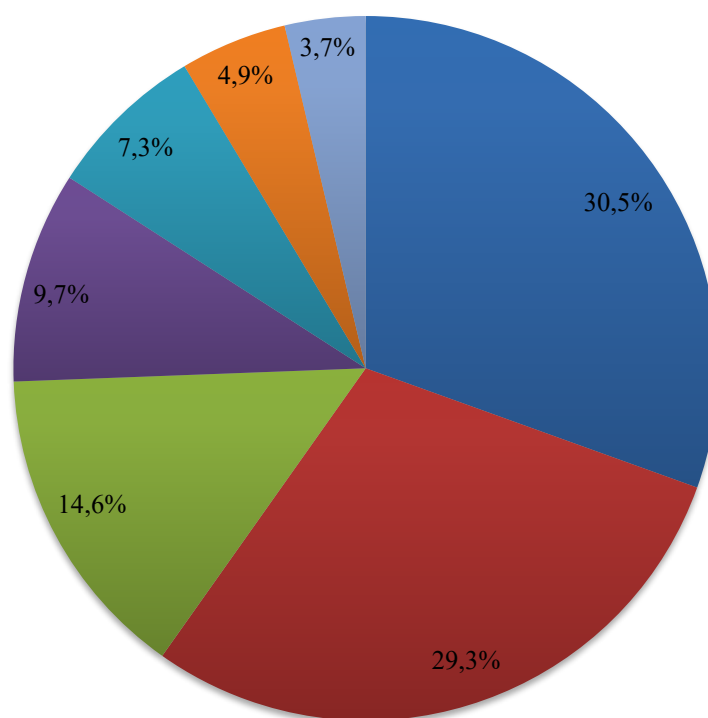
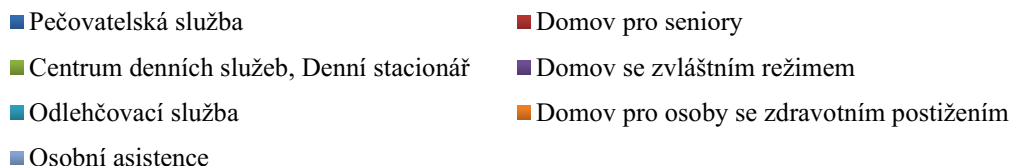
Graf č. 3

Otázka č. 3 zjišťovala, zdali je respondent sám či někdo z jeho rodiny či blízkého okolí uživatelem sociální služby. Valná většina respondentů – celých 65,3 % odpovědělo, že není uživatelem služby ani on sám, ani nikdo z jeho rodiny či blízkého okolí. Dalších 27,3 % respondentů odpovědělo, že je on sám či někdo z jeho rodiny nebo blízkého okolí uživatelem sociální služby. Zbýlých 7,4 % respondentů odpovědělo, že neví.

Otázka č. 4: Pokud jste v otázce číslo 3 odpověděli ANO, vypište prosím konkrétní službu (služby) níže:

Graf č. 4

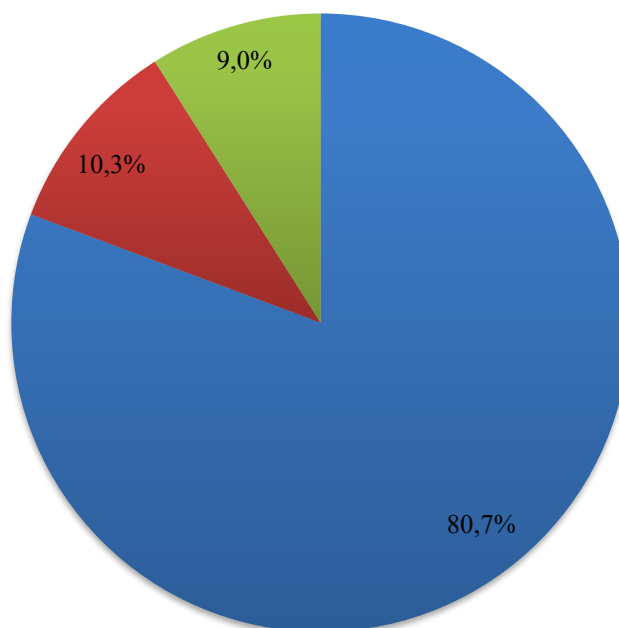
Otázka č. 4 v závislosti na otázce č. 3 zjišťovala, že pokud je sám respondent, popřípadě někdo z jeho rodiny či blízkého okolí uživatelem sociální služby, necht' uveďte konkrétní typ. Z celkového počtu 82 kladných odpovědí, respondenti odpověděli, že celých 30,5 % respondentů samotných či osob z jejich rodiny nebo blízkého okolí je uživatelem pečovatelské služby, 29,3 % respondentů je uživatelem domova pro seniory, 14,6 % je uživatelem centra denních služeb nebo denního stacionáře, 9,7 % je uživatelem domova se zvláštním režimem, 7,3 % je uživatelem odlehčovací služby, dalších 4,9 % je uživatelem domova pro osoby se zdravotním postižením a zbylé 3,7 % jsou uživateli osobní asistence. Ze zjištěných informací vyplývá, že celkem 56,1 % dotázaných či jiný člen jejich rodiny je uživa-

telem pouze ambulantní sociální služby, což znamená, že i přes to, že jsou respondenti, či někdo z jejich rodiny nebo blízkého okolí odkázáni v jistém stupni na pomoc druhé osoby v rámci péče o svou osobu či domácnost, stále jsou ve svém přirozeném domácím prostředí a poskytováním těchto ambulantních služeb v přirozeném prostředí uživatele lze oddálit předčasné umístění seniora do pobytové sociální služby.

Otázka č. 5: V případě zřízení nové sociální služby denního stacionáře pro seniory, využil/a byste pro sebe nebo pro někoho z Vašich blízkých možnost navštěvovat tuto službu?

Graf č. 5

■ Ano ■ Ne ■ Nevím

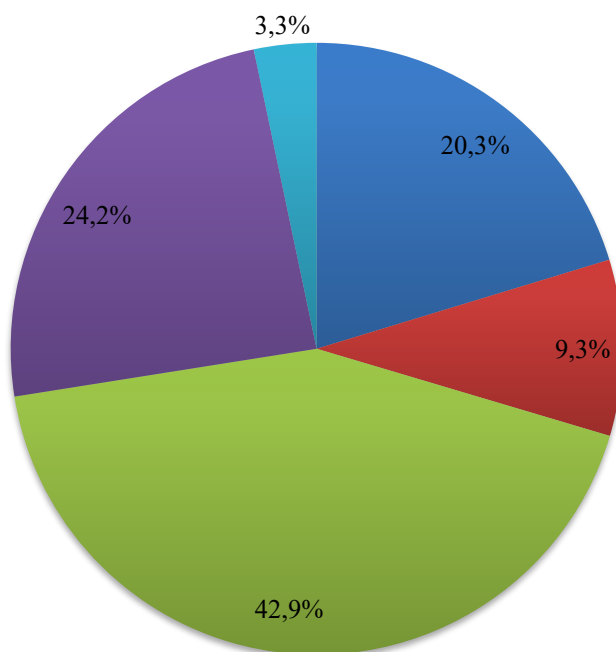
Otázka č. 5 zjišťovala, jestli by respondenti v případě zřízení nové sociální služby měli zájem o možnost tuto službu využívat sami, nebo pro někoho z rodiny či z blízkého okolí. Celých 80,7 % respondentů odpovědělo, že ano. Dalších 10,3 % respondentů odpovědělo, že ne a zbylých 9 % odpovědělo, že neví. Hypotéza H2 ve znění „alespoň 50 % respondentů by využilo v případě založení nové sociální služby denního stacionáře pro seniory možnosti pro sebe či někoho z rodiny nebo blízkého okolí možnost tuto službu navštěvovat“

se potvrdila vzhledem k tomu, že celých 80,7 % respondentů odpovědělo, že by v případě zřízení této služby využili možnosti tuto službu navštěvovat, ať už pro sebe či pro někoho z rodiny nebo blízkého okolí.

Otázka č. 6: Pokud jste v otázce č. 5 odpověděl/a ANO, jak často byste tuto službu využíval/a?

Graf č. 6

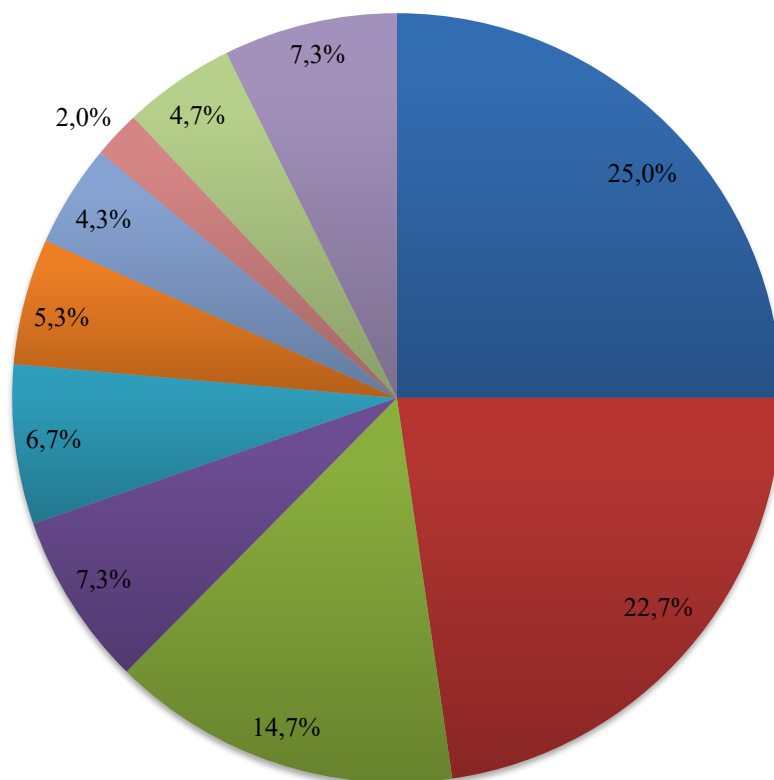
■ Každý den ■ Každý druhý den ■ Alespoň 1 den v týdnu ■ Alespoň 1 den v měsíci ■ Nevím

Otázka č. 6 v návaznosti na otázku č. 5 zjišťovala, že pokud by respondent či někdo z jeho rodiny nebo blízkého okolí využil možnosti navštěvovat nově zřízenou sociální službu, necht' uvede, jak často by ji využíval. Celých 42,9 % respondentů odpovědělo, že by novou sociální službu využívalo alespoň 1 den v týdnu. Dalších 24,2 % respondentů odpovědělo, že by možnost využívat novou službu využilo alespoň 1 den v měsíci, 20,3 % respondentů odpovědělo, že by sociální službu využívalo každý den, dalších 9,3 % respondentů by možností návštěvy služby využilo každý druhý den a zbylých 3,3 % respondentů odpověděla, že neví, jak často by novou službu využívali.

Otázka č. 7: V čem spatřujete největší přínos pro Vás či Vaše blízké v možnosti navštěvovat tuto sociální službu? Vypište:

Graf č. 7

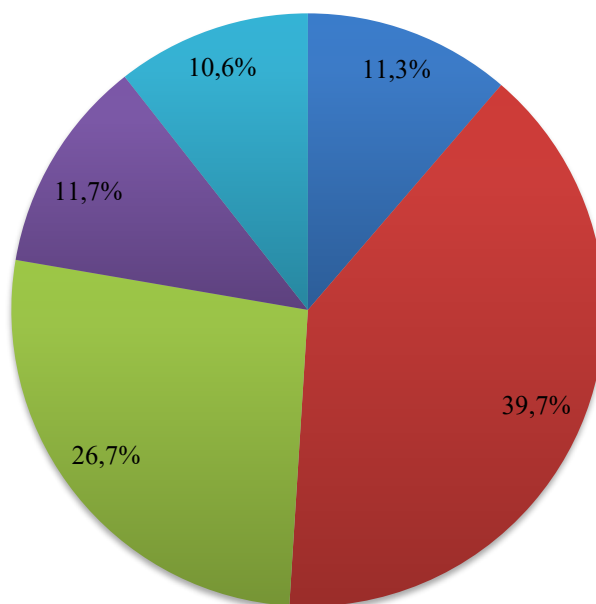
Otázka č. 7 zjišťovala, v čem vidí respondenti největší přínos pro sebe či rodinu nebo někoho z blízkého okolí v možnosti navštěvovat nově zřízenou službu denního stacionáře pro seniory. 25 % respondentů uvedlo jako největší přínos setkávání s vrstevníky, 22,7 % respondentů uvedlo, že jako největší přínos vidí odpočinek pro rodinu či pečující osobu, 14,7 % respondentů jako největší přínos uvedlo poskytování péče kvalifikovaným personálem, dalších 7,3 % uvedlo jako přínos čas na vyřízení vlastních záležitostí pro rodinu či pečující osobu (zajít si sám k lékaři apod.), 6,7 % dále uvedlo jako přínos vyplnění vol-

ného času během dne, kdy by jinak byl senior sám doma, 5,3 % uvedlo bezpečnost seniora, kdy není sám doma a eliminuje se tak možnost například úrazu a další 4,3 % vytyčila jako největší přínos možnost setrvání co nejdéle v přirozeném prostředí a nebýt předčasně umístěn v pobytové sociální službě a 2 % uvedla jako největší přínos odpočinek od sebe navzájem (rodina/pečující osoba x senior). Dále 4,7 % respondentů v možnosti navštěvovat novou sociální službu nevidí pro sebe či někoho z rodiny nebo blízkého okolí žádný přínos a další 7,3 % neví. Hypotéza H3 ve znění „respondenti vidí jako největší přínos pro sebe či své blízké ve zřízení nové sociální služby denního stacionáře pro seniory odpočinek pro rodinu/pečující osobu“ se tedy nepotvrdila vzhledem k tomu, že celých 25 % respondentů vidí největší přínos v možnosti navštěvování nové sociální služby kontakt seniora s vrstevníky, odpočinek pro rodinu/pečující osobu vidí jako největší přínos menší procento respondentů, a to celých 22,7 % z nich.

Otázka č. 8: Jakou finanční částku byste byl/a Vy sám/a nebo Vaši blízcí ochotni měsíčně vynaložit za užívání této služby?

Graf č. 8

■ Méně než 500 Kč ■ 501 – 2 000 Kč ■ 2 001 – 4 000 Kč ■ 4 001 Kč a více ■ Nevím

Otázka č. 8 zjišťovala, jakou finanční částku by byli respondenti či někdo z jejich rodiny či blízkého okolí ochotni měsíčně vynaložit za užívání sociální služby denního stacionáře pro seniory. 39,7 % respondentů by bylo ochotno vynaložit měsíčně finanční částku v rozmezí 501 – 2 000 Kč, 26,7 % respondentů by bylo ochotno vynaložit částku v rozmezí 2 001 – 4 000 Kč, dalších 11,7 % dotázaných by bylo ochotno měsíčně vynaložit na užívání sociální služby denního stacionáře pro seniory částku vyšší než 4 001 Kč a 11,3 % respondentů odpovědělo, že by byli ochotně měsíčně vynaložit finanční částku menší než 500 Kč. Zbylých 10,6 % respondentů nevědělo, jakou částku by byli ochotni vynaložit. Hypotéza H4 ve znění „respondenti by byli nejčastěji ochotni měsíčně na využívání služby denního stacionáře vynaložit finanční částku v rozmezí 501 – 2 000 Kč“ se tedy potvrdila vzhledem k tomu, že by tuto částku bylo ochotno měsíčně vynaložit na užívání služby denního stacionáře pro seniory celých 39,7 % respondentů, což je nejčastěji volená odpověď všech dotázaných.

Otázka č. 9: Jste:

Tabulka č. 2 Absolutní a relativní četnost – pohlaví respondentů (vlastní data, vlastní zpracování)

	Absolutní četnost	Relativní četnost
Žena	171	57 %
Muž	129	43 %

Otázka č. 9 zjišťovala, jakého pohlaví je dotazovaný respondent. Z výpočtů bylo zjištěno, že z celkového počtu respondentů dotazníkového šetření byla absolutní četnost žen celkem 171, relativní četnost čítala 57 %. Počet mužů, kteří se zúčastnili dotazníkového šetření, byl v absolutní četnosti 129, relativní četnost udala 43 %.

Otázka č. 10: Kolik je Vám let?

Tabulka č. 3 Absolutní a relativní četnost – věk respondentů (vlastní data, vlastní zpracování)

	Absolutní četnost	Relativní četnost
25 let a méně	68	22,7 %
26 – 40 let	100	33,3 %
41 – 65 let	90	30 %
66 let a více	42	14 %

Otázka č. 10 zjišťovala, kolik bylo dotazovaným respondentům let. Ze získaných dat bylo zjištěno, že absolutní četnost respondentů ve věku 25 let a méně byl 68, relativní četnost čítala 22,7 %. Respondentů ve věku 26 až 40 let bylo dle absolutní četnosti 100, relativní četnost udala 33,3 %. Ve věku 41 až 65 let bylo dle absolutní četnosti 90 respondentů, dle relativní četnosti 30 %. Dle absolutní četnosti bylo ve věku 66 let a více celkem 42 respondentů, dle relativní četnosti celkem 14 %.

Hlavním cílem dotazníkového šetření bylo zjištění zájmu obyvatel Olomouce o zřízení nové sociální služby denního stacionáře pro seniory. Na základě dotazníku byly sestaveny a testovány 4 hypotézy. První hypotéza předpokládala, že alespoň 50 % dotazovaných respondentů si myslí, že je nabídka sociálních služeb v Olomouci nedostačující. Tato hypotéza se potvrdila, když na otázku, zdali si respondenti myslí, že je nabídka sociálních služeb v Olomouci dostačující, odpovědělo celých 53 %, že není. Druhá hypotéza měla předpoklad, že alespoň 50 % dotazovaných respondentů by v případě založení nové sociální služby denního stacionáře využilo pro sebe nebo někoho z rodiny či blízkého okolí možnosti tuto službu navštěvovat. Tato hypotéza se taktéž potvrdila, když na otázku týkající se využívání možnosti navštěvovat tuto službu odpovědělo celých 80,7 %, že by této možnosti využili. Hypotéza č. 3 ve znění „respondenti vidí jako největší přínos pro sebe či své blízké ve zřízení nové sociální služby denního stacionáře pro seniory odpočinek pro rodinu/pečující osobu“ byla na základě získaných dat vyvrácena. Dotazovaní respondenti totiž jako největší přínos z navštěvování sociální služby denního stacionáře pro seniory v celých 25 % uvedli kontakt seniora s vrstevníky, odpočinek pro rodinu či pečující osobu označilo

za největší přínos 22,7 % dotazovaných. Čtvrtá hypotéza předpokládala, že nejčastěji by byli respondenti ochotni vynaložit měsíčně částku v rozmezí 501 – 2 000 Kč za užívání sociální služby denního stacionáře pro sebe nebo někoho z rodiny či blízkého okolí. Tato hypotéza byla na základě získaných dat potvrzena, kdy by tuto částku bylo měsíčně ochotno vynaložit celých 39,7 % dotazovaných.

Z dat získaných dotazníkovým šetřením lze tedy konstatovat, že by dotazovaní respondenti na základě jejich odpovědí měli o zřízení nové sociální služby denního stacionáře pro seniory zájem a využili by možnosti navštěvovat ji, ať už oni sami či pro někoho z jejich rodiny nebo blízkého okolí.

6 ZHODNOCENÍ ANALYTICKÉ ČÁSTI

V rámci analytické části předložené diplomové práce byla zkoumána demografická struktura obyvatelstva města Olomouce, kdy ze získaných dat vyplynulo, že obyvatelstvo města ve věku 65 let a více je druhou nejpočetnější skupinou obyvatel podle věkového rozdělení a počet těchto lidí každým rokem mírně stoupá. Projekce obyvatelstva Olomouckého kraje do roku 2070 navíc ukazuje téměř setrvalý trend zvyšování počtu obyvatel ve věku 65 let a více v rámci počtu obyvatel města. V rámci PEST analýzy byla zkoumána oblast politico-legislativní, kde byla popsána moc zákonodárná, výkonná a soudní, ale také legislativa upravující oblast sociální politiky a její vize do budoucna. V rámci ekonomické oblasti byla popsána současná ekonomická situace v ČR, včetně HDP, inflace nebo míry nezaměstnanosti, uvedená data byla aktuální v době psaní diplomové práce. V rámci sociálně-demografické oblasti byla popsána struktura obyvatelstva ČR, kde se opět potvrdil obecně platný trend zvyšování počtu obyvatel ve věku 65 let a více ve společnosti, okrajově se tato část dotkla také vzdělávání v ČR. Technologická oblast byla zaměřena na financování výzkumu v ČR. V rámci analýzy konkurence byly zmapovány další služby poskytované seniorům v Olomouci jak terénně, ambulantně, tak pobytově. Denní stacionáře Pamatováček a Domino společně s Centrem denních služeb v Olomouci mají celkovou kapacitu 67 míst, což je v poměru k počtu obyvatel ve věku 65 let a výše (20 386 obyvatel) nedostačující a zřízení nové sociální služby je tedy žádoucí. Poslední část analytické části bylo dotazníkové šetření, jehož hlavním cílem bylo zjištění zájmu respondentů o založení nové sociální služby pro seniory v Olomouci – denního stacionáře a dalších dílčích informací. Ze získaných dat vyplynulo, že si respondenti myslí, že je nabídka sociálních služeb v Olomouci nedostačující a také že by měli o založení nové sociální služby zájem, nejčastěji by ji využívali alespoň jeden den v týdnu ať už oni sami, či někdo z jejich rodiny nebo blízkého okolí.

7 PODNIKATELSKÝ PLÁN NA ZALOŽENÍ DENNÍHO STACIONÁŘE PRO SENIORY

7.1 Právní forma organizace

Jak bylo zmíněno v teoretické části diplomové práce, podle § 402 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, je ústav definován jako právnická osoba, která je založena za účelem plnění užitečné činnosti pro občany. Ústavy poskytují své služby na nediskriminačním základě, tzn. „všechny osoby jsou si rovny“ a pokud je ústav na základě provozování vedlejší činnosti ziskový, tento zisk může použít pouze v rámci vlastního rozvoje a financování vlastních nákladů. (Krechovská, Hejduková a Hommerová, 2018, s. 34-35)

Na základě výše zmíněných informací byl tedy jako nejvhodnější forma pro založení nové sociální služby Denního stacionáře pro seniory zvolen ústav.

Ústav se zakládá zakládací listinou, která musí obsahovat název ústavu a jeho sídlo, účel jeho vzniku, včetně vymezení předmětu činnosti, údaj o výši počátečního vkladu, včetně uvedení nepeněžitého předmětu, počet členů správní rady, včetně identifikačních údajů – jméno a bydliště a také jeho vnitřní organizaci. Ústav vzniká dnem, kdy je zapsán do veřejného rejstříku. (Česko, 2012 a, s. 1071)

Název: **Denní stacionář pro seniory Slunovrat, z. ú.**, se sídlem v Olomouci

Adresa: Vídeňská xxx/x, 779 00 Olomouc

Statutární orgán: Mgr. Tereza K., ředitelka

Hlavní činností ředitele ústavu je zastupování ústavu navenek, řízení jeho činnosti a rozhodování o věcech, které nespádají pod rozhodovací proces správní rady, a o tomto rozhoduje během 5 letého volebního období.

Zakladatelé:

Ing. Petr B., narozen dd.mm.rrrr, trvale bytem Urxova, Olomouc

Mgr. Bc. Eva B., narozena dd.mm.rrrr, trvale bytem Urxova, Olomouc

Mgr. Tereza K., narozena dd.mm.rrrr, trvale bytem Zamykalova, Olomouc

Účel vzniku a předmět činnosti:

Hlavním posláním Denního stacionáře pro seniory Slunovrat, z. ú., Vídeňská xxx/x, 779 00 Olomouc, je formou denního pobytu v ambulanci službě podporovat seniory

a osoby s chronickým duševním onemocněním od 55 let věku v samostatnosti při péči o jejich osobu, vzhledem k tomu, že je míra jejich soběstačnosti snížena z důvodu věku či zdravotního stavu a jsou tak závislé na pomoci druhé osoby. Sociální služba tak formou kontaktu s vrstevníky a poskytnutím péče o jejich osobu během doby, kdy jsou jejich pečující osoby v zaměstnání nebo vyřizují různé záležitosti, prodlužuje setrvání těchto seniorů v jejich přirozeném prostředí co nejdéle. Poslání Denního stacionáře Slunovrat, z. ú. vychází z paragrafu § 46 zákona č. 108/2006 Sb., zákona o sociálních službách (Česko, 2006), který vymezuje základní činnosti, které jsou ve službě uživatelům poskytovány. Tyto jsou následující:

- *pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu;*
- *pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu;*
- *poskytnutí stravy;*
- *výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti;*
- *zprostředkování kontaktu se společenským prostředím;*
- *sociálně terapeutické činnosti;*
- *pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.*

Počáteční vklad:

Počáteční peněžitý vklad zakladatelů Ing. Petra B. a Mgr. Bc. Evy B. činil 16 mil Kč, ze kterého byla pořízena nemovitost na adrese Vídeňská xxx/x, 779 00 Olomouc, včetně právního servisu a daně z nabytí nemovitosti, tato nemovitost byl odkoupena od soukromého subjektu společně se zahradou a altánem v ní umístěným, nemovitost nedisponovala krom výtahu, který zabezpečuje bezbariérovost objektu žádným vybavením. Zakladatelka Mgr. Tereza K. vložila počáteční peněžitý vklad ve výši 700 000 Kč. Z tohoto peněžitého vkladu bylo pořízeno vybavení nově vznikající sociální služby.

Členové správní rady:

Ing. Petr B., narozen dd.mm.rrrr, trvale bytem Urxova, Olomouc

Mgr. Bc. Eva B., narozena dd.mm.rrrr, trvale bytem Urxova, Olomouc

PhDr. Martina B., narozena dd.mm.rrrr, trvale bytem Okružní, Olomouc

Hlavní činností správní rady je volba a odvolání ředitele, kontrola nad výkonem jeho působnosti, schvalování rozpočtu, vytváření účetní uzávěrky a také rozhodování o zahájení

výkonu vedlejší činnosti ústavu. Členové správní rady jsou jmenováni zakladateli a to na dobu 3 let s možností znovuzvolení.

7.2 Registrace nové sociální služby

Dle zákona č. 108/2006 Sb., zákona o sociálních službách (Česko, 2006), § 78 je možné poskytovat sociální službu pouze na základě oprávnění k poskytování sociálních služeb, které vzniká na základě rozhodnutí o registraci. O registraci nově vzniklé sociální služby rozhoduje krajský úřad příslušný podle sídla právnické osoby. Sídlo nově zřizované sociální služby je na ulici Vídeňská xxx/x, 779 00 Olomouc, žádost o registraci služby bude tedy místně příslušný Krajský úřad v Olomouci. Řízení o registraci je zahájeno na základě žádosti a společně s ní, musí být splněny další podmínky:

- trestní bezúhonnost a odborná způsobilost všech pracovníků poskytujících sociální služby uživatelům;
- zajištění dostatečných hygienických podmínek pro uživatele;
- vlastnické právo vůči objektu, v němž budou poskytovány sociální služby;
- zajištění technického a materiálního zázemí pro poskytovanou sociální službu;
- a v neposlední řadě potvrzen fakt, že na majetek žadatele o registraci sociální služby nebyl uvalen konkurs či jiné vyrovnávací řízení.

Samotná žádost o registraci musí obsahovat následující informace:

- identifikační údaje žadatele;
- údaje o poskytované sociální službě – název, místo poskytování sociální služby, druh poskytované sociální služby, cílová skupina, popis realizace poskytování dané služby, personální zajištění, časové rozmezí pro poskytování sociální služby, kapacita zařízení a finanční rozvaha;
- potvrzení o bezúhonnosti všech pracovníků a také podklady stvrzující jejich odbornou způsobilost;
- schválený provozní řád;
- doklad stvrzující vlastnické právo vůči objektu, ve kterém budou sociální služby poskytovány;
- doklad o bezdlužnosti žadatele (dluh na dani, zdravotním a sociálním pojištění).

Všechny předložené dokumenty musí být v českém jazyce.

Po úspěšné registraci nové sociální služby je podle § 80 zákona č. 108//2006 Sb., zákona o sociálních službách, poskytovatel sociální služby povinen před započítáním poskytování dané sociální služby uzavřít pojistnou smlouvu pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou při poskytování dané sociální služby. Tato smlouva musí být platná po celou dobu fungování sociální služby.

7.3 Poslání a cíle

Hlavním posláním Denního stacionáře pro seniory Slunovrat, z. ú., Vídeňská xxx/x, 779 00 Olomouc, je formou denního pobytu v ambulantní službě podporovat seniory a osoby s chronickým duševním onemocněním z Olomouce (popř. blízkého okolí) od 55 let věku v samostatnosti při péči o jejich osobu, vzhledem k tomu, že je míra jejich soběstačnosti snížena z důvodu věku či zdravotního stavu a jsou tak závislé na pomoci druhé osoby. Sociální služba tak formou kontaktu s vrstevníky a poskytnutím péče o jejich osobu během doby, kdy jsou jejich pečující osoby v zaměstnání nebo vyřizují různé záležitosti, prodlužuje setrvání těchto seniorů v jejich přirozeném prostředí co nejdelší dobu.

Mezi hlavní cíle Denního stacionáře pro seniory Slunovrat z. ú. se řadí:

- díky poskytování ambulantní péče prodloužit setrvání uživatelů v jejich přirozeném domácím prostředí co nejdelší dobu;
- udržet a dále rozvíjet schopnosti uživatelů postarat se o svou osobu bez pomoci či s co nejmenší mírou pomoci druhé osoby;
- poskytnout uživatelům kvalitní péči vycházející z jejich individuálních přání a potřeb.

Krátkodobé cíle pro období 2020 – 2021

Během prvního roku fungování zmapovat chod služby tak, aby v dalším účetním období 2021 – 2022 měl výsledek hospodaření kladnou hodnotu a postupně naplňovat kapacitu služby.

Dosáhnout zapsání do Elektronického katalogu poskytovatelů sociálních služeb Olomouc a tím se dostat do širšího povědomí obyvatel, ale také dalších poskytovatelů sociálních služeb.

Za splnění krátkodobých cílů zodpovídá ředitelka Denního stacionáře pro seniory Slunovrat z. ú.

Dlouhodobé cíle pro období 2020 – 2023

V rámci zkvalitňování poskytované služby přizpůsobovat jak prostory sociální služby, tak také služby a aktivity v ní poskytované v souladu se standardy kvality, aby byly co nejvíce uspokojeny potřeby uživatelů.

Každý rok zvyšovat kvalifikaci a specializaci zaměstnanců.

Za splnění dlouhodobých cílů zodpovídá ředitelka Denního stacionáře pro seniory Slunovrat z. ú. ve spolupráci se všemi podřízenými pracovníky služby.

7.4 Cílová skupina

Uživatelem sociální služby denního stacionáře pro seniory mohou být senioři a také osoby s chronickým duševním onemocněním primárně z města Olomouce (popřípadě osoby, které prokážou přímou vazbu na Olomouc (rodinní příslušníci), v případě nenaplnění kapacity mohou být do služby přijati obyvatelé okolních obcí) od 55 let věku, jejichž míra soběstačnosti je snížena z důvodu věku či zdravotního stavu a jsou tak závislé na pomoci druhé osoby.

Služba nemůže být poskytnuta osobám, které nejsou schopny alespoň určité míry samostatnosti a spolupráce s personálem při určitých úkonech péče – například udržení rovnováhy během oblékání nebo dopomoc při přesunu na vozík či toaletu. V návaznosti na výše zmíněné není služba dále vhodná pro osoby zcela imobilní a zcela závislé na pomoci druhé osoby. Pro tyto osoby je vhodné zvážení jiného typu sociální služby, která je uživateli schopna poskytnout takovou péči, jakou jeho aktuální zdravotní stav vyžaduje.

Služba zároveň nemůže být poskytnuta osobám, které jsou závislé na jakémkoliv druhu návykových látek, dále osobám, které trpí akutním infekčním onemocněním a také osobám, které během pobytu porušují řád sociální služby.

Kapacita Denního stacionáře pro seniory Slunovrat z. ú. je 18 uživatelů v jeden den.

Zásady poskytování sociální služby Denního stacionáře pro seniory Slunovrat z. ú. vychází ze standardů kvality sociálních služeb, které jsou od roku 2007 závazným právním předpisem a jsou obsahem přílohy č. 2 vyhlášky č. 505/2006 Sb., která je prováděcím předpisem zákona č. 108/2006 Sb., zákona o sociálních službách. Tyto zásady tedy jsou následující:

- individuální přístup ke každému uživateli služby, poskytování péče dle jeho přání a potřeb;

- respektování uživatele, jeho přání, potřeb a práv, samozřejmostí je zachování mlčenlivosti;
- vedení uživatele k aktivní samostatnosti, tzn., co uživatel zvládne sám, to za něj nebude vykonávat personál;
- nediskriminační přístup vůči uživatelům;
- zajištění bezpečného prostředí pro uživatele služby a poskytování profesionální péče ze strany proškoleného personálu;
- vytváření dobrých vztahů mezi uživatelem služby, jeho rodinou a personálem služby;
- uživatel služby a personál jsou v rovnocenném partnerském vztahu.

7.5 Místo poskytování sociální služby

Sociální služba Denní stacionář pro seniory Slunovrat z. ú. bude poskytována ve vile na adrese Vídeňská xxx/x, 779 00 Olomouc, katastrální území Olomouc – Nová ulice. Vila disponuje jedním podzemním a dvěma nadzemními podlažími a v budově je zajištěn bezbariérový přístup a výtah. K vile náleží taktéž velká zahrada, která bude sloužit pro uživatele společně s altánem v ní umístěným.

V místě poskytování sociální služby je velmi dobrá dostupnost městské hromadné dopravy, nejbližší je tramvajová zastávka Okresní soud a dále zastávka Výstaviště Flora, na které staví tramvaje číslo 1, 4, 6 a tramvaj s označením U. Vedle areálu sociální služby se nachází Výstaviště Flora, které každým rokem pořádá četné množství kulturních akcí pro všechny věkové skupiny, areál výstaviště je obklopen parkem Smetanovy sady a v blízkosti se nachází také park Čechovy sady. Dále je sociální služba umístěna v blízkosti Horního a Dolního náměstí, kde taktéž probíhá široké spektrum akcí během celého roku.

Vila, ve které bude poskytována sociální služba, bude disponovat několika místnostmi – v podzemním patře bude pouze technická místnost a místnost pro skladování venkovního vybavení služby, jako venkovní posezení pro uživatele a náčiní nezbytné pro péči o zahradu pro personál. V prvním nadzemním podlaží budovy bude umístěna šatna pro uživatele, kteří si zde při příchodu mohou uložit své osobní věci, WC, dále zde bude kuchyňka společná s jídelnou, a dále společenská místnost pro uživatele sloužící k různým aktivitám spojená s malou dílnou. Ve druhém nadzemním podlaží bude technické zázemí pro zaměstnance – šatny, sprchy a kanceláře, koupelna pro uživatele a odpočinková místnost.

Umístění místností v tomto podlaží zajišťuje větší soukromí a klid při provádění hygienických úkonů nebo odpočinku. Všechny místnosti budou adekvátně vybaveny tak, aby co nejlépe posloužily svému účelu. Venkovní altán bude vybaven posezením, které uživatelé služby budou moci využívat během teplých měsíců k posezení a relaxaci na čerstvém vzduchu, zahrada bude moci být využívána také ke hrám vhodným pro uživatele, například petanque.

7.6 Rozsah poskytování sociálních služeb

Dle § 12 vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá další ustanovení zákona č. 108/2006 Sb., zákona o sociálních službách, budou v sociální službě Denní stacionář pro seniory Slunovrat z. ú., poskytovány tyto základní činnosti:

- *pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu* – tato péče zahrnuje pomoc při oblékání a svlékání, včetně aplikace speciálních kompenzačních pomůcek, přesuny na lůžko či invalidní vozík, asistenci při pohybu ve vnitřních i vnějších prostorech služby;
- *pomoc při osobní hygieně* – poskytnutí vhodných podmínek pro provádění osobní hygieny (zajištění bezpečnosti a soukromí) a poskytnutí dopomoci při jednotlivých úkonech, dopomoc při základních úkonech péče o vlasy a dopomoc při použití toalety;
- *poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy* – zajištění stravy klientům dle předem stanové smlouvy, strava bude zajištěna s ohledem na základy racionální výživy (nutriční potřeby seniorů jsou odlišné než u osob v produktivním věku), s ohledem na případnou dietu uživatele a také s ohledem na věk (úprava konzistence dle potřeb uživatele) včetně dopomoci při jejím podávání;
- *výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti* – pracovní výchovné činnosti, nacvičování a upevňování motorických, psychických a sociálních schopností a dovedností (různé kvízy, společenské hry, doplňovačky, ruční práce), nacvičování činností prováděných v každodenním životě, vytváření podnětného prostředí pro další vzdělávání přiměřeně k věku a přání uživatele;
- *zprostředkování kontaktu se společenským prostředím* – pomoc při vytváření či upevňování kontaktu s rodinnými příslušníky a pomoc při dalších aktivitách, které zabraňují sociálnímu vyčlenění jedinců ze společnosti;

- *sociálně terapeutické činnosti* – provádění těchto činností vede k rozvoji osobních a sociálních schopností, které podporují sociální začleňování jedinců, dále zahrnují pohybové aktivity a některé druhy terapií (například muzikoterapie či reminiscence);
- *pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí*;
- *nácvik dovedností pro zvládnutí péče o vlastní osobu, soběstačnosti a dalších činností vedoucích k sociálnímu začlenění*.

V rámci sociální služby budou také poskytovány fakultativní činnosti, které jsou pro uživatele dobrovolné a jsou poskytovány za úhradu uživatelem. Mezi poskytované fakultativní činnosti se řadí:

- návštěva holiče/kadeřníka;
- poskytnutí manikúry/pedikúry;
- dohled nad užitím předem nachystaných léků;
- drobné nákupy (svačiny);
- či výlety mimo zařízení.

Provozní doba služby je od pondělí do pátku, od 6.30 hod do 18.00 hod., v případě, že na pracovní den připadá státní svátek, zůstává zařízení sociální služby v tento den uzavřeno.

Harmonogram denního pobytu v ambulantní sociální službě je sestaven orientačně následovně:

6.30 – 8.00 příjezd uživatelů do služby, snídaně

8.00 – 11.30 dopolední program – zahrnuje cvičení paměti, jemné a hrubé motoriky, orientace a kognitivních funkcí a svačinu s kávou

11.30 – 12.30 oběd

12.30 – 14.00 odpolední odpočinek (sledování TV, poslech hudby)

14.00 – 16.30 odpolední program – klubové činnosti, reminiscenční terapie, muzikoterapie, ergoterapie, canisterapie, atd.

16.30 – 18.00 večere, odjezd uživatelů ze služby

Dopolední i odpolední program bude upraven následně dle individuálního složení uživatelů a jejich přání a také možností služby.

7.7 Personální zajištění

Personální zajištění v sociálních službách je velmi důležité, nejen z důvodu, že uživatelům služby musí být pracovníky poskytnuta profesionální péče dle jejich pracovních kompetencí, ale také jde o celkový přístup pracovníků k uživatelům a o respektování od jejich osobnostních rysů, přes denní návyky až například po respektování vyznání. Vzájemný respekt a individuální přístup je v oblasti poskytování sociálních služeb jedním ze základních pilířů a je důležité, aby pracovníci v těchto službách disponovali jistými vlastnostmi jako je empatie, sebeovládání, diskrétnost, poctivost, vstřícnost, inteligence, trpělivost a v neposlední řadě dodržování etického kodexu v přístupu k uživatelům.

Vzdělání pracovníků pracujících v přímé či nepřímé péči s uživateli služby je ukotveno v zákoně č. 108/2006 Sb., zákoně o sociálních službách, a dále ve vyhlášce č. 505/2006 Sb., kterou se provádí některá další ustanovení výše zmíněného zákona.

Personál sociální služby Denního stacionáře Slunovrat z. ú. čítá celkem 8 pracovníků v zařízení:

Ředitelka sociální služby

Ředitelka sociální služby se statutárním orgánem organizace, její hlavní náplní práce je zajištění chodu organizace, jak z hlediska finančního řízení, plánování strategického rozvoje a zvyšování kvality poskytovaných služeb, až po zastupování organizace navenek a zajištění marketingové reklamy pro službu a zvyšování povědomí o službě ve společnosti. Dále ředitelka zajišťuje personální stránku v organizaci. Ředitelka sociální služby by měla disponovat alespoň 3-letým vysokoškolským vzděláním s ekonomickým či finančním vzděláním – titul bakalář. Výše platu ředitelky je stanovena výší 45 000 Kč bez osobních a dalších příplatků.

Sociální pracovník/pracovnice

Sociální pracovník v sociální službě poskytuje uživatelům služby i jejich rodinným příslušníkům základní sociální poradenství, vede jednání se zájemci o službu a následně připravuje potřebné dokumenty, vytváří individuální plány poskytování sociálních služeb a také kontroluje jejich plnění, zpracovává metodiky a statistiky a v neposlední řadě koordinuje podřízené pracovníky v sociálních službách. Sociální pracovník v této organizaci

musí disponovat alespoň 3 letým studiem na vyšší odborné škole či vysoké škole se zaměřením na sociální práci, zdravotně sociální práci, sociální pedagogiku či charitativní činnost – titul diplomovaný specialista či bakalář. Výše platu sociálního pracovníka/pracovnice je určena nařízením vlády o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě č. 341/2017 Sb., ve znění pozdějších předpisů, aktuálně platných k 1. 1. 2020, kdy je sociální pracovník v sociální službě zařazen do 10. platové třídy, kdy první platový stupeň začíná na měsíčním hrubém platu ve výši 24 300 Kč a zvyšuje se s léty odpracovanými ve státní službě či správě.

Pracovníci/pracovnice v sociálních službách, zajišťující výchovné nepedagogické činnosti – počet 2

Pracovníci v sociálních službách zajišťují výchovné nepedagogické činnosti, které podporují prohlubování a upevňování základních návyků hygienických, pracovních nebo společenských. Pomáhají rozvíjet manuální zručnost uživatelů a vytváří aktivity rozvíjející jejich osobnost, zájmy a znalosti v oblasti výtvarné, hudební a další kulturní činnosti. Tito pracovníci musí disponovat středním vzděláním ukončeným výučním listem či maturitou a následně absolvovaným akreditovaným kvalifikačním kurzem. Tento kurz není požadován u osob, které podle příslušného zákona získaly způsobilost k výkonu povolání ergoterapeuta, dále sociálního pracovníka, nebo další vzdělání stanovené příslušným právním předpisem. Plat těchto pracovníků začíná na hodnotě 22 000 Kč bez příplatků.

Pracovníci/pracovnice v sociálních službách – počet 3

Pracovníci v sociálních službách jsou zodpovědní za naplňování potřeb klientů sjednaných ve smlouvě, dále za plnění individuálních plánů sestavených podle individuálních přání a potřeb klientů, zajištění základních fyziologických potřeb klientů a vedení dokumentace. Součástí náplně práce pracovníků v sociálních službách je také zajišťování úkonů, které jsou na hranici se službami zdravotními, jako je například chystání léků a dohled nad jejich užitím. Pracovníci v sociálních službách musí disponovat vzděláním daným příslušným právním předpisem, nebo musí absolvovat akreditovaný kvalifikační kurz. Plat pracovníků přímé obslužné péče se podle náročnosti prováděných úkonů pohybuje mezi 4. a 9. platovou třídou, kdy hrubý měsíční plat ve 4. platové třídě začíná na hodnotě 15 510 Kč a s následnými léty praxe ve státní službě se bude zvyšovat dle příslušných stupňů.

Uklízeč/ka

Náplní práce uklízeče či uklízečky bude zajištění úklidu v prostorách sociální služby a jejího přilehlého okolí, dále péče o zeleň a přilehlý pozemek sociální služby. Tento pracovník může disponovat již základním vzděláním a plat bude začínat na hodnotě 15 000 Kč měsíčně bez příplatků.

Další součástí pracovního kolektivu mohou po ustálení chodu sociální služby tvořit studenti středních, vyšších odborných a vysokých škol se zdravotním či sociálním zaměřením, kteří mohou na základě smlouvy v zařízení praktikovat v rámci jejich studia.

V neposlední řadě se na chodu sociální služby mohou následně podílet také dobrovolníci. Jak již bylo zmíněno v teoretické části diplomové práce, dobrovolnictví znamená poskytování péče a pomoci druhé osobě bez nároku na jakýkoliv honorář. Dobrovolníci mohou pomáhat s různými činnostmi v rámci dopoledního i odpoledního programu, hlavně v rámci tvůrčích činností s uživateli služby.

7.8 Marketingový plán

Marketingový plán je velmi důležitou součástí každého podnikatelského plánu. Velmi výrazně se podílí na propagaci nové sociální služby a touto formou se do povědomí občanů dostávají všechny potřebné informace a kontakt na pracovníky služby.

K dosažení hlavního cíle, kterým je informovat co nejvíce občanů Olomouce o vzniku nové sociální služby v tomto městě, bude použito několik informačních kanálů.

Jako první budou vytvořeny webové stránky sociální služby, které budou vytvořeny pracovníky společnosti M&D creative. Stránky budou potenciálním zájemcům o službu předávat všechny podstatné informace, které o nové službě potřebují vědět, včetně kontaktů na příslušné pracovníky a také dokumenty potřebné k podání žádosti o pobyt ve službě. Tvorba webových stránek bude zahrnovat taktéž vytvoření profilu na sociální síti Facebook. Cena vytvoření webových stránek je 30 000 Kč.

Dále bude nová služba propagována v Týdeníku 5plus2, kdy inzerát o velikosti 204 x 142 mm bude vytištěn a inzerován v rámci okresu Olomouce. Cena měsíční inzerce činí 1 657 Kč. Tento titul je distribuován zdarma.

Nová sociální služba bude taktéž inzerována v deníku Mladá fronta DNES – sekce Rodina vycházející každý pátek ve velikosti 204 x 142 mm za cenu 9 833 Kč za měsíc.

Dále bude natištěno celkem 2 000 informativních letáků v tiskárně Point4me. Cena za natištění informativních letáků bude 2 680 Kč. Tyto letáky potom budou účelně rozmístěny do čekáren ambulancí lékařů ve Fakultní nemocnici Olomouc, na Magistrát města Olomouce, dále v Informačním centru Olomouc a po dohodě v dalších ordinacích praktických lékařů v Olomouci.

Celkové náklady na propagaci nové sociální služby Denního stacionáře Slunovrat z. ú. činí 44 170 Kč.

7.9 Finanční analýza

U každého nově zřizovaného podnikatelského plánu je potřeba provést jeho předběžnou finanční analýzu. Nová sociální služba denní stacionář pro seniory bude poskytována uživatelům ve vile na adrese Vídeňská xxx/x, 779 00 Olomouc, která byla zakoupena z počátečního peněžitého vkladu zakladatelů Ing. Petra B. a Mgr. Bc. Evy B. ve výši 16 mil Kč, listina dokazující vlastnické právo poskytovatele sociální služby k objektu, ve kterém je sociální služba poskytována, musí být přiložena k žádosti o registraci nové sociální služby. Součástí zakoupené nemovitosti je zahrada a altán v ní umístěný, který mohou uživatelé služby využívat. Vila disponuje výtahem umístěným u bočního vchodu do objektu, je tak zajištěna bezbariérovost pro uživatele sociální služby. Vila nedisponovala žádným dalším vybavením, toto bylo zajištěno z peněžitého vkladu zakladatelky Mgr. Terezy K. ve výši 700 000 Kč.

Náklady na pořízení vybavení vily pro poskytování nové sociální služby se řadí mezi náklady vstupní, které jsou použity pouze jednorázově v rámci začátků projektů. Tyto náklady budou v tomto případě složeny z nákladů investičních a neinvestičních.

Investiční náklady zahrnují nákup majetku, u kterého je předpoklad užívání déle než 1 rok. Z těchto nákladů bude pořízeno vybavení sociální služby uvnitř budovy i venku na zahradě, navíc budou mezi tyto náklady zaneseny i náklady na stavební opravy v rámci objektu – oprava koupelny, WC, kuchyně a výmalba celého objektu.

Tabulka č. 4 Investiční náklady projektu – vybavení kuchyňky spojené s jídelnou (vlastní zpracování)

Zakoupená položka	Pořizovací cena	Počet zakoupených kusů	Celková cena
Jídelní stůl (6 míst)	2 500 Kč	3	7 500 Kč

Židle	400 Kč	18	7 200 Kč
Kuchyňská linka	30 000 Kč	1	30 000 Kč
Kuchyňské nádobí	10 000 Kč	-	10 000 Kč
Lednice	10 000 Kč	1	10 000 Kč
Sporák s troubou	5 000 Kč	1	5 000 Kč
Mikrovlnná trouba	1 000 Kč	1	1 000 Kč
Kuchyňský robot	3 000 Kč	1	3 000 Kč
Rychlovarná konvice	300 Kč	1	300 Kč
Odpadkový koš	100 Kč	2	200 Kč
Stavební práce	25 000 Kč	-	25 000 Kč
Celkem			99 200 Kč

Tabulka č. 5 Investiční náklady projektu – vybavení společenské místnosti spojené s dílnou (vlastní zpracování)

Zakoupená položka	Pořizovací cena	Počet zakoupených kusů	Celková cena
Pracovní stůl (6 míst)	2 500 Kč	3	7 500 Kč
Židle	400 Kč	18	7 200 Kč
Didaktické pomůcky	40 000 Kč	-	40 000 Kč
TV	8 000 Kč	1	8 000 Kč
Spotřební materiál	10 000 Kč	-	10 000 Kč
Sedací souprava	15 000 Kč	1	15 000 Kč
Křeslo	2 000 Kč	4	8 000 Kč
Obrázky	300 Kč	4	1 200 Kč
Odpadkový koš	100 Kč	2	200 Kč
Výmalba	2 500 Kč	-	2 500 Kč
Celkem			99 600 Kč

Tabulka č. 6 Investiční náklady projektu – vybavení odpočinkové místnosti (vlastní zpracování)

Zakoupená položka	Pořizovací cena	Počet zakoupených kusů	Celková cena
Polohovací křeslo	5 500 Kč	3	16 500 Kč
Bublínkový válec	7 500 Kč	1	7 500 Kč
Koberec	5 000 Kč	2	10 000 Kč
Rádio	600 Kč	1	600 Kč
Polštáře a deky	5 000 Kč	-	5 000 Kč
Výmalba	1 000 Kč	-	1 000 Kč
	Celkem		40 600 Kč

Tabulka č. 7 Investiční náklady projektu – vybavení koupelny a WC (vlastní zpracování)

Zakoupená položka	Pořizovací cena	Počet zakoupených kusů	Celková cena
Sprcha	8 000 Kč	1	8 000 Kč
WC	1 500 Kč	4	6 000 Kč
Umyvadlo	2 500 Kč	4	10 000 Kč
Sedátko do sprchy	1 000 Kč	1	1 000 Kč
Sedátko na WC	700 Kč	2	1 400 Kč
Skříňka	1 000 Kč	2	2 000 Kč
Zrcadlo	500 Kč	1	500 Kč
Vybavení koupelny	5 000 Kč	-	5 000 Kč
Stavební práce	25 000 Kč	-	25 000 Kč
Stavební materiál	50 000 Kč	-	50 000 Kč
	Celkem		108 900 Kč

Tabulka č. 8 Investiční náklady projektu – vybavení zázemí zaměstnanců (vlastní zpracování)

Zakoupená položka	Pořizovací cena	Počet zakoupených kusů	Celková cena
Šatní skříňka	2 000 Kč	10	20 000 Kč
Pracovní stůl	2 000 Kč	4	8 000 Kč
Pracovní židle	1 000 Kč	4	4 000 Kč
PC	10 000 Kč	3	30 000 Kč
Tiskárna	3 000 Kč	2	6 000 Kč
Kancelářské potřeby	1 000 Kč	-	1 000 Kč
Uzamykatelný regál	3 000 Kč	2	6 000 Kč
Odpadkový koš	100 Kč	5	500 Kč
Židle	600 Kč	2	1 200 Kč
Stavební práce	15 000 Kč	-	15 000 Kč
Celkem			91 700 Kč

Tabulka č. 9 Investiční náklady projektu – vybavení zázemí služby (vlastní zpracování)

Zakoupená položka	Pořizovací cena	Počet zakoupených kusů	Celková cena
Věšák do šatny	900 Kč	5	4 500 Kč
Botník	500 Kč	5	2 500 Kč
Zrcadlo	1 000 Kč	1	1 000 Kč
Zahradní náčiní	10 000 Kč	-	10 000 Kč
Zahradní nábytek	12 000 Kč	-	12 000 Kč
Výmalba	1 000 Kč	-	1 000 Kč
Celkem			31 000 Kč

V tabulce č. 4–9 je podrobně rozepsáno vybavení každé místnosti sociální služby, které bude financováno z peněžitého vkladu zakladatelky v hodnotě 700 000 Kč. Celkové investiční náklady sociální služby tedy činí 471 000 Kč. Ceny jednotlivého vybavení nové soci-

ální služby byly určeny dle aktuálních cen výrobků na jaře 2020, které byly uvedeny na příslušných webových stránkách prodejců.

Další část vstupních nákladů tvoří náklady neinvestiční. Mezi tyto náklady se řadí především náklady spojené s administrativním zajištěním podnikatelského plánu, ale také nákupy drobného hmotného majetku, jehož hodnota nepřesahuje 40 000 Kč. Pro větší přehlednost byl však tento drobný hmotný majetek zařazen mezi náklady vstupní investiční a zanesen do tabulek týkajících se těchto nákladů. Další část neinvestičních nákladů tvoří poplatky za pořízení úředně ověřených kopií zakladatelských dokumentů a dokladů o registraci služby vydaných příslušným krajským úřadem (v případě Denního stacionáře pro seniory Slunovrat z. ú., je věcně a místně příslušný Krajský úřad Olomouckého kraje) a také výpisy z trestních rejstříků všech zakladatelů sociální služby společně s výpisy z trestních rejstříků všech pracovníků, kteří budou poskytovat sociální službu uživatelům. V neposlední řadě musí být doloženy úředně ověřené kopie dokladů o dosaženém vzdělání pracovníků. Náklady na pořízení všech těchto dokumentů činí 12 000 Kč. Poslední položkou, která tvoří neinvestiční náklady v rámci této diplomové práce, jsou náklady na propagaci služby. Tyto náklady v součtu činí 44 170 Kč za propagaci ve dvou pravidelných periodikách a také tvorba webových stránek zahrnující taktéž tvorbu profilu na síti Facebook. Celkové neinvestiční náklady činí 56 170 Kč.

V součtu tedy tvoří celkové vstupní náklady sumu 527 170 Kč. Vstupní náklady budou hrazeny z peněžitého vkladu zakladatelky Mgr. Terezy K., jejichž výše činí 700 000 Kč. Vzhledem k tomu, že nemovitost pro pořizování sociální služby byla zaplácena jednorázově, stejně tak byla složen peněžitý vklad ve výši 700 000 Kč, nebude objekt, v němž bude poskytována sociální služba zatížen hypotékou či úvěrem.

Další součástí nákladů sociální služby Denního stacionáře Slunovrat z. ú. tvoří náklady provozní. Mezi tyto se řadí náklady na platy zaměstnanců a také náklady na chod služby.

Provozní náklady na platy zaměstnanců se řadí do skupiny nákladů variabilních.

Tabulka č. 10 Provozní náklady projektu – náklady na platy zaměstnanců za kalendářní měsíc (vlastní zpracování)

Pracovní pozice	Hrubý plat v Kč	Odvod zdravotního pojištění zaměstnavatelem	Odvod sociálního pojištění zaměstnavatelem	Náklady celkem
Ředitelka	45 000 Kč	4 050 Kč	11 160 Kč	60 210 Kč
Sociální pracovník/ce	24 300 Kč	1 863 Kč	6 026 Kč	32 189 Kč
Pracovník/ce v sociálních službách, zajišťující výchovnou nepedagogickou činnost - 2	44 000 Kč	3 960 Kč	10 912 Kč	58 872 Kč
Pracovník/ce v sociálních službách – 3	46 530 Kč	4 188 Kč	11 539 Kč	62 257 Kč
Uklízeč/ka	15 000 Kč	1 350 Kč	3 720 Kč	20 070 Kč
Celkem				233 598 Kč

V následující tabulce jsou znázorněny odvody zdravotního a sociálního pojištění, které je za zaměstnance povinen státu odvádět jeho zaměstnavatel. Za každého jednoho zaměstnance jeho zaměstnavatel v roce 2020 odvádí 9 % z hrubého platu na zdravotní pojištění a 24,8 % z hrubého výměru zaměstnance na sociální pojištění. Celkové provozní náklady na platy zaměstnanců činí za jeden kalendářní měsíc 233 598 Kč, roční náklady na platy zaměstnanců jsou 2 803 176 Kč.

Následující tabulka představuje odhad měsíčních a ročních nákladů sociální služby Denního stacionáře Slunovrat z. ú.:

Tabulka č. 11 Provozní náklady projektu – náklady na provoz objektu (vlastní zpracování)

Typ	Měsíční náklady	Roční náklady
Elektrický proud	3 125 Kč	37 500 Kč
Voda	1 896 Kč	22 752 Kč
Topení	4 500 Kč	54 000 Kč
Kancelářské vybavení	200 Kč	2 400 Kč
Školení	1 000 Kč	12 000 Kč
Mzdové náklady	233 598 Kč	2 803 176 Kč
Mobilní tarify	1 200 Kč	14 400 Kč
Celkem	245 519 Kč	2 946 228 Kč

V tabulce č. 11 jsou rozepsány předpokládané náklady na provoz objektu, ve kterém bude poskytována sociální služba. Provozní náklady za jeden kalendářní měsíc činí 245 519 Kč, náklady na jeden kalendářní rok činí 2 946 228 Kč.

Celkové náklady na provoz sociální služby budou financovány z více zdrojů. Jak bylo zmíněno v teoretické části diplomové práce, sociální služby jsou financovány státem a územně samosprávnými celky, dále se na financování podílí sami uživatelé sociální služby a v neposlední řadě tvoří zdroj financí příspěvek na péči.

Výnosy z poskytování sociální služby uživatelům budou pocházet především od jejich uživatelů, kteří je budou platit vždy za jeden kalendářní měsíc podle předem stanovené smlouvy a ceníku úkonů, které budou ve smlouvě sjednány.

Dle § 12 vyhlášky č. 505/2006 Sb., je stanovená maximální výše úhrady za poskytování sociálních služeb v denním stacionáři ve výši 130 Kč za hodinu. Tato částka se však poměrně krátí podle skutečného času, po který byla služba uživateli poskytována. Tímto paragrafem se dále určuje maximální výše úhrady za poskytnutí stravy uživateli služby, a to ve výši 170 Kč denně, kdy toto zahrnuje minimálně 3 hlavní jídla – snídaně, oběd a večeře, kdy maximální cena úhrady za oběd činí 75 Kč, a to včetně provozních nákladů, které souvisí s přípravou stravy.

Ceník úhrad za služby poskytované v Denním stacionáři Slunovrat z. ú. vychází z výše zmíněného paragrafu vyhlášky č. 505/2006.

Součástí ceníku úhrad služeb, které budou poskytovány v Denním stacionáři Slunovrat z. ú. je také cena za celodenní stravu a její dovoz do služby. Cena celodenní stravy je složena z ceny za snídani, oběd a večeři a celkově tvoří sumu 167 Kč, svačiny si mohou uživatelé nechat koupit pracovníky sociální služby v rámci fakultativních činností, či si nosit své vlastní. Celodenní strava bude dovážena z restaurace Na Pile, Pavlovická x/xx, 779 00 Olomouc, paušální suma za dovoz jedné celodenní stravy je 17 Kč pro každého uživatele služby. Jídla budou dovážena v boxech a následně v kuchyňce organizace připravena pro uživatele pracovníky. Jídelníček restaurace bude sestaven pro uživatele služby vždy týden dopředu, uživatelé mají možnost výběru ze tří jídel. Strava bude pro uživatele služby připravena dle jejich dietního režimu a další potřeby. Předložený ceník úhrad za poskytování sociálních služeb bude sloužit jako základ pro určení předběžných výnosů z poskytování sociální služby.

Tabulka č. 12 Ceník úhrad za poskytované základní služby v Denním stacionáři Slunovrat z. ú. (vlastní zpracování)

Základní úkony	Popis úkonů	Výše úhrady za hodinu		
Pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu	Pomoc při oblékání a svlékání, aplikace speciálních kompenzačních pomůcek, přesuny, asistence při pohybu v prostorách služby	120 Kč		
Pomoc při osobní hygieně	Pomoc pro provádění osobní hygieny, dopomoc při jednotlivých úkonech, při základních úkonech péče o vlasy a při použití toalety	120 Kč		
Poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy	Zajištění stravy klientům dle předem stanové smlouvy	Snídaně 45 Kč	Oběd 67 Kč	Večeře 55 Kč
	Dopomoc při podávání stravy	65 Kč		
	Dovoz stravy	17 Kč		

Výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti	Pracovně výchovné činnosti, nacvičování a upevňování motorických, psychických a sociálních schopností a dovedností	Individuální 95 Kč	Skupinové 30 Kč
Zprostředkování kontaktu se společenským prostředím	Pomoc při vytváření či upevňování kontaktu s rodinnými příslušníky, pomoc při dalších aktivitách, které zabraňují sociálnímu vyčlenění jedinců ze společnosti	Individuální 95 Kč	Skupinové 30 Kč
Sociálně terapeutické činnosti	Rozvoj osobních a sociálních schopností podporujících sociální začleňování jedinců, pohybové aktivity a terapie	Individuální 95 Kč	Skupinové 30 Kč
Pomoc při uplatňování práv a při obstarávání osobních záležitostí	-	105 Kč	

Tabulka č. 13 Ceník úhrad za poskytované fakultativní služby v Denním stacionáři Slunovrat z. ú. (vlastní zpracování)

Fakultativní úkony	Popis úkonů	Výše úhrady
Návštěva holiče/kadeřníka	Doprovod ke kadeřníkovi a zpět	130 Kč za hodinu
Manikúra/pedikúra	Doprovod do salonu a zpět	130 Kč za hodinu
Dohled nad užitím předem nachystaných léků	Podání léků a dohled nad jejich užitím	180 Kč za hodinu (3 Kč/min)
Drobné nákupy (svačiny)	Max 5 položek	10 Kč/úkon
Výlety mimo zařízení	Dle domluvy s uživatelem	Individuální dle akce

Dle dotazníkového šetření provedeného v rámci diplomové práce bylo zjištěno, že 80,7 % dotazovaných respondentů by mělo zájem o zřízení nové sociální služby. Pro stanovení předběžných výnosů za poskytování sociálních služeb byl vytvořen průměr ze součtu úhrad za poskytované služby vzhledem k tomu, každý uživatel bude mít sestavený svůj vlastní individuální plán a každý tento bude zahrnovat jiné úkony podle přání a potřeb jednotlivých uživatelů.

Do průměrného výnosu za jednoho uživatele na den byly zahrnuty následující položky:

- 60 min pomoc při osobní hygieně – 120 Kč
- poskytnutí celodenní stravy – 167 Kč
- dopomoc při podávání stravy – 65 Kč
- dovoz stravy – 17 Kč
- 3 hodiny výchovných, vzdělávacích a aktivizačních činností ve skupině v rámci dopoledního programu – 3 x 30 Kč = 90 Kč
- 2 hodiny sociálně terapeutických činností a zprostředkování kontaktu se společenským prostředím ve skupině – 2 x 30 Kč = 60 Kč
- drobné nákupy v rámci fakultativních činností – 10 Kč
- 10 min dohled nad užitím léků – 30 Kč

Průměrný výnos za poskytování sociálních služeb na jednoho uživatele služby tedy činí 559 Kč za jeden den, běžný kalendářní měsíc má okolo 20 pracovních dní, během kterých může být služba poskytována. Měsíční výnosy od jednoho uživatele služby tedy určíme:

$559 \text{ Kč za jeden pracovní den} \times 20 \text{ pracovních dnů v měsíci} = 11\,180 \text{ Kč uživatel/měsíc}$
--

V následující tabulce budou zobrazeny 3 možné scénáře počtu uživatelů ve službě a s tímto počtem spojený předpokládaný hospodářský výsledek během prvního roku provozu sociální služby. První varianta vychází z počtu 6 uživatelů, druhá varianta z počtu 12 uživatelů a poslední varianta počítá s naplněním kapacity denního stacionáře počtem 18 klientů.

Tabulka č. 14 Předpokládaný hospodářský výsledek během prvního roku provozu sociální služby (vlastní zpracování)

Počet uživatelů ve službě	Období	Náklady v Kč	Výnosy v Kč	Hospodářský výsledek
6 uživatelů	Měsíční	245 519 Kč	67 080 Kč	- 178 439 Kč
	Roční	2 946 228 Kč	804 960 Kč	- 2 141 268 Kč
12 uživatelů	Měsíční	245 519 Kč	134 160 Kč	- 111 359 Kč
	Roční	2 946 228 Kč	1 609 920 Kč	- 1 336 308 Kč
18 uživatelů	Měsíční	245 519 Kč	201 240 Kč	- 44 279 Kč
	Roční	2 946 228 Kč	2 414 880 Kč	- 531 348 Kč

Jak vyplývá z údajů uvedených v tabulce výše, během prvního roku provozu sociální služby bude mít hospodářský výsledek zápornou hodnotu. V rámci reflektování hospodářského výsledku by následně pracovníci sociální služby měli zmapovat silné a slabé stránky sociální služby a následně na nich zapracovat, aby měl hospodářský výsledek v následujícím období kladnou hodnotu.

V případě, že by pro předběžný odhad hospodářského výsledku byly použity pouze informace zjištěné v rámci dotazníkového šetření, kdy dotazovaní uvedli, že by sociální službu využívali alespoň 1 den v týdnu a adekvátní výše měsíční úhrady za měsíc byla uvedena v rozmezí 501 až 2 000 Kč, výpočet měsíčních výnosů by vypadal následovně:

$559 \text{ Kč za jeden pracovní den} \times 4 \text{ pracovní dny v měsíci} = 2\,236 \text{ Kč uživatel/měsíc}$
--

V takovém případě by předpokládaný odhad hospodářského výsledku v prvním roce provozu sociální služby vypadal následovně:

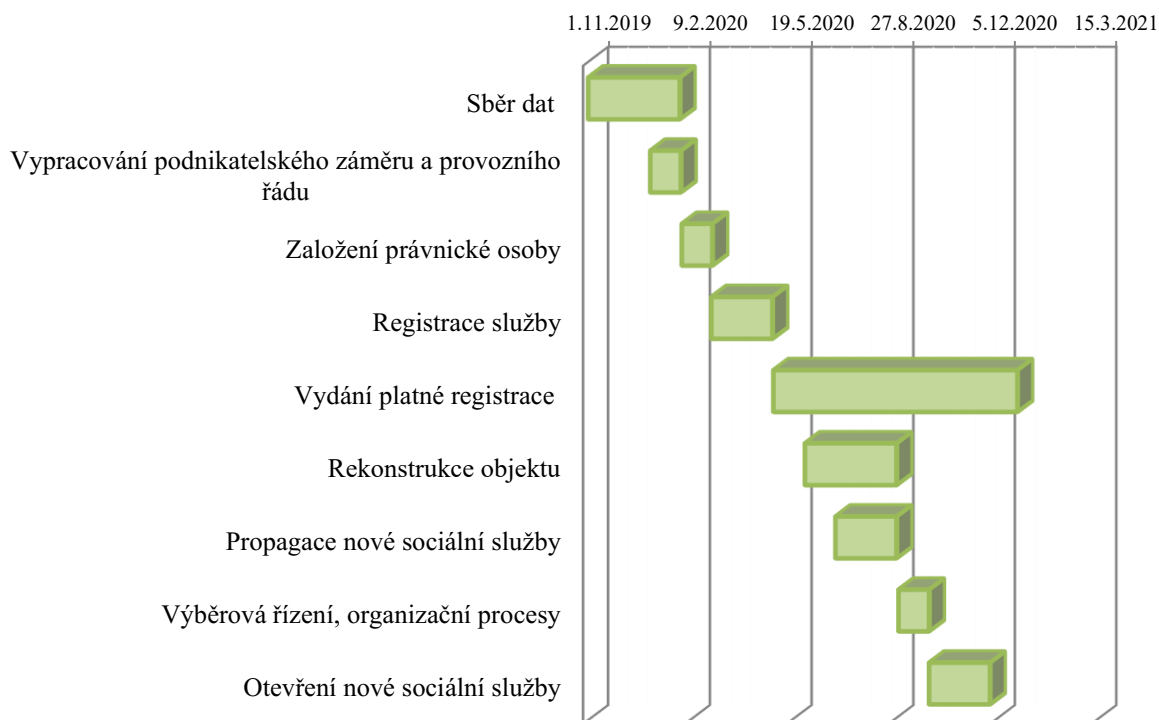
Tabulka č. 15 Předpokládaný hospodářský výsledek během prvního roku provozu sociální služby 2 (vlastní zpracování)

Počet uživatelů ve službě	Období	Náklady v Kč	Výnosy v Kč	Hospodářský výsledek
6 uživatelů	Měsíční	245 519 Kč	13 416 Kč	- 232 103 Kč
	Roční	2 946 228 Kč	160 992 Kč	- 2 785 236 Kč
12 uživatelů	Měsíční	245 519 Kč	26 832 Kč	- 218 687 Kč
	Roční	2 946 228 Kč	321 984 Kč	- 2 624 244 Kč
18 uživatelů	Měsíční	245 519 Kč	40 248 Kč	- 205 271 Kč
	Roční	2 946 228 Kč	482 976 Kč	- 2 463 252 Kč

V případě, že by všichni uživatelé navštěvovali sociální službu pouze jednou týdně, předpokládaný hospodářský výsledek by měl zápornou hodnotu v delším časovém horizontu než v případě, že službu uživatelé budou navštěvovat častěji. V takovém případě by již bylo nutné počáteční záporný hospodářský výsledek pokrýt bankovní půjčkou.

Počáteční záporný hospodářský výsledek může být dofinancován z peněžitého počátečního vkladu, který nebyl použit na vstupní náklady při založení sociální služby. Dále po úspěšné registraci a začlenění služby do komunitního plánování města Olomouce si sociální služba Denní stacionář Slunovrat z. ú. bude moci podat žádost o dotaci u Olomouckého kraje, dále může požádat o dotaci statutární město Olomouc a v neposlední řadě požádat o dotace v rámci Evropské unie. Příliv financí do sociální služby může být taktéž zajištěn formou sponzorských darů.

7.10 Časový harmonogram

Obrázek č. 5 Časový harmonogram (vlastní zpracování)

Jak lze vidět na obrázku č. 5, realizace podnikatelského plánu na založení denního stacionáře pro seniory v Olomouci se datuje k 1. listopadu 2019. V této době byl zahájen sběr dat výzkumníkem, který probíhal celkem 3 měsíce do konce měsíce ledna 2020. Během tohoto sběru dat bylo osloveno celkem 300 respondentů, kteří odpovídali na otázky v předem sestaveném dotazníku. Během dotazníkového šetření začalo vypracovávání podnikatelského plánu včetně provozního řádu, vytvoření tohoto dokumentu trvalo přibližně jeden měsíc. Následně došlo k založení právnické osoby a vzápětí byla podána žádost o registraci nové sociální služby u Krajského úřadu Olomouckého kraje. Platná registrace byla vydána o necelé dva měsíce později, kdy na jejím právním základu začala rekonstrukce objektu, ve kterém bude nová sociální služba poskytována. Rekonstrukce objektu bude trvat odhadem téměř 3 měsíce, kdy v mezičase již začne proces propagace nově vznikající služby, aby se včas dostala do podvědomí občanů Olomouce a aby se dostala hlavně k potenciálním uživatelům, kteří ji ocení nejvíce. Následně po dokončení rekonstrukce

budovy začnou výběrová řízení na pracovní pozice v organizaci a další procesy zahrnující například vstupní školení či vstupní prohlídky u závodních lékařů. Následně by po zajištění personální situace v organizaci mělo proběhnout dne 1. října 2020 slavnostní otevření nové sociální služby Denního stacionáře Slunovrat z. ú.

7.11 OT analýza

OT analýza sociálních služeb mapuje vlivy vnějšího okolí, které různým stupněm ovlivňují podnikatelský plán a které podnikatelský subjekt není schopen nijak ovlivnit. Toto vnější okolí vytváří příležitosti – O (opportunities) a také hrozby – T (threats), kterým musí daná organizace čelit, na druhé straně díky nim může také růst a zvyšovat svůj potenciál.

Mezi příležitostmi se řadí:

- vstřícná sociální politika;
- zvyšující se věk obyvatelstva;
- inovativní přístup v rámci poskytování sociálních služeb;
- možnost využití dotací z fondů Evropské unie.

V rámci OT analýzy sociálních služeb se mezi příležitostmi řadí především vstřícná sociální politika, která v současné době zaujímá velmi silné postavení v rámci české politické scény. Sociální služby mají jasně zákonem stanovené podmínky pro své provozování, zároveň jsou sociální služby velmi dobře financovány ze strany českého státu. Vstřícnost sociální politiky se také promítá do v podstatě každoročního zvyšování důchodů seniorů v posledních letech a také nárůst výše příspěvku na péči pro osoby, které pečují o svého seniora co nejdéle v domácím prostředí, a sociální služby využívá pouze ambulantně. Mezi příležitostmi se také řadí zvyšující se věk obyvatelstva vzhledem k tomu, že se zvyšuje počet potenciálních uživatelů ambulantních sociálních služeb, kteří by je mohli dle svých možností využívat. Jednou z dalších příležitostí je využití inovativního přístupu v rámci poskytování sociálních služeb. Tato příležitost zahrnuje poskytování kvalitních sociálních služeb kvalifikovaným personálem, který každoročně absolvuje školení, která následně zvyšují jeho kvalifikaci a schopnosti. Součástí této příležitosti je také používání moderních technologií ke snížení zatížení administrací a také využití informačních kanálů a sociálních sítí ke zviditelnění organizace. V neposlední řadě je v současné době také možnost využití významných dotací ze sociálních fondů Evropské unie, které mohou výrazně zafinancovat rekonstrukce celkového objektu atd.

Mezi hrozby se řadí:

- možnost změny právní legislativy v sociální politice;
- zvýšení konkurence na trhu sociálních služeb;
- nedostatek financí k provozu sociální služby.

V rámci OT analýzy sociálních služeb se mezi hrozby v oblasti poskytování sociálních služeb řadí především možnost změny právních předpisů, které se týkají poskytování sociálních služeb. Změna těchto právních předpisů by mohla změnit podmínky poskytování sociálních služeb včetně podmínek registrace, změnit standardy poskytování sociálních služeb nebo upravit vzdělání sociálních pracovníků či pracovníků v sociálních službách. Další právní předpisy by taktéž mohly změnit platové podmínky pro pracovníky v sociálních službách v negativní rovině. Další hrozbou, která by mohla ohrozit prosperování sociální služby je vstup dalších konkurenčních organizací poskytujících stejný druh sociální služby. V tomto případě by mohlo dojít k úbytku klientů sociální služby a tím ke snížení financí potřebných pro provoz organizace. K tomuto se váže poslední hrozba stanovená v rámci předložené diplomové práce, která souvisí s nedostatkem financí k provozu sociální služby. Odliv financí by mohl být způsobem úbytkem uživatelů ve službě nebo úbytkem financí vydaných ze zdrojů kraje, obce či Evropské unie.

7.12 Analýza rizik

Na základě OT analýzy sociálních služeb byla identifikována nejvýznamnější rizika v rámci poskytování sociální služby Denního stacionáře pro seniory Slunovrat z. ú., mezi tyto rizika byla zařazena následující:

- možnost změny legislativy;
- zvýšení konkurence na trhu sociálních služeb;
- nedostatek uživatelů v sociální službě;
- nedostatek financí na provoz sociální služby.

Identifikovaná rizika budou ohodnocena hodnotou 1 až 5, kdy 1 znamená nejnižší riziko dopadu na chod sociální služby a pravděpodobnost vzniku a 5 nejvyšší riziko dopadu na chod sociální služby a pravděpodobnost vzniku rizika. V rámci hodnocení rizik bude analyzován jejich dopad na provoz sociální služby společně s pravděpodobností výskytu. Celková důležitost rizika bude získána součinem hodnoty dopadu rizika na provoz služby a pravděpodobnosti jeho vzniku.

Tabulka č. 16 Analýza rizik (vlastní zpracování)

Identifikovaná rizika	Dopad rizika na provoz sociální služby	Pravděpodobnost rizika	Celková důležitost
Možnost změny legislativy	1	2	2
Zvýšení konkurence na trhu sociálních služeb	2	3	6
Nedostatek uživatelů v sociální službě	5	5	25
Nedostatek financí na provoz sociální služby	5	4	20

Z výše vypracované analýzy rizik vyplývá, že nejvýznamnějším rizikem, které může ovlivnit provoz sociální služby Denního stacionáře pro seniory Slunovrat z. ú., je nedostatek uživatelů v sociální službě. Druhým nejvýznamnějším potenciálním rizikem je nedostatek financí na provoz sociální služby. Mezi méně závažná rizika pak lze zařadit riziko vstupu konkurence na trh sociálních služeb a také možnost změny legislativy v oblasti poskytování sociálních služeb.

Jako nejvhodnější řešení jednotlivých rizik jsou předložena následující:

- nedostatek uživatelů ve službě – zvýšit informovanost o službě mezi obyvateli města Olomouce, popřípadě dalších okolních obcí, nabídnout potenciálním uživatelům kvalitní služby, rozšířit nabídku poskytovaných služeb;
- nedostatek financí na provoz sociální služby – naplnit kapacitu zařízení plným počtem uživatelů, podat si žádost o dotaci u Olomouckého kraje, města Olomouce či Evropské unie;

- zvýšení konkurence na trhu sociálních služeb – reflektovat požadavky uživatelů služeb a nabídnout atraktivnější formu poskytování sociálních služeb uživatelům než konkurence;
- možnost legislativní změny – reflektovat změny v příslušné právní legislativě a začlenit změny do provozu organizace.

ZÁVĚR

Hlavním cílem předložené diplomové práce bylo navržení podnikatelského plánu na založení nové sociální služby denního stacionáře pro seniory v Olomouci. Teoretická část diplomové práce podala ucelený obraz o specifikách podnikání v neziskovém sektoru, jeho rozdělení a formách neziskových organizací, které je možné v rámci legislativy České republiky založit, dále definovala financování neziskového sektoru, jeho personální zajištění, marketing a také inovativní činnost.

Na tomto teoretickém základě byla vytvořena analytická část diplomové práce, která zmapovala demografickou strukturu obyvatelstva města Olomouce, a bylo zjištěno, že obyvatelstvo města ve věku 65 let a více tvoří druhou nejpočetnější skupinu obyvatel podle věku a také to, že počet těchto lidí každým rokem stoupá. Projekce obyvatelstva Olomouce do roku 2070 navíc ukazuje téměř setrvalý trend zvyšování počtu obyvatel v tomto věku v rámci počtu obyvatel města.

V rámci PEST analýzy byla definována oblast politicko-legislativní, popisující legislativu sociální politiky, dále oblast ekonomická, informující o současné ekonomické situaci v České republice, byla taktéž zmapována sociálně-demografická struktura obyvatel České republiky, kdy se opět potvrdil obecně platný trend zvyšujícího se počtu obyvatel ve věku 65 let a více ve společnosti a v neposlední řadě byla popsána technologická oblast, týkající se především výzkumu, který se významně podílí na zvyšování věku obyvatel a usnadnění běžného života osob v seniorském věku pomocí kompenzačních pomůcek.

Analýza konkurence mapovala další sociální služby, které jsou v rámci města Olomouce poskytovány seniorům. Denní stacionáře v Olomouci disponují celkovou kapacitou 67 míst, což je v poměru k celkovému počtu obyvatel Olomouce v seniorském věku zdaleka nedostačující.

Poslední část analytické části je tvořena dotazníkovým šetřením, které zjišťovalo zájem obyvatel Olomouce o zřízení nové sociální služby pro seniory. Ze získaných dat vyplynulo, že by 80,7 % dotazovaných mělo o zřízení nové sociální služby zájem, využívali by ji nejčastěji jeden den v týdnu a adekvátní výše úhrady za poskytované sociální služby by byla v rozmezí 501 až 2 000 Kč.

Z výše získaných informací lze tedy konstatovat, že založení nové sociální služby denního stacionáře pro seniory je velmi žádoucí, jak z dat analyzovaných na webových stránkách týkajících se dané problematiky, tak díky informacím získaným z dotazníku.

Hlavním posláním denního stacionáře pro seniory je posilovat soběstačnost uživatelů v péči o jejich osobu a tím podpořit co nejdélní setrvání v jejich přirozeném prostředí před předčasným umístěním v pobytové sociální službě.

Setrvání seniora v jeho přirozeném prostředí je jistě velkým pozitivem, které působí na jeho psychiku a předčasné umístění do pobytové sociální služby může způsobit jak zhoršení jeho psychického stavu, také může vést k mnohem rychlejšímu zhoršení jeho celkového zdravotního stavu, které může vést k trvalému upoutání na lůžko. Přitom by stačila jen částečná pomoc seniorovi s určitými úkony, která je schopná jej udržet aktivního do mnohem delšího věku.

V současné době je nutné reflektovat zvyšující se počet seniorů ve společnosti a přicházet s takovými opatřeními, která jsou schopna pokrýt potřeby a přání této skupiny obyvatelstva. Senioři jsou nejohroženější skupinou obyvatel v rámci naší společnosti a je potřeba o ně pečovat a pomáhat je udržet aktivní co nejdélní dobu.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knižní zdroje:

BOUKAL, Petr, 2009. *Nestátní neziskové organizace (teorie a praxe)*. 1. vyd. Praha: Nakladatelství Oeconomica, 303 s. ISBN 978-80-245-1650-9.

DVOŘÁČEK, Jiří a Peter SLUNČÍK, 2012. *Podnik a jeho okolí. Jak přežít v konkurenčním prostředí?* Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 173 s. ISBN 978-80-7400-224-3.

FIALA, Josef, 2012. *Občanské právo*. 2., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 965 s. ISBN 978-80-7357-948-7.

GOPEE, Neil a Jo GALLOWAY, 2017. *Leadership and management in healthcare*. 3rd edition. Los Angeles: SAGE, 297 s. ISBN 9781473965027.

KACZOR, Pavel, 2015. *Sociální politika a sociální systém ČR*. Vydání první. Praha: Nakladatelství Oeconomica, 269 s. ISBN 978-80-245-2096-4.

KORÁB, Vojtěch, Jiří PETERKA a Mária REŽŇÁKOVÁ, 2007. *Podnikatelský plán*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 216 s. ISBN 978-80-251-1605-0.

KRECHOVSKÁ, Michaela, Pavlína HEJDUKOVÁ a Dita HOMMEROVÁ, 2018. *Řízení neziskových organizací: klíčové oblasti pro jejich udržitelnost*. První vydání. Praha: Grada Publishing, 203 s. ISBN 978-80-247-3075-2.

MALÍKOVÁ, Eva, 2011. *Péče o seniory v pobytových sociálních zařízeních*. 1. vyd. Praha: Grada, 328 s. ISBN 978-80-247-3148-3.

MALÍK HOLASOVÁ, Věra, 2014. *Kvalita v sociální práci a sociálních službách*. 1. vyd. Praha: Grada, 151 s. ISBN 978-80-247-4315-8.

MATOUŠEK, Oldřich, 2011. *Sociální služby: legislativa, ekonomika, plánování, hodnocení*. 2. aktualiz. Vyd. Praha: Portál, 194 s. ISBN 978-80-262-0041-3.

MOLEK, Jan, 2011. *Řízení organizací sociálních služeb: vybrané problémy*. 1. vydání. Praha: VÚPSV, 254 s. ISBN 978-807-4160-837-4.

NOWICKI, Michael, 2018. *Introduction to the financial management of healthcare organizations*. Seventh edition. Chicago: Health Administration Press, 484 s. ISBN 978-1-56793-904-0.

PELIKÁNOVÁ, Anna, 2018. *Účetnictví, daně a financování pro nestátní neziskovky*. 3. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 335 s. ISBN 978-80-271-2117-5.

PRUDKÁ, Šárka, 2015. *Sociální služby pro seniory v kontextu sociální politiky*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 236 s. ISBN 978-80-7478-839-0.

REKTOŘÍK, Jaroslav, 2010. *Organizace neziskového sektoru: Základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3., aktualiz. Vydání. Praha: Ekopress, 188 s. ISBN 978-80-86929-54-5.

SRPOVÁ, Jitka a spol., 2011. *Podnikatelský plán a strategie*. 1. vyd. Praha: Grada, 194 s. ISBN 978-80-247-4103-1.

STAŇKOVÁ, Pavla, 2013. *Marketingové řízení nemocnic*. 1. vyd. Žilina: Georg, 208 s. ISBN 978-80-89401-64-2.

SVOBODOVÁ, Ivana a Michal ANDERA, 2017. *Od nápadu k podnikatelskému plánu: jak hledat a rozvíjet podnikatelské příležitosti*. První vydání. Praha: Grada, 227 s. ISBN 978-80-271-0407-9.

SYNEK, Miloslav a Eva KISLINGEROVÁ, 2015. *Podniková ekonomika*. 6., přeprac. a dopl. vyd. Praha: C.H.Beck, 526 s. ISBN 978-80-7400-274-8.

ŠIMKOVÁ, Eva, 2012. *Management a marketing v praxi neziskových organizací*. Vyd. 5 upr. Hradec Králové: Gaudeamus, 173 s. ISBN 978-80-7435-230-0.

TAUŠL PROCHÁZKOVÁ, Petra a Eva JELÍNKOVÁ, 2018. *Podniková ekonomika – klíčové oblasti*. První vydání. Praha: Grada Publishing, 256 s. ISBN 978-80-271-0689-9.

TETŘEVOVÁ, Liběna, 2009. *Veřejný a podnikatelský sektor*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 190 s. ISBN 978-80-86946-90-0.

Internetové zdroje:

Aktivní je pouze čtvrtina registrovaných neziskových organizací, ©2019. *Revue pro sociální politiku a výzkum* [online]. Praha: Revue pro sociální politiku a výzkum [cit-2019-10-24]. Dostupné z: <https://socialnipolitika.eu/2019/03/aktivni-je-pouze-ctvrtina-registrovanych-neziskovych-organizaci/>

Centrum denních služeb, ©2020. *Sociální služby pro seniory Olomouc* [online]. Olomouc: Sociální služby pro seniory Olomouc [cit-2020-02-22]. Dostupné z: <https://www.sluzbyproseniory.cz/centrum-dennich-sluzeb>

ČESKO, 1991. Zákon č. 455/1991 ze dne 2. října 1991 o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. Částka 87, s. 2122-2135 [cit-2019-11-20]. Dostupné z: https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=455/1991&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

ČESKO, 1993. Ústavní zákon č. 1/1993 ze dne 16. prosince 1992 Ústava České republiky. In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. Částka 1, s. 5-22 [cit-2019-01-22]. Dostupné z: [https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-](https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1/1993&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy)

[zakonu/SearchResult.aspx?q=1/1993&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy](https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=1/1993&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy)

ČESKO, 2004. Zákon č. 561/2004 ze dne 24. září 2004 o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. Částka 190, s. 10262-10303 [cit-2019-10-25]. Dostupné z: [https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-](https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=561/2004&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy)

[zakonu/SearchResult.aspx?q=561/2004&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy](https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=561/2004&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy)

ČESKO, 2005. Zákon č. 341/2005 ze dne 28. července 2005 o veřejných výzkumných institucích. In: *Sbírka zákonů České republiky*. [online]. Částka 122, s. 5998-6003 [cit-2019-10-25]. Dostupné z: [https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-](https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=341/2005&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy)

[zakonu/SearchResult.aspx?q=341/2005&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy](https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=341/2005&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy)

ČESKO, 2006 a. Zákon č. 108/2006 ze dne 14. března 2006 o sociálních službách. In: *Sbírka zákonů České republiky*. [online]. Částka 37, s. 1527-1274 [cit-2019-11-22]. Dostupné z: [https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-](https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=108/2006&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy)

[zakonu/SearchResult.aspx?q=108/2006&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy](https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=108/2006&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy)

ČESKO, 2006 b. Vyhláška č. 505/2006 ze dne 15. listopadu 2006, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách. In: *Sbírka zákonů České republiky*. [online]. Částka 164, s. 7025 [cit-2020-03-18]. Dostupné z: <file:///C:/Users/okay/Downloads/sb164-06.pdf>

ČESKO, 2012 a. Zákon č. 89/2012 ze dne 3. února 2012 občanský zákoník. In: *Sbírka zákonů České republiky*. [online]. Částka 33, s. 1038-1082 [cit-2019-11-20]. Dostupné z: [https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-](https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=89/2012&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy)

[zakonu/SearchResult.aspx?q=89/2012&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy](https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=89/2012&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy)

ČESKO, 2012 b. Zákon č. 90/2012 ze dne 25. ledna 2012 o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích). In: *Sbírka zákonů České republiky*. [online]. Částka 34, s. 1385-1479 [cit-2019-11-20]. Dostupné z: [https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-](https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=90/2012&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy)

[zakonu/SearchResult.aspx?q=90/2012&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy](https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=90/2012&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy)

Česko se v Indexu vnímání korupce 2019 propadlo o 6 pozic, ©2020. *Transparency International Česká republika* [online]. Praha: Transparency International Česká republika [cit-2020-01-25]. Dostupné z: <https://www.transparency.cz/cpi2019/>

Denní stacionář, ©2020. *Pamatováček, obecně prospěšná společnost* [online]. Olomouc: Pamatováček, obecně prospěšná společnost [cit-2020-02-22]. Dostupné z: <https://www.pamatovacek.cz/denni-stacionar>

Denní stacionář Domino, ©2008. *Klíč – centrum sociálních služeb* [online]. Olomouc: Klíč – centrum sociálních služeb [cit-2020-02-22]. Dostupné z: <http://www.klic-css.cz/domino/>

Důvod a způsob založení povinného subjektu – statutárního města Olomouce, ©2012. *Statutární město Olomouc* [online]. Olomouc: Statutární město Olomouc [cit-2020-01-19]. Dostupné z: <https://www.olomouc.eu/o-meste/povinne-informace/duvod-a-zpusob-zalozeni>

Filtrace poskytovatelů sociálních služeb, ©2020. *Elektronický katalog poskytovatelů sociálních služeb Olomouc* [online]. Olomouc: Elektronický katalog poskytovatelů sociálních služeb Olomouc [cit-2020-02-22]. Dostupné z: https://kpss.olomouc.eu/katalog/filtr/?providing_id=&group_id=7&situation_id=&age=&service_id=&submit_=vyhledat+%C2%BB

O městě, ©2012. *Statutární město Olomouc* [online]. Olomouc: Statutární město Olomouc [cit-2020-01-19]. Dostupné z: <http://www.olomouc.eu/o-meste>

O Olomouckém kraji, ©2019. *Olomoucký kraj* [online]. Olomouc: Olomoucký kraj [cit-2020-01-25]. Dostupné z: <https://www.olkraj.cz/o-olomouckem-kraji-cl-1362.html>

Programové prohlášení vlády, ©2018. *Vláda České republiky* [online]. Praha: Vláda České republiky [cit-2020-01-22]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/jednani-vlady/programove-prohlaseni/programove-prohlaseni-vlady-165960/>

Projekce obyvatelstva v krajích ČR – do roku 2070, ©2019. *Český statistický úřad* [online]. Praha: Český statistický úřad [cit-2020-01-25]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/hlavni-mesto-praha-fbll1jvay3>

Příspěvek na péči, ©2019. *Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí [cit-2019-11-22]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/web/cz/-/prispevek-na-peci>

Rada vlády pro nestátní neziskové organizace, ©2009-2019. *Vláda České republiky* [online]. Praha: Vláda České republiky [cit-2019-10-25]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/rnno/zakladni-informace-767/>

Sněmovna schválila zákon o důchodovém pojištění, ©2000-2020. *Statnisprava.cz* [online]. Praha: Statnisprava.cz [cit-2020-01-22]. Dostupné z:

https://www.statnisprava.cz/rstsp/clanky.nsf/i/snemovna_schvalila_zakon_o_duchodovem_pojisteni_19071013_92661936

Sociální služby, ©2019. *Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí [cit-2019-11-23]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/web/cz/socialni-sluzby-1>

Stav a pohyb obyvatelstva v ČR – 1.-3. čtvrtletí 2019, ©2019. *Český statistický úřad* [online]. Praha: Český statistický úřad [cit-2020-01-25]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/stav-a-pohyb-obyvatelstva-v-cr-1-3-ctvrtleti-2019>

Ukazatele výzkumu a vývoje – 2018, ©2019. *Český statistický úřad* [online]. Praha: Český statistický úřad [cit-2020-01-26]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/ukazatele-vyzkumu-a-vyvoje-2018>

Úvod: Vývoj obyvatelstva v roce 2018, ©2019. *Český statistický úřad* [online]. Praha: Český statistický úřad [cit-2020-01-19]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/91917384/13006919u.pdf/3342b3c5-8683-45a0-bc0c-6b968dac30ac?version=1.0>

Územní vývoj města Olomouce, ©2020. *Český statistický úřad* [online]. Praha: Český statistický úřad [cit-2020-01-19]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/stoletistatistiky/uzemni-vyvoj-mesta-olomouce>

Veřejná databáze, ©2020 a. *Český statistický úřad* [online]. Praha: Český statistický úřad [cit-2020-01-19]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31548&u=__VUZEMI__43__500496#

Veřejná databáze, ©2020 b. *Český statistický úřad* [online]. Praha: Český statistický úřad [cit-2020-01-19]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=VZD01&z=T&f=TABULKA&katalog=30848&str=v62>

Vývoj ekonomiky České republiky, ©2019. *Český statistický úřad* [online]. Praha: Český statistický úřad [cit-2020-01-25]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/91606721/32019319q3a.pdf/6c4be0f8-2478-4d50-88ac-dc73c39124e1?version=1.1>

Životní úroveň v Česku se zvedá: Ceny jsou ale v průměru v EU bližší než mzdy, ©2019. *Aktuálně.cz* [online]. Praha: Aktuálně.cz [cit-2019-01-22]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/zivotni-uroven-v-cesku-se-zveda-ceny-jsou-ale-prumeru-v-eu-b/r~f091505068ed11e998d70cc47ab5f122/>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

Atd.	A tak dále
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EU	Evropská unie
HDP	Hrubý domácí produkt
Tzn.	To znamená
Tzv.	Takzvaný

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Územní vývoj města Olomouce.....	40
Obrázek 2 Přírůstek obyvatel města podle sčítání lidu 1869 – 2011.....	41
Obrázek 3 Věkové složení obyvatelstva 2008 – 2018.....	47
Obrázek 4 Zdroje financování vědy a výzkumu 2008 – 2018.....	49
Obrázek 5 Časový harmonogram.....	89

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Projekce obyvatel Olomouckého kraje v letech 2020 – 2070.....	39
Tabulka 2 Absolutní a relativní četnost – pohlaví respondentů.....	62
Tabulka 3 Absolutní a relativní četnost – věk respondentů.....	63
Tabulka 4 Investiční náklady projektu – vybavení kuchyňky spojené s jídelnou.....	77
Tabulka 5 Investiční náklady projektu – vybavení společenské místnosti spojené s dílnou.....	78
Tabulka 6 Investiční náklady projektu – vybavení odpočinkové místnosti.....	79
Tabulka 7 Investiční náklady projektu – vybavení koupelny a WC.....	79
Tabulka 8 Investiční náklady projektu – vybavení zázemí zaměstnanců.....	80
Tabulka 9 Investiční náklady projektu – vybavení zázemí služby.....	80
Tabulka 10 Provozní náklady projektu – náklady na platy zaměstnanců za kalendářní měsíc.....	82
Tabulka 11 Provozní náklady projektu – náklady na provoz objektu.....	83
Tabulka 12 Ceník úhrad za poskytované základní služby v Denním stacionáři Slunovrat z. ú.....	84
Tabulka 13 Ceník úhrad za poskytované fakultativní služby v Denním stacionáři Slunovrat z.ú.....	85
Tabulka 14 Předpokládaný hospodářský výsledek během prvního roku provozu sociální služby.....	87
Tabulka 15 Předpokládaný hospodářský výsledek během prvního roku provozu sociální služby 2.....	88
Tabulka 16 Analýza rizik.....	92

SEZNAM PŘÍLOH

P I Dotazník k diplomové práci

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK K DIPLOMOVÉ PRÁCI

Dobrý den vážená paní, vážený pane,

jmenuji se Monika Staníková a jsem studentkou 5. ročníku studijního oboru Management ve zdravotnictví na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně. Ráda bych Vás touto cestou požádala o vyplnění krátkého dotazníku, který bude sloužit jako podklad pro mou diplomovou práci. Hlavním cílem tohoto dotazníku je zmapování povědomí občanů Olomouce o dostupných sociálních službách ve městě, a zda by občané měli zájem o zřízení nové sociální služby pro seniory v Olomouci – denní stacionář pro seniory.

Denní stacionář pro seniory je sociální službou poskytovanou seniorům, kteří jsou z důvodu svého zdravotního stavu či vyššího věku odkázáni na pomoc druhé osoby v péči o svou osobu, setrvávají však v běžném domácím prostředí a o tyto osoby pečují většinou jejich rodinní příslušníci. Ti však péči z důvodu zaměstnání a dalších povinností nejsou schopni zajistit 24 hodin denně. O seniora je v denním stacionáři postaráno většinou po dobu, kdy jsou rodinní příslušníci v zaměstnání, poté senior opět odchází ze služby do svého domácího prostředí.

Dotazník je zcela anonymní a jeho výsledky budou prezentovány pouze v rámci této diplomové práce.

1. Myslíte si, že je nabídka sociálních služeb pro seniory v Olomouci dostačující?

- Ano
- Ne
- Nevím

2. Myslíte si, že jsou občané Olomouce o této nabídce služeb dostatečně informováni?

- Ano
- Ne
- Nevím

3. Jste Vy sám/a nebo někdo z Vaší rodiny či blízkého okolí uživatelem sociální služby?

- Ano
- Ne
- Nevím

4. Pokud jste v otázce číslo 3 odpověděli **ANO**, vypište prosím konkrétní službu (služby) níže:

.....
.....
.....

5. V případě zřízení nové sociální služby Denního stacionáře pro seniory, využil/a byste pro sebe nebo pro někoho z Vašich blízkých, možnosti navštěvovat tuto službu?

- Ano
- Ne
- Nevím

6. Pokud jste v otázce č. 5 odpověděl/a **ANO**, jak často byste tuto službu využíval/a?

- Každý den
- Každý druhý den
- Alespoň 1 den v týdnu
- Alespoň 1 den v měsíci
- Nevím

7. V čem spatřujete největší přínos pro Vás či Vaše blízké v možnosti navštěvovat tuto sociální službu? Vypište:

.....
.....
.....
.....

8. Jakou finanční částku byste byl/a Vy sám/a nebo Vaši blízcí ochotni měsíčně vynaložit za užívání této služby?

- Méně než 500 Kč
- 501 – 2 000 Kč
- 2 001 – 4 000 Kč
- 4 001 Kč a více
- Nevím

9. Jste:

Žena

Muž

10. Kolik je Vám let?

25 let a méně

26 – 40 let

41 – 65 let

66 let a více

Děkuji Vám za čas strávený vyplněním tohoto dotazníku.